

SECAP

Akční plán pro udržitelnou energii a klima do roku 2030

pro Místní akční skupinu Slavkovské bojiště

Blažovice

**OBEC
BLAŽOVICE**

Zpracovatelé:

Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta: Dominika Tóthová, Tomáš Hrdlička, Vilém Pařil, Michal Struk, Aneta Krajíčková, Sofia Krajčárová, Alžbeta Fabríciová

VUT v Brně, Fakulta stavební, Centrum Admas: Tomáš Chorazy, Michal Novotný

MUNI
ECON

Brno 2023

Obsah

1.	Úvod a manažerské shrnutí	3
1.1.	Cíl	3
1.2.	Postup tvorby klimatického plánu, harmonogram a využitá metodika.....	3
2.	Vymezení oblasti.....	4
2.1.	Místní akční skupina.....	4
2.1.1.	Nemovitosti a zastavěné území.....	6
2.2.	Návaznost SECAP na strategické dokumenty	8
3.	Ekonomické aktivity a rozpočet obce	9
3.1.	Základní prameny a zdroje dat.....	9
3.2.	Ekonomické aktivity na území obce a podnikatelský sektor.....	9
3.2.1.	Struktura soukromého sektoru	9
3.2.1.	Struktura veřejného sektoru	11
3.3.	Rozpočet obce.....	11
3.3.1.	Hospodaření s budovami	11
3.3.2.	Hospodaření s energiemi	12
4.	Analýza hospodaření a spotřeby energií a emisí CO ₂	13
4.1.	Základní emisní inventura (BEI).....	13
4.2.	Obecní budovy	16
4.2.1.	Karty staveb 2010	19
4.3.	Obytné budovy	26
4.4.	Terciární (neobecní budovy)	28
4.5.	Veřejné osvětlení	28
4.6.	Doprava.....	28
4.6.1.	Dopravní prostředky v majetku obce	28
4.6.2.	Soukromá a komerční doprava – sčítání dopravy 2016 a 2020/2021.....	29
4.6.3.	Metodika výpočtu emisí CO ₂ z automobilů vlastněných a provozovaných obyvateli obce bez ohledu na místo emisí CO ₂	30
4.6.4.	Metodika výpočtu emisí CO ₂ z transitní dopravy na páteřních komunikacích bez ohledu na vlastnictví automobilů v dané obci	32
4.6.5.	Výpočet emisí CO ₂ z dopravy v obci Blažovice.....	32
4.6.6.	Otázky věnované dopravnímu chování obyvatel obce v dotazníkovém šetření	32
4.6.7.	Výsledky dotazníkového šetření pro oblast dopravy a mobility v obci Blažovice	34
4.7.	Průmysl	37
4.8.	Zhodnocení vývoje spotřeby energií a úspory CO ₂	37
4.9.	Cirkulární ekonomika a odpadové hospodářství	39
4.9.1.	Nakládání s pevnými odpady	39

4.9.2. Hospodaření s vodou.....	43
4.10. SWOT	47
5. Mitigační a adaptační aktivity a opatření po celou dobu platnosti akčního plánu	48
5.1. Obecní majetek.....	48
5.1.1. Karty staveb 2030	50
5.1.2. Doporučení pro nově plánované stavby v obci	57
5.1.3. Ekonomické zhodnocení	57
5.2. Doprava.....	58
5.3. Hospodaření s vodou.....	58
5.3.1. Případová studie	64
5.4. Odpadové hospodářství	68
6. Strategie pro Blažovice	69
6.1. Strategie	69
6.1.1. Vize	69
6.1.2. Mitigační a adaptační závazky.....	70
6.2. Vytvořené či přidělené koordinační a organizační struktury	71
6.2.1. Vyčleněné personální kapacity.....	71
6.2.2. Zapojení stakeholderů a občanů	71
6.2.3. Celkový rozpočet implementace a finanční zdroje	73
6.2.4. Proces implementace a monitoringu.....	77
6.3. Hodnocení rizik a zranitelnosti (RVA)	78
6.3.1. Očekávané meteorologické a klimatické události relevantní pro místní autority či region ..	78
6.3.2. Klimatická analýza rizik a zranitelností (RVA).....	89
6.3.3. Zranitelnost a očekávané klimatické dopady relevantní pro místní autority či region.....	92
6.3.4. Lidé a majetek ohrožení dopady změny klimatu	93
6.3.5. Strategie pro případ extrémních klimatických událostí	94
Seznam literatury a použitých pramenů	96
Seznam tabulek.....	99
Seznam obrázků	100
Seznam grafů	100
Seznam příloh	101

1. Úvod a manažerské shrnutí

1.1. Cíl

Akční plán pro udržitelnou energii a klima vznikl pro sedm obcí – Hrušky, Mokrá-Horákov, Kobylnice, Vážany nad Litavou, Blažovice, Pozořice, na území MAS Slavkovské bojiště. Akční plán je předpokladem realizace konkrétních opatření ke snížení emisí skleníkových plynů, dosažení vyšší úrovně využívání a recyklace zdrojů včetně odpadů směřujících k dosažení cirkulární ekonomiky a k zavedení dlouhodobě udržitelného hospodaření se zemědělským půdním fondem, které je předpokladem přirozených obnovovacích funkcí krajiny, jež mají pozitivní vliv na klimatické procesy či na prevenci opatření, která vedou k nápravám škod klimatickou změnou způsobených, a to v oblasti MAS Slavkovské Bojiště.

Celý SECAP je zpracován na základě publikace Guidebook „How to develop a Sustainable Energy and Climate Action Plan“ (Jak vytvořit akční plán pro udržitelnou energii) – dostupné na www.stankach.mzp.cz.

1.2. Postup tvorby klimatického plánu, harmonogram a využitá metodika

První fáze – zahrnuje následující činnosti v rámci realizace Předmětu plnění:

- Popis a analýza stávajícího stavu řešeného území (skladba území a krajiny – lesy, orná půda, zastavěné území; problematika dopravy – intenzita, elektromobilita; energetická náročnost a zdroje znečištění – průmysl, domácnosti a podnikání, veřejný sektor),
- Provedení SWOT analýzy,
- Konzultace potřebné k dopracování akčního plánu,
- Určení zdrojů podkladů pro sestavení výchozí emisní bilance a hodnocení rizik a zranitelnosti,
- Práce s veřejností na základě ujednání z kontrolních dnů dle aktuálního stavu řešení studie a požadavků Objednatele (max. 2 akce za danou fázi), případné vydání propagačních materiálů.

(dále jen „První fáze“)

Druhá fáze – zahrnuje následující činnosti v rámci realizace *Předmětu plnění*:

- Návrh konkrétních mitigačních opatření a zdrojů jejich financování,
- Návrh konkrétních adaptačních opatření a zdrojů jejich financování,
- Projednání konceptu Strategie pro každé z řešených území (tj. území jednotlivých obcí),
- Práce s veřejností (představení navržených opatření pro každé z řešených území – tj. území jednotlivých obcí) na základě ujednání z kontrolních dnů dle aktuálního stavu řešení studie a požadavků zadavatele (max. 2 akce za danou fázi).

(dále jen „Druhá fáze“)

Třetí fáze – zahrnuje všechny ostatní činnosti v rámci realizace Předmětu plnění, které nejsou zahrnuty v První fázi či v Druhé fázi, a to zejména:

- Dokončení Strategie, příprava mapových a tabulkových výstupů,
- Odsouhlasení Strategie s objednatel, resp. jednotlivými obcemi,
- Práce s veřejností (představení Strategie pro každé z řešených území – tj. území jednotlivých obcí) na základě ujednání z kontrolních dnů dle aktuálního stavu řešení studie a požadavků zadavatele (max. 2 akce za danou fázi).

(dále jen „Třetí fáze“)

2. Vymezení oblasti

2.1. Místní akční skupina

Místní akční skupina (MAS) Slavkovské bojiště je otevřeným partnerstvím obcí, podnikatelů, spolků a aktivních občanů. Je tvořena 45 obcemi a na jejím území s rozlohou 383,18 km² žilo ke k datu 30.06.2023 konci roku celkem 70 168 obyvatel (Český Statistický Úřad, 2023). Na jejím území působí 8 svazků obcí. Nachází se na území Jihomoravského kraje. Společnou pro celou oblast je historická událost, Bitva u Slavkova 1805, která poznamenala generace z pohledu materiálního, společenského i kulturního. V současnosti jsou na tuto událost navázány aktivity cestovního ruchu (MAS Slavkovské bojiště, z.s. , 2021). Dopravní obslužnost MAS Slavkovské bojiště je na dobré úrovni, především propojenost s městem Brnem. Stejně tak technická infrastruktura je velmi dobrá, přičemž všechny obce mají kanalizaci, veřejný vodovod a plyn. Sedmnáct z obcí MAS má sběrný dvůr, třídění probíhá ve všech obcích, otázkou je však dostatečná kapacita kontejnerů (MAS Slavkovské bojiště, z.s. , 2021). Největším vodním tokem v oblasti je řeka Litava, jejími významnými přítoky jsou: vodní tok Říčka, Milešovický potok, Hranečnický potok, Žlebový potok, Rakovec a přes území protéká potok Dunávka, který se do Litavy vlévá v obci Blučina mimo oblast MAS. Vodních ploch v území není velké množství a celkově zabírají 360,1 ha, což odpovídá necelému 1 % z rozlohy MAS.

Charakter krajiny je především zemědělský s příměstskými prvky. Průměrná nadmořská výška osciluje mezi 250-350 m n. m. Orná půda zabírá více než 65 % rozlohy oblasti MAS, les je na 16 % území. Trvalých travních porostů je zde minimum a zabírají pouze 1 % půdy obdobně jako ovocné sady nebo vinice. Pro území je typická zemědělská krajina s úrodnou půdou, dostatečným slunečním svitem, ale ve srovnání s Českou republikou, s nízkým úhrnem srážek. Zemědělská produkce ovlivňuje kvalitu životního prostředí i okolní krajinu: degradace půdy a eroze, kvalita povrchových a podzemních vod, ve kterých se nachází hnojiva a další chemické látky. Kromě zemědělství je znatelný vliv i silniční dopravy cementárny Mokrá v obci Sívce (MAS Slavkovské bojiště, z.s. , 2021).

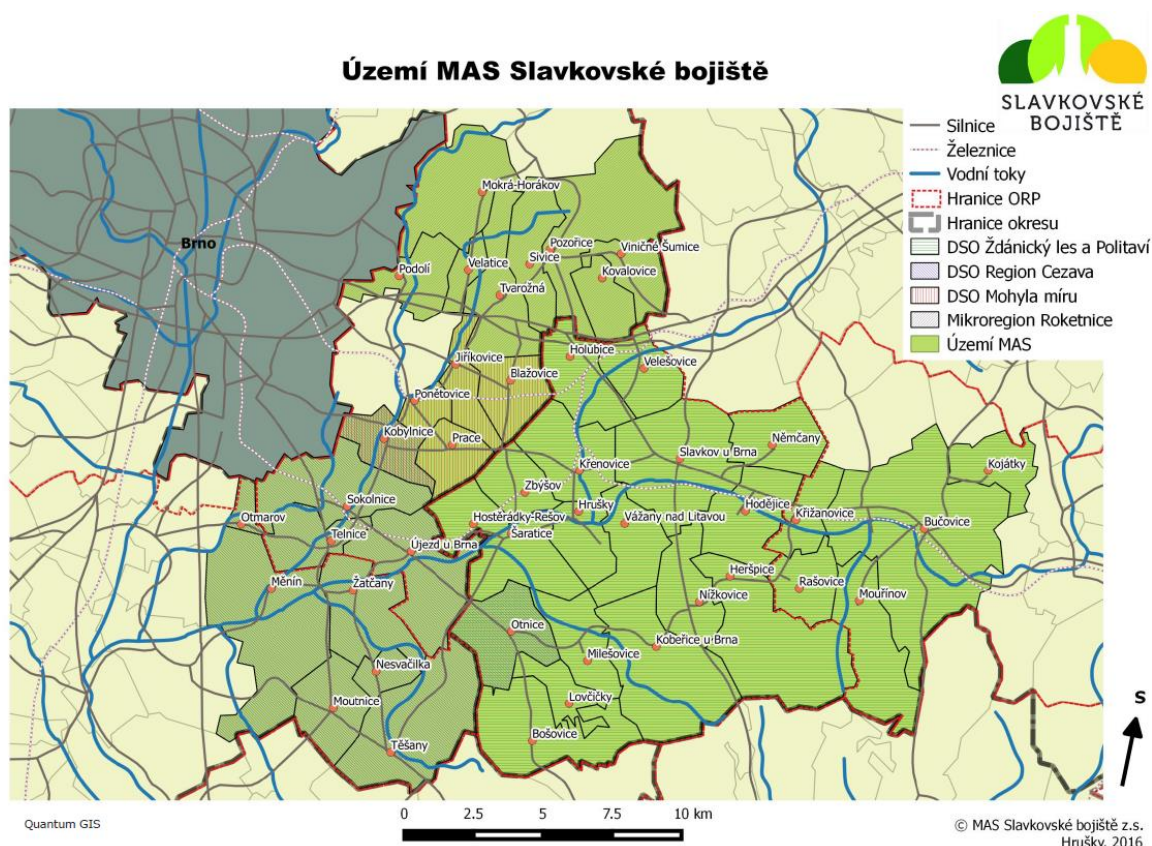
Blažovice

Blažovice jsou obec v okrese Brno-venkov v Jihomoravském kraji. Nacházejí se na severovýchodním okraji Dyjsko-svrateckého úvalu, v areálu Slavkovského bojiště. Obec leží ve zvlněné polní krajině ukloněné převážně k západu (Obrázek 1: **Mapa zájmového území MAS Slavkovské bojiště (SKVMR, 2014)**). Základní charakteristiky obce jsou uvedeny v následující Tabulka 1. Z demografického pohledu má obec rostoucí počet obyvatel, s konstantně klesajícím indexem stáří, 63 % obyvatel je ekonomicky aktivních. Významným zaměstnavatelem v obci je zemědělský podnik Bongaro, a. s., který je největším zemědělským podnikem v okrese Brno-venkov. Obhospodařuje 4138 ha zemědělské půdy, ze které pouze 100 ha představuje trvalé travní porosty. S tímto je spojená problematika absence lesních ploch a zadržování vody v krajině. Zemědělská výroba je také spojená se zvýšeným provozem zemědělské techniky, přetíženými vozidly pohybujícími se v obci a občasným znečištěním komunikací. Zemědělská výroba je lokalizována v těsné blízkosti obytných ploch.

Obec má dobrou dopravní dostupnost, a to jak z pohledu osobní, tak i veřejné dopravy. V těsné blízkosti vede dopravní tah D1, který však neruší a nezpůsobuje negativní dopady. V obci se nachází vlaková zastávka, která je součástí železniční trati 300 Brno-Přerov, jejíž rekonstrukce je plánovaná v období 2022-2028. Většina místních komunikací je vyhovující. V obci chybí parkovací místa a zázemí pro obecní techniku. Zásobování pitnou vodou a nakládání s odpadními vodami zajišťuje Svazek obcí pro vodovody a kanalizace Šlapanicko, obec je napojená na společný vodovod Šlapanice a odvádění splaškových vod oddílnou kanalizací. Obec je plně plynofikována.

System nakládání s odpady je stabilizovaný, černé skládky se nevyskytují, v obci jsou umístěny kontejnery na tříděný odpad. Občasným problémem jsou psi výkaly na veřejném prostranství.

Obrázek 1: Mapa zájmového území MAS Slavkovské bojiště (SKVMR, 2014)

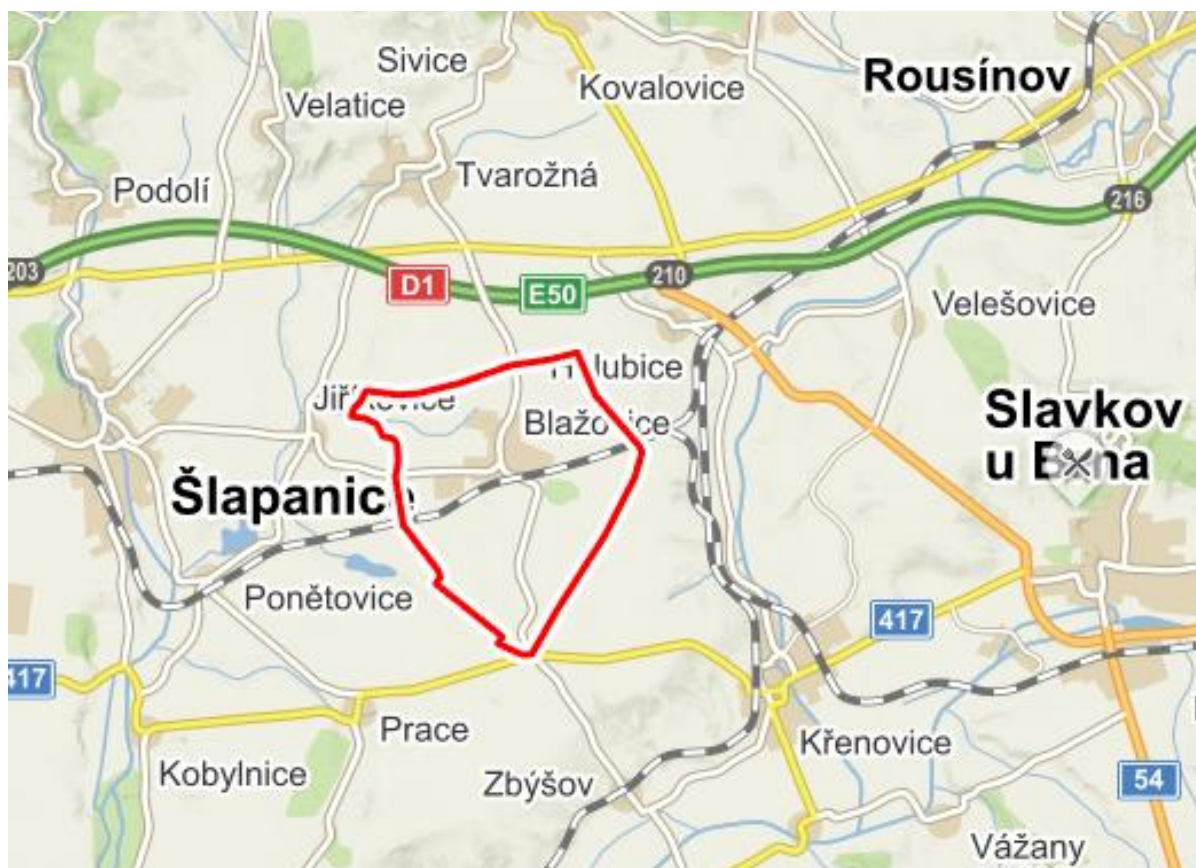
Zdroj: (MAS Slavkovské bojiště, 2014)

Tabulka 1: Základní charakteristiky obce Blažovice

Lokalita	
Status	Obec
LAU (obec)	CZ0643 582841
Kraj (NUTS 3)	Jihomoravský (CZ064)
Okres (LAU 1)	Brno-venkov (CZ0643)
Obec s rozšířenou působností	Šlapanice
Katastrální výměra	5,93 km ²
Zeměpisné souřadnice	49°09'59" s. š., 16°47'10" v. d.
Základní údaje	
Počet obyvatel	1 236 (k 2023)
Počet domů	361 (2021)
PSČ	664 08
Adresa obecního úřadu	Nádražní 165, 664 08 Blažovice
Starosta	Petr Pleva
Oficiální web	www.blazovice.eu

Zdroj: (Český statistický úřad, 2021); vlastní zpracování

Obrázek 2: Mapa zájmového území obce Blažovice

Zdroj: (Mapy.cz)

2.1.1. Nemovitosti a zastavěné území

První část se věnuje struktuře území a nemovitostím v obci. Následující Tabulka 2 vyjadřuje strukturu využití půdy a je z ní patrné, že v obci Blažovice je zastavěno zhruba 3 % plochy a dalších 8 % jsou ostatní plochy. Lesní a vodní plochy tvoří necelé 1 %. Naprostou většinu tvoří plochy zemědělské (88 %), což vystihuje i celkový charakter obce a jejího okolí.

Tabulka 2: Využití půdy

Obec	Celková výměra (ha)	Zemědělská půda (ha)	Orná půda (ha)	Zahrady (ha)	Ovocné sady (ha)	Trvalé lesní porosty (ha)	Nezemědělská půda (ha)	Lesní pozemky (ha)	Vodní plochy (ha)	Zastavěné plochy (ha)	Ostatní plochy (ha)
Blažovice	594	524	485	22	10	7	70	2	3	17	48
(v %)	100 %	88 %	82 %	4 %	2 %	1 %	12 %	0 %	1 %	3 %	8 %

Zdroj: (ČÚZK, 2022), (ÚAP, 2022); vlastní zpracování

Další bližší zaměření se již věnuje jen zastavěnému území obce a způsobu využití zastavěné plochy. Souhrn využití zastavěných ploch představuje následující Tabulka 3. Z hlediska celkové rozlohy je determinantou obce rezidenční zástavba, která představuje 84 % z celkové zastavěné plochy, dalšími důležitými zastavěnými plochami jsou hospodářské budovy dosahující úrovně zhruba 11 % až 12 %.

Tabulka 3: Způsob využití zastavěné plochy

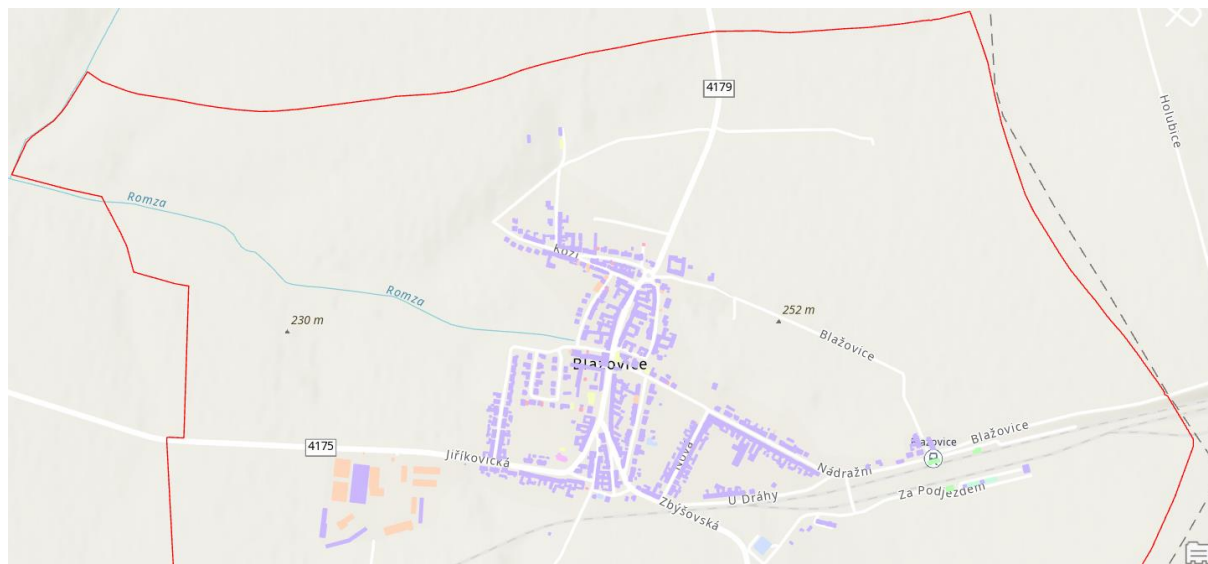
Způsob využití	Rozloha (m ²)	Rozloha (%)
Církevní stavby	363	0,36 %
Doprava a infrastruktura	710	0,70 %
Hospodářské budovy	11 587	11,45 %
Občanská vybavenost	1 248	1,23 %
Ostatní budovy	422	0,42 %
Průmyslové budovy	584	0,58 %
Rezidenční budovy	84 711	83,72 %
Sklady	1 563	1,54 %
Celkem	101 188	100 %

Zdroj: (Geofabrik, 2022); vlastní zpracování

Při celkovém srovnání obcí, které jsou součástí tvorby SECAP v rámci MAS Slavkovské bojiště, lze konstatovat, že občanská vybavenost, která je přímo ovlivnitelná obcí se pohybuje na úrovni zhruba od 1 do 5 % z celkové rozlohy zastavěné plochy v předmětných obcích. V tomto kontextu zaujímá obec Blažovice spíše podprůměrné postavení a její schopnost ovlivnění energetické bilance může být touto skutečností limitována. Z hlediska zastavěnosti rezidenční plochou se v rámci srovnávaného vzorku sedmi obcí pohybuje průměrný podíl od 71 % do 94 %. Z tohoto pohledu zaujímají tedy soukromé plochy určené k bydlení průměrnou úroveň.

Rozložení různých typů zástavby dle využití zastavěné plochy je reflektováno na následujícím Obrázek 3: Rozložení zastavěné plochy a její struktura dle využití, který zobrazuje zřetelně převažující kategorie.

Obrázek 3: Rozložení zastavěné plochy a její struktura dle využití

Zdroj: (Geofabrik, 2022); vlastní zpracování

2.2. Návaznost SECAP na strategické dokumenty

Akční plán udržitelné energetiky a adaptace obcí na klimatickou změnu (SECAP) je v souladu se strategickými dokumenty:

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Slavkovské bojiště pro období 2021-2027 (MAS Slavkovské bojiště, z.s. , 2021), především:

- Specifický cíl 6: Zlepšit prostředí pro život a posílit péči o krajinu
- Specifický cíl 7: Podpořit strategické plánování na lokální úrovni

Program rozvoje obce Blažovice na období 2020-2026 (Obec Blažovice, 2020) , především

- Cíl 2: Obnova, ochrana a využití krajiny

3. Ekonomické aktivity a rozpočet obce

3.1. Základní prameny a zdroje dat

Z hlediska zdrojů finančních informací využitelných k následující analýze je nutné zmínit zavedení a zpřístupnění sledování veřejných výdajů ve všech úrovních veřejného sektoru od roku 2000 prostřednictvím webové aplikace Ministerstva financí zvané ARISweb (Ministerstvo financí ČR, 2009), která obsahuje data o hospodaření veřejného sektoru v letech 2000 až 2009. Tato databáze byla následně nahrazena aplikací ÚFIS (Ministerstvo financí ČR, 2012) obsahující data z let 2010 až 2012. Konečným krokem bylo vytvoření webového rozhraní Monitoru státní pokladny (Ministerstvo financí ČR, 2013), který obsahuje data od roku 2010 a je využíván až do současnosti. Tyto zdroje tedy představují výchozí datovou bázi potřebnou pro následující analýzu výdajů obcí relevantní pro klimatický plán. Metodicky je následující analýza obdobně jako výše uvedené databáze založena na Vyhlášce Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., respektive 412/2021 Sb. (od 1. 1. 2021) o rozpočtové skladbě, která umožňuje detailnější vhled do části veřejných financí směřujících obcím. Na lokální úrovni je zachováno rozlišení na obce jako základní stavební kameny veřejné samosprávy.

3.2. Ekonomické aktivity na území obce a podnikatelský sektor

Další kapitola analytické části se věnuje ekonomickým aktivitám na území obce včetně struktury podnikatelského sektoru, protože právě ekonomické aktivity realizované v rámci především hospodářských, komerčních, skladových či ostatních typech zástavby mohou významně ovlivňovat celkovou energetickou bilanci na území obce.

3.2.1. Struktura soukromého sektoru

První část se věnuje struktuře soukromého sektoru, který je rozdělen do dvou typově odlišných skupin subjektů, a to na subjekty podnikatelského charakteru a na subjekty neziskového charakteru. Následující Tabulka 4 zachycuje strukturu podnikatelského sektoru v obci dle kategorie počtu zaměstnanců a dle vykonávané ekonomické činnosti dle NACE. V obci je evidováno 228 podnikatelů a 23 podniků, z nichž 14 uvádí kategorii počtu zaměstnanců. Z těchto 14 podniků převažuje výstavba budov a výroba kovových konstrukcí, pozemní doprava. Největším podnikem je společnost zemědělský podnik BONAGRO, a.s.

Tabulka 4: Podniky se zaměstnanci

Ekonomická činnost	1 - 5 zaměstnanců	6 - 9 zaměstnanců	10 - 19 zaměstnanců	100 - 199 zaměstnanců	Celkem
Činnosti související se stavbami a úpravou krajiny	1	0	0	0	1
Maloobchod, kromě motorových vozidel	0	0	1	0	1
Pozemní a potrubní doprava	0	2	0	0	2
Specializované stavební činnosti	2	0	0	0	2
Velkoobchod, kromě motorových vozidel	1	0	0	0	1
Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení	1	0	1	0	2
Výstavba budov	2	1	0	0	3
Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti	1	0	0	1	2
Celkem	8	3	2	1	14

Zdroj: (Český statistický úřad, 2021); vlastní zpracování

Dále je v obci evidováno 15 neziskových organizací (NNO), z nichž jednou je i NNO církevního charakteru, a to Římskokatolická farnost Blažovice, dalších 5 NNO se věnuje primárně sportu.

Tabulka 5: Neziskové organizace

Ekonomická činnost	1 - 5 zaměstnanců	Neuvedeno	Celkem
Činnosti organizací sdružujících osoby za účelem prosazování společných zájmů	1	7	8
Sportovní, zábavní a rekreační činnosti	0	5	5
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	0	1	1
nezjištěno	0	1	1
Celkem	1	14	15

Zdroj: (Český statistický úřad, 2021); vlastní zpracování

3.2.1. Struktura veřejného sektoru

Veřejný sektor je zastoupen v obci obecním úřadem a školským zařízením.

Tabulka 6: Struktura veřejného sektoru

Ekonomická činnost	6 - 9 zaměstnanců	25 - 49 zaměstnanců	Celkem	Ekonomická činnost
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	1	0	1	Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení
Vzdělávání	0	1	1	Vzdělávání
Celkem	1	1	2	Celkem

Zdroj: (Český statistický úřad, 2021); vlastní zpracování

3.3. Rozpočet obce

Další kapitola analytické části se věnuje rozpočtu obce, a to s důrazem na hospodaření s budovami a hospodaření s energiemi. Z hlediska rozpočtové skladby (původně vyhláška 323/2002 Sb., která byla zrušena a nahrazena k 1. 1. 2022 vyhláškou č. 412/2021 Sb.) se analýza věnuje primárně vývoji podseskupení položek 515 ve vztahu k energiím, a dále podseskupení položek 612, 613 a 614, které souvisejí s investicemi do budov a zařízení v nich.

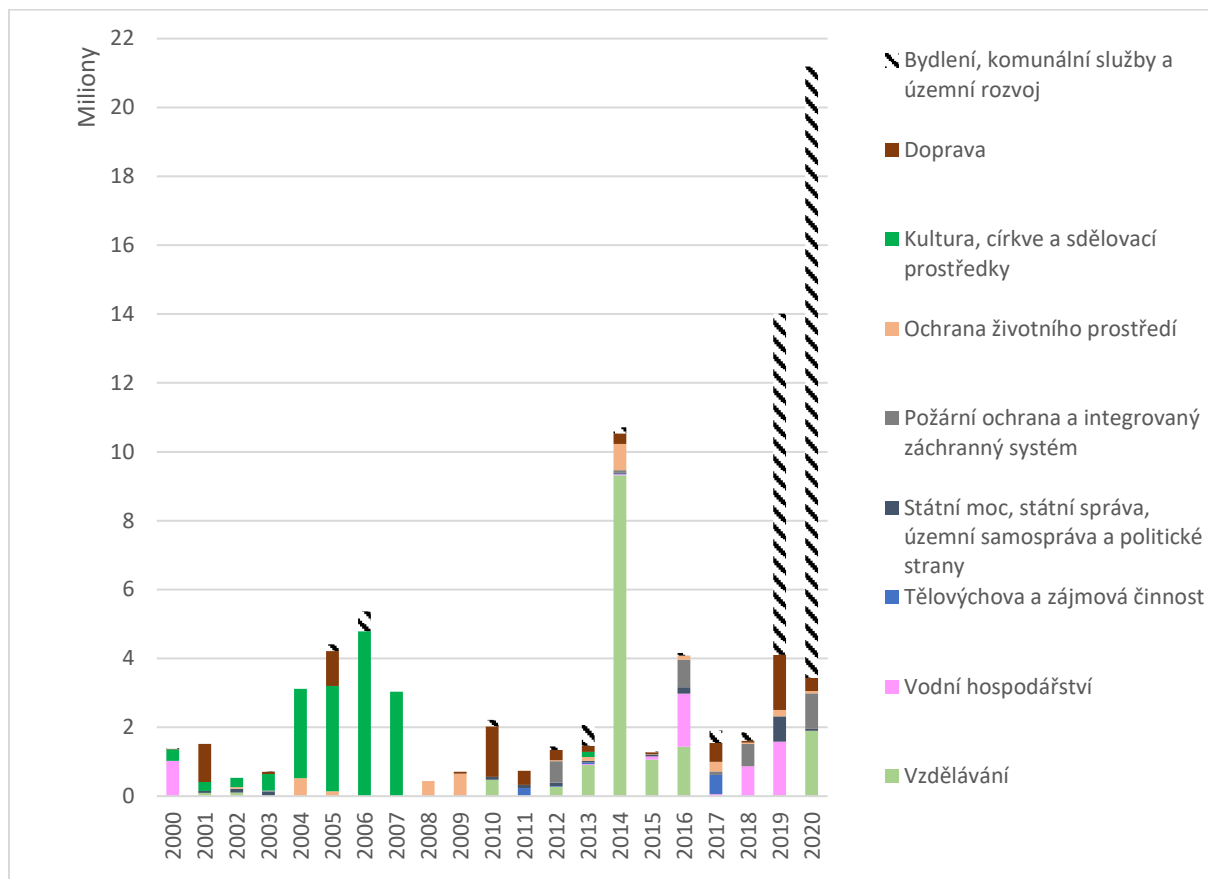
Sledována byla dlouhá časová řada od roku 2000 do současnosti, aby bylo možné zachytit veškeré relevantní investice, které v uplynulých dvou dekadách byly v obci uskutečněny a případně tyto investice rozklíčovat na ta, které souvisejí či nesouvisejí s potenciálními energetickými úsporami. Zdrojem informací byl Monitor státní pokladny (Ministerstvo financí ČR, 2013) pro data od roku 2010 do současnosti. Zdrojem informací o období od roku 2000 do roku 2009 je portál ArisWeb (Ministerstvo financí ČR, 2009), jehož provoz byl již ukončen.

3.3.1. Hospodaření s budovami

První část této kapitoly se věnuje investicím do obecního nemovitého majetku. Jejich vývoj od roku 2000 do roku 2020 je patrný z následujícího obrázku. Z grafu (Graf 1: Investice do obecního majetku dle odvětvového členění rozpočtové skladby v letech 2000 až 2020) je patrné, že obec v roce 2002 investovala do budovy obecního úřadu. Do roku 2013 kromě této zmíněné investice do budovy OÚ a investice do místních komunikací v roce 2007 (obojí v hodnotě kolem pěti milionů korun) realizovala spíše investice menšího rozsahu zhruba do jednoho milionu korun, a to především do místních komunikací a do územního rozvoje. Od roku 2013 je však zřetelná zvýšená investiční aktivita, a to především se zaměřením na investice do školství, především v letech 2013, 2014, 2015 (v těchto letech byla opravována Základní škola), a dále pak v letech 2018 a 2019 (kdy byla opravována Mateřská škola).

V letech 2015, 2018, 2019 a 2020 se také zrealizovaly investice do místních komunikací a v posledním sledovaném roce i významná investice do územního rozvoje (byla realizována infrastruktura pro vznik dvou nových ulic). Z dalších významných aktivit lze zmínit investici do sběrných hnízd a kontejnerů tříděného odpadu v roce 2015, a dále pak investice do veřejného osvětlení v roce 2020, kdy proběhla výměna za LED osvětlení.

Graf 1: Investice do obecního majetku dle odvětvového členění rozpočtové skladby v letech 2000 až 2020

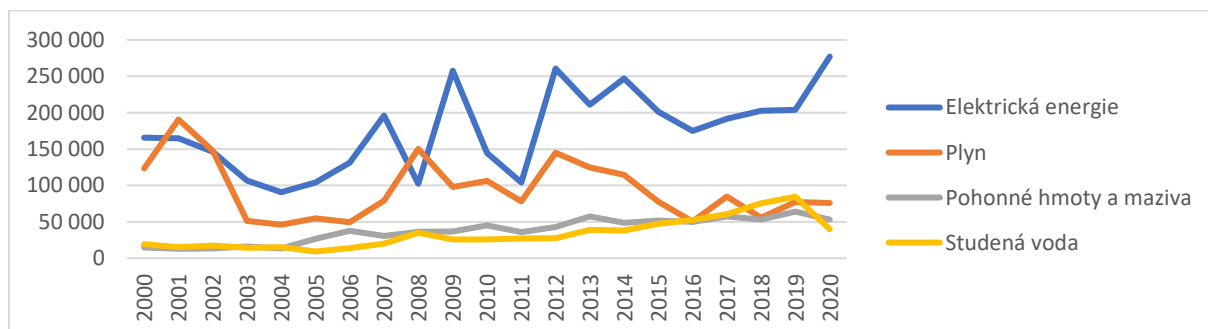

Zdroj: (Ministerstvo financí ČR, 2009), (Ministerstvo financí ČR, 2013); vlastní zpracování

3.3.2. Hospodaření s energiemi

Další obrázek (**Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.** Graf 2) ukazuje hospodaření s energiemi ve analogickém časovém období od roku 2000 do roku 2020. Vývoj výdajů se zaměřuje na elektrickou energii, plyn, vodu a pohonné hmoty. Klíčovou komponentou jsou evidentně výdaje za elektrickou energii.

Graf 2: Vývoj výdajů za energie a vodu (2000-2020)

Zdroj: (Ministerstvo financí ČR, 2009), (Ministerstvo financí ČR, 2013); vlastní zpracování

4. Analýza hospodaření a spotřeby energií a emisí CO₂

Analytická část dokumentu se bude postupně věnovat následujícím tematickým okruhům: nemovitostem a zastavěnému území obce včetně jejich charakteru i vlastnické struktury, ekonomickým aktivitám na území obce a podnikatelskému sektoru, rozpočtu obce, dopravě, cirkulární ekonomice a odpadovému hospodářství a hospodaření s vodou. Tyto oblasti jsou identifikované jako klíčové oblasti zájmu pro zachycení výchozí situace o stavu a potenciálních možnostech změn ve spotřebě energií včetně identifikace možných úspor či aktivit vedoucích k pozitivní bilanci.

4.1. Základní emisní inventura (BEI)

Základní emisní inventura (dále jen BEI) je zpracována v souladu s metodikou SECAP. Jako výchozí období BEI byl zvolen rok 2010. Do BEI vstupují následující oblasti:

- Obecní budovy
- Budovy terciální sféry
- Obytné budovy – RD a BD
- Veřejné osvětlení
- Průmyslové odvětví
- Městský vozový park

Dále jsou popsány základní přístupy, které byly použity pro vyčíslení spotřeby energií v příslušných kategoriích a dále stanovena produkce CO₂. K přepočtu na produkci CO₂ jsou využity emisní faktory, dle metodiky SECAP, viz Tabulka 7.

Dle výše popsaných postupů byla sestavena bilance spotřeby energií, viz Tabulka 8 a dále emisní bilance (Tabulka 9), po transformaci na produkci CO₂ v tunách. Za zmínku stojí význam obnovitelných zdrojů a využití biomasy. Pro účel hodnocení SECAP se uvažuje nulová produkce CO₂, neb se předpokládá, že spalováním vzniká stejné množství CO₂, jako je spotřebováno při růstu.

Tabulka 7: Emisní faktory pro transformaci spotřeby energií na produkci CO₂, dle metodiky SECAP

Elektřina	Fosilní paliva								Obnovitelné zdroje				
	Zemní plyn	Zkapalněný plyn	Topný olej	Motor. Nafta	Benzín	Hnědé uhlí	Uhlí	Jiná	Biopalivo	Rostlinný olej	Jiná biomasa	Tepelná slun. Energie	Geotermální energie
0,95	0,202	0,231	0,279	0,67	0,249	0,364	0,354	0,341	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 8: Bilance spotřeby energií dle druhů pro rok 2010

	2010, [MWh]			
Obec Blažovice	El. energie	Zemní plyn	Uhlí	Dřevo a dřev. hmota
Obecní budovy, vybavení/zařízení	51	304	0	0
Terciární (neobecní) budovy, vybavení/zařízení	14	33	0	0
Obytné budovy	1 811	6 710	438	2 010
Veřejné osvětlení	47	0	0	0
Průmysl	29	25	0	0
Součet	1 952	7 072	438	2 010
Procentuální zastoupení	17 %	62 %	4 %	18 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z Tabulky 8 je patrné, že na území obce Blažovice převládá spotřeba zemního plynu, který představuje 62% celkové spotřeby. Dále el. energie, která představuje pouze 17 % spotřeby energií. Dřevo a dřevní hmota, společně s uhlím pak představují menší podíly na celkové potřebě, především v oblasti rezidence.

Tabulka 9: Bilance produkce CO₂ v tunách pro rok 2010

	2010, [t]			
Obec Blažovice	El. energie	Zemní plyn	Uhlí	Dřevo a dřev. hmota
Obecní budovy, vybavení/zařízení	49	61	0	0
Terciární (neobecní) budovy, vybavení/zařízení	14	7	0	0
Obytné budovy	1 720	1 355	155	0
Veřejné osvětlení	45	0	0	0
Průmysl	28	5	0	0
Součet	1 855	1 429	155	0
Procentuální zastoupení	53,9 %	41,5 %	4,5 %	0,0 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z hlediska produkce CO₂ je patrný velmi vysoký podíl produkce CO₂ skrze spotřebu elektrické energie. Autoři poukazují na to, že se jedná o stav k roku 2010, tedy ještě před vlnou zateplování rezidenčních objektů, kolísání cen elektrické energie aj. Co do množství celkové produkce se jedná o 3 438 t CO₂ za rok.

Výslednou inventuru spotřeb energií v roce 2010 a 2030 dle metodiky SECAP zachycují tabulky 10 a 11.

Tabulka 10: Základní inventura emisí – končená spotřeba v referenčním roce 2010 (MWh)

Segment	Fosilní paliva										Obnovitelné zdroje energie					Celkem
	Elektrina	Teplo/chlad	Zemní plyn	Zkapalněný plyn	Topný olej	Motorová nafta	Benzín	Hnědé uhlí	Uhlí	Ostatní fosilní paliva	Rostlinný olej	Biopalivo	Ostatní biomasa	Solární termální	Geotermální	
Obecní budovy, vybavení/zařízení	51		304													355
Terciární (neobecní) budovy, vybavení/zařízení	14		33													48
Obytné budovy	1 811		6 710						438				2 010			10 968
Veřejné osvětlení	47		0													47
Průmysl	29		25													54

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 11: Základní inventura emisí – končená spotřeba v referenčním roce 2030 (MWh)

Segment	Fosilní paliva										Obnovitelné zdroje energie					Celkem
	Elektrina	Teplo/chlad	Zemní plyn	Zkapalněný plyn	Topný olej	Motorová nafta	Benzín	Hnědé uhlí	Uhlí	Ostatní fosilní paliva	Rostlinný olej	Biopalivo	Ostatní biomasa	Solární termální	Geotermální	
Obecní budovy, vybavení/zařízení	51		35													86
Terciární (neobecní) budovy, vybavení/zařízení	14		33													47
Obytné budovy	3 130		4 922						49				668			8 769
Veřejné osvětlení	39		0													39
Průmysl	29		25													54

Zdroj: vlastní zpracování

4.2. Obecní budovy

V majetku obce jsou evidovány následující nemovitosti, které jsou pod přímou správou, a tedy mohou být přímo ovlivněny činností obce. V rámci místního šetření v obci byla provedena prohlídka objektů a následné zjištění stavu objektu, vč. informací o způsobu vytápění, plánovaných či proběhlých úpravách. Spotřeba energií v budově byla stanovena na základě dodaných informací – převážně vyúčtování za elektřinu a zemní plyn. Současně byl vytvořen zjednodušený propočet tepelné ztráty obálkovou metodou. Rozměry stavby byly zpravidla převzaty z mapových údajů. Pro hodnocení tepelně technických vlastností byly využity dobové normové požadavky a dle časového zatížení realizace nebo stavebních změn byl určen předpokládaný součinitel prostupu tepla dílčí konstrukce. Dále dle způsobu vytápění, účinnosti přeměny energie na teplo, účinnosti distribuce po budově byla stanovena spotřeba energie za rok. Ta byla dále upravena a korelována s dodanými informacemi z jednotlivých vyúčtování, tedy reálnou spotřebou energie. Takto zjednodušený energetický model budovy dále sloužil pro posouzení navržených opatření, viz dále. U budov, kde nebylo možné získat vyúčtování za energie, či z vyúčtování nebylo možné jednoznačně identifikovat roční spotřebu energie, byly hodnoty roční spotřeby upraveny dle obdobných budov, ke kterým byly informace dostupné. Pro jednotlivé budovy jsou zpracovány karty staveb (viz kap. 4.2.1), kde je patrný stav budovy, zamýšlené úpravy, spotřeba energií aj. Veškeré spotřeby energií ve výchozím roce emisní bilance (2010) a v současnosti jsou uvedeny v tabulkách **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.****Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.****Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.** a **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.**

V tabulkách (Tabulka 12 a Tabulka 13) a grafech Graf 3 a Graf 4 jsou uvedeny spotřeby energií ve výchozím roce 2010, v současnosti za rok 2022 s predikcí spotřeby v roce 2030 dle navržených opatření v 5. Na základě toho jsou odhadnuty spotřeby energií a úspory CO₂.

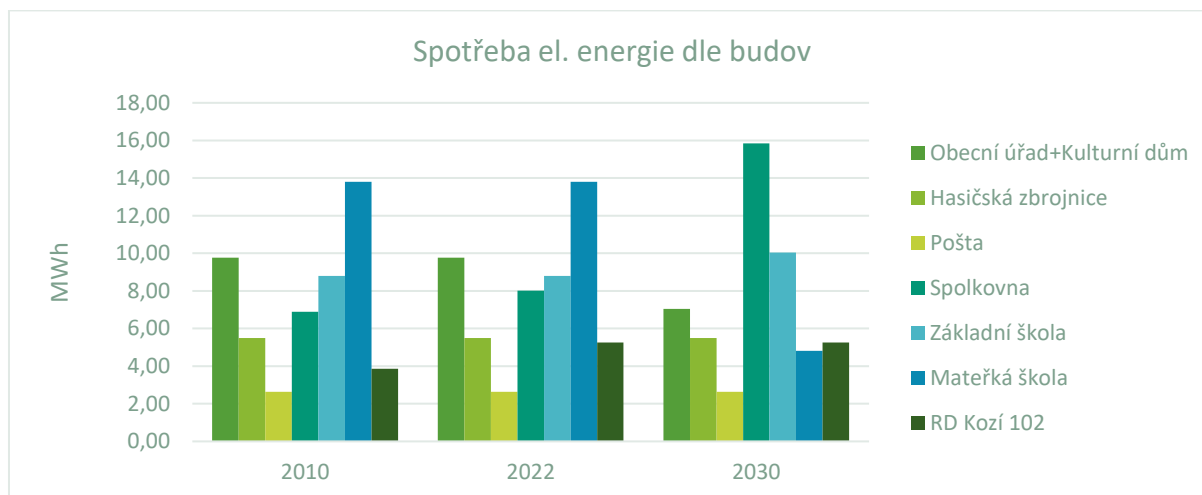
Tabulka 12: Spotřeba elektrické energie v letech 2010, 2022 a 2030 v obecních budovách s výpočtem navržených úspor

Obec Blážovice el. energie	Spotřeba 2010	Spotřeba 2022	Spotřeba 2030	Úspora 2010/2030	Úspora 2022/2030	Úspora CO ₂ 2010/2030	Úspora CO ₂ 2022/2030
Obecní úřad+Kulturní dům	10	10	7	3	3	3	3
Hasičská zbrojnice	6	6	6	0	0	0	0
Pošta	3	3	3	0	0	0	0
Spolkovna	7	8	16	-9	-8	-9	-8
Základní škola	9	9	10	-1	-1	-1	-1
Mateřská škola	14	14	5	9	9	9	9
RD Kozí 102	4	5	5	-1	0	-1	-1
Celkem navržená úspora energie MWh/rok				0			
Úspora t CO ₂ /rok							0

Zdroj: vlastní zpracování

Z výsledků Tabulka 12 jsou patrné budovy bez plánovaného zásahu. Současně lze pozorovat předpokládané navýšení spotřeby el. energie u budov s tepelným čerpadlem, byť je část spotřeby kompenzována výrobou vlastní el. energie přes FVE panely.

Graf 3: Grafické znázornění spotřeby elektrické energie jednotlivých obecních budov

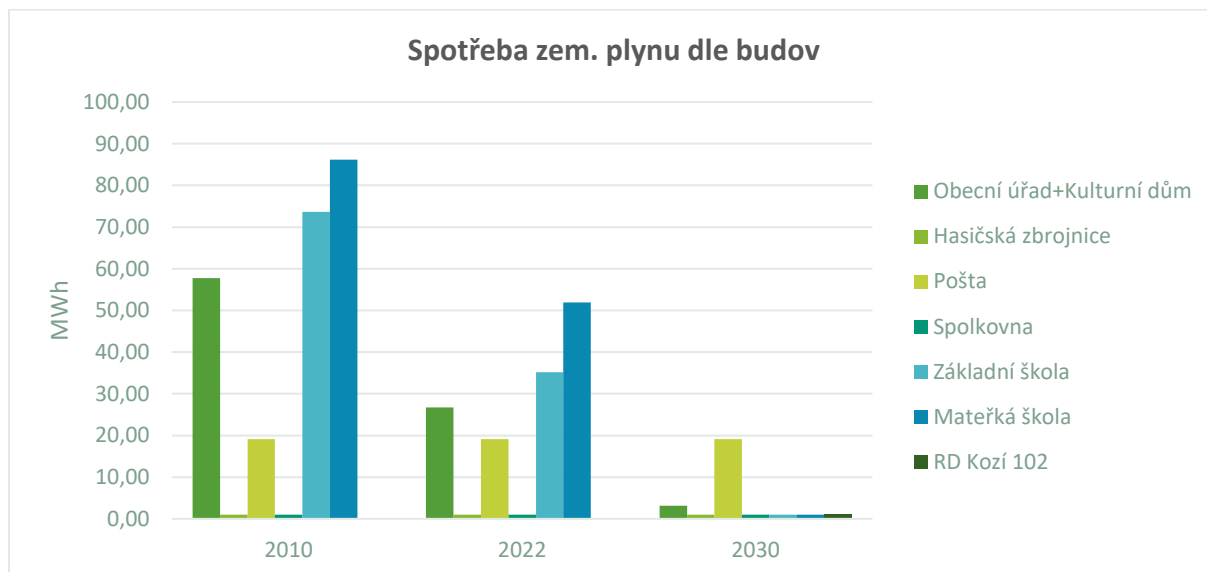
Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 13: Spotřeba zemního plynu v letech 2010, 2022 a 2030 v obecních budovách s výpočtem navržených úspor

Obec Blažovice – Zemní plyn	Spotřeba 2010	Spotřeba 2022	Spotřeba 2030	Úspora 2010/2030	Úspora 2022/2030	Úspora CO ₂ 2010/2030	Úspora CO ₂ 2022/2030
Obecní úřad + Kulturní dům	58	27	3	55	24	11	5
Hasičská zbrojnice	26	19	12	14	6	3	1
Pošta	19	19	19	0	0	0	0
Spolkovna	41	32	0	41	32	8	6
Základní škola	74	35	0	74	35	15	7
Mateřská škola	86	52	0	86	52	17	10
RD Kozí 102	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	304	149	32	270	149	54	
Celkem navržená úspora energie MWh/rok				270			
Úspora t CO ₂ /rok							54

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 4: Spotřeba zemního plynu v letech 2010, 2022 a 2030 v obecních budovách

Zdroj: vlastní zpracování

Dle Tabulka 13: Spotřeba zemního plynu v letech 2010, 2022 a 2030 v obecních budovách s výpočtem navržených úspora grafu Graf 4: Spotřeba zemního plynu v letech 2010, 2022 a 2030 v obecních budovách je patrný pokles spotřeby plynu u budov, kde došlo ke snížení energetické náročnosti a současně nulová spotřeba plynu u budov, kde je pro vytápění navrženo tepelné čerpadlo.

4.2.1. Karty staveb 2010

Karta stavby					
Blažovice	Obecní úřad+Kulturní dům			Označení:	B1
Účel stavby	administrativní budova, kulturní sál, přímá vazba na MŠ				
Adresa	č.p.165				
En. vztažná plocha (m ²)	0				
Technický popis					
Stavba kulturního domu je členitou stavbou s šikmou střechou. Část je tvořena sálem a část je koncipována jako vícepodlažní. V této části je umístěn i obecní úřad. Stavba je vytápěna třemi plynovými kotly (KD, obecní úřad, byt a mateřské centrum.					
Plánované úpravy ze strany obce					
Zlepšení vlastností obálky budovy tj. zateplení stěn, střechy. Změna zdroje tepla na TČ, FTV bateriový systém.					
Zdroje energie v budově					
Vytápění	plyn. kotel	Ohřev TV	plyn. kotel	Jiné	XXX
Způsob stanovení spotřeby energií					
Vyúčtování	☒	Odhad	☐	Propočet	☒
Přehled spotřeby energií (MWh/rok)					
Elektřina	9.76	Zemní plyn	57.77		
Přehled produkce emisí CO₂ (t/rok)					
Elektřina	9.27	Zemní plyn	11.67		
Celkem emise CO₂ (t/rok)	20.94				
Fotografie					
					

Karta stavby					
Blažovice		Hasičská zbrojnice		Označení:	B2
Účel stavby		garáže, klubovna, sklady			
Adresa		Nádražní 242			
En. vztažná plocha (m ²)		239			
Technický popis					
Dovjpodlažní stavba s využitým podkrovím pod šikmou střechou, předpokládáné období výstavby je kolem r. 1928.					
Plánované úpravy ze strany obce					
Stavba prošla zateplením fasády a výměnou oken (2020/2021), dále byla provedena přístavba garáže pro cisternu. Plánuje se provedení vestavby klubovny do podkroví.					
Zdroje energie v budově					
Vytápění	plyn. Kotel	Ohřev TV	plyn. Kotel	Jiné	
Způsob stanovení spotřeby energií					
Vyúčtování	☒	Odhad	☒	Propočet	☐
Přehled spotřeby energií (MWh/rok)					
Elektřina	5.50	Zemní plyn	26.08		
Přehled produkce emisí CO ₂ (t/rok)					
Elektřina	5.23	Zemní plyn	5.27		
Celkem emise CO ₂ (t/rok)		10.49			
Fotografie					
					

Karta stavby					
Blažovice	Pošta			Označení:	B3
Účel stavby	administrativní stavba				
Adresa	Náves 103				
En. vztažná plocha (m ²)	121.73				
Technický popis					
Přízemní řadová stavba využitelným podkrovím. Odhadované stáří stavby 100 let, obvodové zdivo z plných pálených cihel. Stropní konstrukce dřevěná bez významného zateplení. Okna dřevěná, vytápění zajištěno plynem - WAV, ohřev vody elektro, průtokový ohříváč.					
Plánované úpravy ze strany obce					
Komplexní obnova stavby vč. zateplní obálky budovy.					
Zdroje energie v budově					
Vytápění	plyn. kotel	Ohřev TV	el. Průtokový	Jiné	
Způsob stanovení spotřeby energií					
Vyúčtování	☐	Odhad	☒	Propočet	☒
Přehled spotřeby energií (MWh/rok)					
Elektřina	2.64	Zemní plyn	19.13		
Přehled produkce emisí CO₂ (t/rok)					
Elektřina	2.51	Zemní plyn	3.86		
Celkem emise CO2 (t/rok)		6.4			
Fotografie					
					

Karta stavby					
Blažovice	Spolkovna			Označení:	B4
Účel stavby	spolkovna, obchod, knihovna				
Adresa	Nádražní 135				
En. vztažná plocha (m ²)	294				
Technický popis					
Objekt spolkovny je využitý pro obchod, spolkovna s knihovnou. Odhadované stáří 110 let, objekt je nezateplený.					
Plánované úpravy ze strany obce					
Objekt je pronajatý, účel stavby bude zachován. Fasáda je nově opravena (vnitřní zateplení reflexní folií), podkroví zatepleno částečně - nad knihovnou. Okna nová, s dvojsklem.					
Zdroje energie v budově					
Vytápění	plyn. Kotel	Ohřev TV	plyn. Kotel	Jiné	
Způsob stanovení spotřeby energií					
Vyúčtování	☐	Odhad	☒	Propočet	☒
Přehled spotřeby energií (MWh/rok)					
Elektřina	6.88	Zemní plyn	41.38		
Přehled produkce emisí CO₂ (t/rok)					
Elektřina	6.54	Zemní plyn	8.36		
Celkem emise CO₂ (t/rok)	14.90				
Fotografie					
					

Karta stavby					
Blažovice	Základní škola			Označení:	B5
Účel stavby	Základní škola				
Adresa	Nádražní 7				
En. vztažná plocha (m ²)	781.1				
Technický popis					
Budova základní školy je dvojpodlažní, zastřešena šikmou střechou s využitým podkrovím. Odhadované období výstavby je kolem roku 1890 a s tím i spojený výskyt konstrukcí k tomuto datu (cihelné zdivo, dřevěné stropní kce, nezateplený, dřevěná okna. Ohřev TV a vytápění je zajištěn plynovým kotlem.					
Plánované úpravy ze strany obce					
Základní škola prochází rekonstrukcí v roce 2014, je provedeno zateplení obvodového pláště vč. střechy, výměna oken, vestavba podkroví.					
Zdroje energie v budově					
Vytápění	plyn. kotel	Ohřev TV	plyn. kotel	Jiné	xxx
Způsob stanovení spotřeby energií					
Vyúčtování	☒	Odhad	☐	Propočet	☒
Přehled spotřeby energií (MWh/rok)					
Elektřina	8.80	Zemní plyn	73.62		
Přehled produkce emisí CO₂ (t/rok)					
Elektřina	8.36	Zemní plyn	14.87		
Celkem emise CO₂ (t/rok)	23.23				
Fotografie					
					

Karta stavby					
Blažovice	Mateřská škola			Označení:	B6
Účel stavby	Mateřská škola				
Adresa	Nová 271				
En. vztažná plocha (m ²)	1185				
Technický popis					
Dvojpodlažní stavba mateřské školy je zastřešena plochou střechou. Odhadované období výstavby je kolem roku 1956 s mnoha četnými úpravami později. Vytápění je zajištěno plynovým kotlem, stejně jako ohřev TV.					
Plánované úpravy ze strany obce					
Stavba v roce 2018 prochází rekonstrukcí a nástavbou, vč. výměny oken za plastová, zateplení pláště.					
Zdroje energie v budově					
Vytápění	plyn. kotel	Ohřev TV	plyn. kotel	Jiné	XXX
Způsob stanovení spotřeby energií					
Vyúčtování	☒	Odhad	☐	Propočet	☒
Přehled spotřeby energií (MWh/rok)					
Elektřina	13,80	Zemní plyn	86,16		
Přehled produkce emisí CO ₂ (t/rok)					
Elektřina	13,11	Zemní plyn	17,40		
Celkem emise CO ₂ (t/rok)	30,51				
Fotografie					
					

Karta stavby					
Blažovice	RD Kozí 102			Označení:	B7
Účel stavby	bydlení				
Adresa	Kozí 102				
En. vztažná plocha (m ²)	82				
Technický popis					
Jedná se o stavbu plnící funkci sociálního bydlení. Aktuálně je stavba vytápěna kamny na tuhá paliva ohřev TV pravděpodobně pomocí el. Boileru.					
Plánované úpravy ze strany obce					
Kompletní rekonstrukce.					
Zdroje energie v budově					
Vytápění	uhlí	Ohřev TV	el. Boiler	Jiné	XXX
Způsob stanovení spotřeby energií					
Vyúčtování	☐	Odhad	☒	Propočet	☒
Přehled spotřeby energií (MWh/rok)					
Elektřina	3.87	Zemní plyn	0.00	H. uhlí	20.50
Přehled produkce emisí CO₂ (t/rok)					
Elektřina	3.68	Zemní plyn	0.00	H. uhlí	7.26
Celkem emise CO₂ (t/rok)		10.93			
Fotografie					
					

4.3. Obytné budovy

Jak je již zmíněno výše rezidenční zástavba v obci dosahuje okolo 84 % z celkové zastavěné plochy obce, což představuje 84 tis. m² zastavěných ploch tvořících 543 stavebních objektů přiléhajících k 361 obytným domům se 1 208 obyvateli. V každé domácnosti tedy žijí v průměru tři až čtyři členové. Lze tedy konstatovat, že při předpokladu, že zhruba dva členové ze tříčlenných domácností mají rozhodovací pravomoc, je pro žádoucí změny na soukromém rezidenčním majetku třeba motivovat zhruba 1/2 obyvatel obce, přičemž na každého z těchto obyvatel připadá 1 rezidenční stavební objekt, u kterého je možné zvažovat potenciální energetické úspory.

Spotřeba obytných budov v obci byla stanovena na základě zjištění zastavěné plochy z mapových podkladů pouze obytných částí (bez příslušenství jako garáže, kůlny aj.) a předpokládané měrné spotřeby tepla na vytápění dle odborné literatury pro příslušné stáří staveb. Stáří budov bylo stanoveno na základě výsledků Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011. Vstupní hodnoty byly dále upraveny o výsledky dotazníkového šetření. Současně způsob vytápění byl pak stanoven na základě údajů z šetření ENERGO 2015, kde je patrný podíl jednotlivých zdrojů tepla. Běžná spotřeba elektřiny byla pak odhadnuta pro typickou domácnost. Do výpočtů byla zahrnuta také předpokládaná neobsazenost některých staveb. Pro rok 2022 byly výpočty dále upraveny o nově postavené rodinné, alternativně bytové domy, dle dat ČSÚ. Postup ro zjištění úspor v sektoru rezidentního bydlení je popsán dále.

V rámci sektoru obytných budov jsou data spotřeb učený obdobným způsobem jako pro výchozí rok 2010 s tím, že jsou upraveny o výsledky Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2021. Vstupní hodnoty byly dále upraveny o výsledky dotazníkového šetření. Zároveň vlivem dynamických změn cen energií období let 2020–2023 vlivem situace COVID a válečného konfliktu na Ukrajině došlo k masivnímu nárůstu energeticky úsporných opatření v oblasti obytných budov. Tento stav je zahrnut odborným odhadem i v návaznosti na místní šetření v obci. Zároveň je třeba připomenout, že z pozice obce jsou poměrně omezené nástroje, jak ovlivnit občany k energetickým úsporám. Sektor obytných budov je zde uveden především pro naplnění metodiky SECAP. Pro rok 2030 je dále uvažován nárůst počtu domácností o 30 ks, snížení podílu využití zemního plynu na úkor navýšení podílu tepelných čerpadel. Ruku v ruce pak jde zvýšení počtu FTV elektráren pro domácí využití, které snižují celkovou spotřebu elektrické energie v obci. S ohledem na měnící se počet domácností ve sledovaném období je pro porovnání proveden přepočet dle počtu domácností. V kontextu celé stavby pak oblast rezidence tvoří významný a zvyšující podíl spotřeby energií.

Tabulka 14: Přehled odhadů spotřeb v oblasti obytných budov dle energií po přepočtu na domácnost.

	2010				2022				2030			
Počet domácností	335				315				345			
Zdroj elektrické energie	El. energie	Zemní plyn	Uhlí	Dřevo a dřev. hmota	El. energie	Zemní plyn	Uhlí	Dřevo a dřev. hmota	El. energie	Zemní plyn	Uhlí	Dřevo a dřev. hmota
Rodinné a bytové domy spotřeba energií v MWh	1906,0	6709,8	437,7	2009,7	2799,7	6152,2	97,8	935,2	3129,6	4921,7	48,9	667,8
Rodinné a bytové domy spotřeba energií v MWh celkem pro daný rok	11 063,2				9 985,2 (úspora 9,8 %)				8 768 (úspora 20,7 %)			
Rodinné a bytové domy spotřeba energií v MWh na 1 domácnost	33,0				31,7 (úspora 4 %)				25,4 (úspora 23,1 %)			
Rodinné a bytové domy produkce CO ₂ v t	1810,7	1355,4	155,0	0,0	2659,8	1242,7	34,6	0,0	2927,7	994,2	17,3	0,0
Rodinné a bytové domy produkce CO ₂ v t celkem pro daný rok	3 321,1				3 937,1 (navýšení 18,6 %)				3 939,2 (navýšení 18,5 %)			
Rodinné a bytové domy spotřeba energií v MWh na 1 domácnost	5,7	20,0	1,3	6,0	8,9	19,5	0,3	3,0	9,1	14,3	0,1	1,9
Rodinné a bytové domy produkce CO ₂ v t na 1 domácnost	5,4	4,0	0,5	0,0	8,4	3,9	0,1	0,0	8,5	2,9	0,1	0,0

Zdroj: vlastní zpracování

4.4. Terciární (neobecní budovy)

Budovy terciéru mimo vlastnictví obce tvoří v obci v podstatě velmi marginální část zastavěného území. Ohledem na velikost obce se jedná pouze o nízký počet staveb. Spotřeba byla odhadnuta na základě porovnání s obdobnými budovami. V obci Blažovice nejsou žádné stavby terciálního sektoru uvažovány.

4.5. Veřejné osvětlení

Dle sděleného počtu bodů veř. osvětlení a dodání vyúčtování pro jednotlivé roky byla stanovena spotřeba el. energie za rok. V případě chybějících dat se přistoupilo k použití typických hodnot pro odpovídající typ svítidel z jiných obcí.

K roku 2022 se v obci Blažovice nachází 163 osvětlovacích bodů (lamp). V plném počtu prošly lampy modernizací do technologie LED. Není tak navrženo žádné opatření. V případě požadavku na snížení spotřeby energie, lze navrhnout přiměřeně zkrátit dobu svícení alt. počet použitých světelných bodů.

Tabulka 15: Přehled spotřeby el. energie pro veř. osvětlení

	Rok		
	2010	2022	2030
Počet lamp 163 ks			
Veřejné osvětlení spotřeba el. energie [MWh]	47,1	38,7 (úspora 17,8 %)	38,7 (úspora 17,8 %)
Veřejné osvětlení produkce CO ₂ v [t]	44,8	36,8 (úspora 17,9 %)	36,2 (úspora 19,2 %)

Zdroj: vlastní zpracování

4.6. Doprava

Další kapitola analytické části se věnuje problematice dopravy. Je však vhodné zmínit, že v tomto případě se jedná o spíše menší obec, která disponuje jen několika především užitkovými vozidly. Analýza dopravních prostředků je významná především ve městech, která disponují vlastním vozovým parkem v rámci zajištění městské hromadné dopravy. Zatímco v menších obcích je role obce v tomto kontextu spíše marginální. Samozřejmě obec může směřovat a motivovat své občany, aby nějakým způsobem postupně měnili svůj vozový park, ale tyto možnosti jsou velmi limitované. Dále může obec lobbovat u poskytovatele integrovaného dopravního systému na úrovni kraje, aby tuto problematiku zohlednil, ale opět se jedná o soukromoprávní subjekt, který si tyto aktivity řídí primárně sám na svoji vlastní zodpovědnost a se svojí vlastní strategií. Pozornost je tedy věnována především dopravním prostředkům, které jsou v obecním majetku, a dále kontextu dopravní situace v obci.

4.6.1. Dopravní prostředky v majetku obce

Následující

Tabulka 16 zobrazuje, že počet obcí vlastněných dopravních prostředků je minimální. Jde o tři užitková vozidla (Magma, Piaggio a sekačka) využívaná pro údržbu veřejné zeleně v obci. Dále jde o dodávku a cisternu využívanou sborem dobrovolných hasičů. Právě užitkový vůz Magma obec uvažuje doplněním dalšího užitkového vozidla, které by zajišťovalo služby v oblasti veřejné zeleně a zároveň by bylo ve verzi elektromobilu. Za účelem naplnění všech požadavků je však pro obec nutné poptávat vůz 4x4 i kvůli zimnímu odklízení sněhu. Obec tedy zvažuje nákup užitkového elektromobilu 4x4 (multikáry) do konce roku 2023 včetně využití dotačních prostředků v tomto roce dostupných.

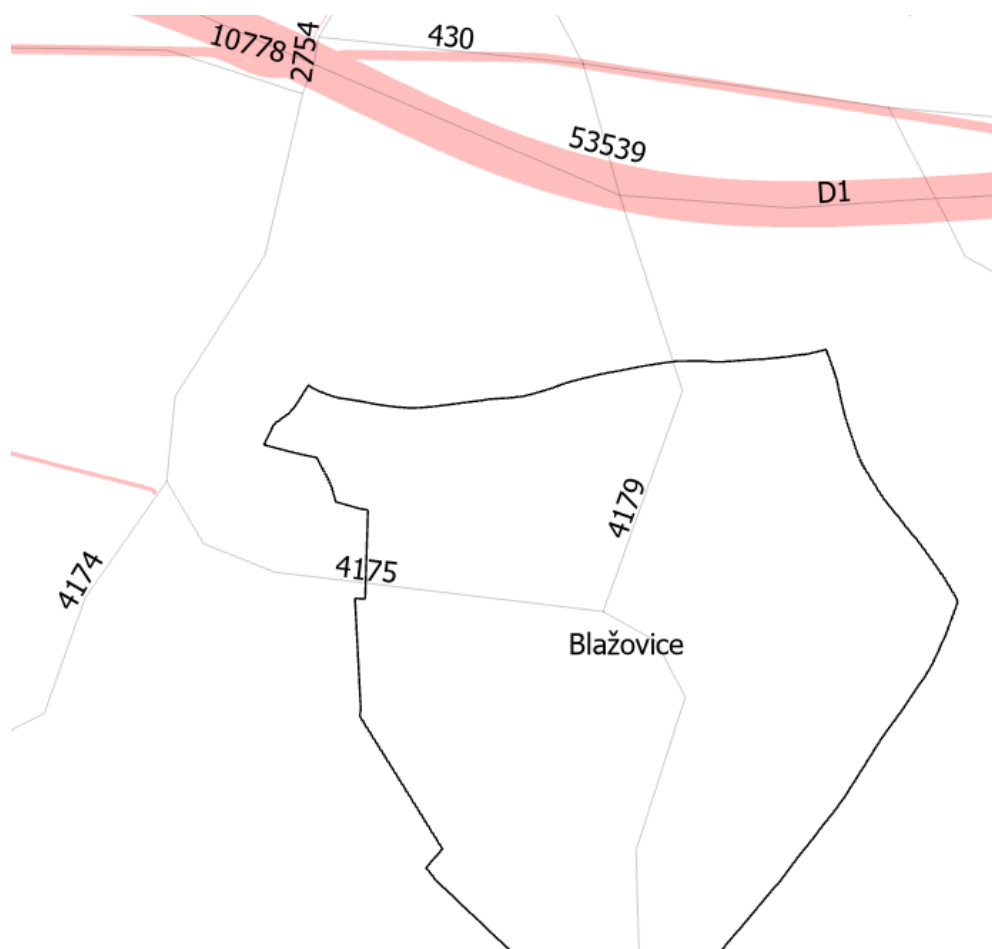
Tabulka 16: Doprava

Doprava		
Počet autobusových zastávek	2	
Počet železničních zastávek	1	
Počet automobilů v obecním majetku	Užitkové vozy:	1 x Magma, 1 x Piaggio, 1 x Mercedes Sprinter, 1 x cisterna Renault Premium, 1 x sekačka ISEKI
	Osobní automobil/mikrobus:	0
Počet automobilů v soukromém majetku využívaných k obecním účelům		0
Mobilní služby zajišťované obcí (např. senior taxi, školní autobus apod.) – popis		0

Zdroj: vlastní zpracování

4.6.2. Soukromá a komerční doprava – sčítání dopravy 2016 a 2020/2021

Obrázek 4: Dopravní situace v obci a jejím okolí dle Sčítání dopravy 2016

Zdroj: (Ředitelství silnic a dálnic ČR, 2016)

V následující části jsou prezentována data ze Sčítání dopravy 2016 (Ředitelství silnic a dálnic ČR, 2016) a to v území, které je relevantní pro obec Blažovice. V Blažovicích samotných se denní intenzita silniční dopravy v rámci Sčítání dopravy neměří, což znamená předpoklad spíše mírnějšího zatížení. Blažovicemi vedou silnice třetí třídy navazující na silnici II. třídy č. 417 a 430. Nicméně v blízkém okolí Blažovic v její severní části prochází dálnice D1 s průměrným denním zatížením v daném úseku dosahujícím úrovně více než 53 tis. vozidel. Tato skutečnost představuje především určité riziko z hlediska možných komplikací na této páteřní komunikaci. Protože za určitých podmínek lze v určitých směrech považovat Blažovice za potenciální objízdnu trasu v případě neprůjezdnosti relevantního úseku dálnice D1. Schematické zobrazení zachycuje předchozí Obrázek 4: Dopravní situace v obci a jejím okolí dle Sčítání dopravy 2016.

4.6.3. Metodika výpočtu emisí CO₂ z automobilů vlastněných a provozovaných obyvateli obce bez ohledu na místo emisí CO₂

Základním východiskem výpočtu je počet osobních automobilů registrovaných v obci (zahrnuty kategorie OA, OSO, OAE, OV) dle Registru vozidel Ministerstva dopravy ČR (Ministerstvo dopravy ČR, 2023) pro daný rok, značený N_{CYMUNI} .

Další proměnnou je počet průměrně ujetých kilometrů na jedno vozidlo v daném roce. Tento údaj vychází ze statistik Eurostatu, konkrétně ze sledovaného ukazatele „Road traffic on national territory by type of vehicle and type of road (milion Vkm)“ ve zkratce $N_{\text{mkmyCZroad}}$ (Eurostat, 2023). Proměnná je dále značena N_{kmvy} a je definována jako podíl výše uvedeného ukazatele $N_{\text{mkmyCZroad}}$ a právě celkového počtu vozidel N_{CYCZ} v ČR, lze tedy zapsat jako:

$$N_{kmvy} = N_{mkmyCZroad} / N_{cyCZ}$$

Následně je kalkulován počet kilometrů naježděných v daném roce vozidly vlastněnými obyvateli obce ($N_{kmyMUNI}$), a to za předpokladu průměrného ročního nájezdu vypočteného dle předchozího vzorce:

$$N_{kmyMUNI} = N_{cyMUNI} \times N_{kmvy}$$

Je vhodné podotknout, že při srovnání časových řad lze sledovat dva protichůdné trendy, a to rostoucí počet automobilů v ČR (v roce 2020 nárůst o 34,5 % oproti roku 2010), ale zároveň klesající průměrný roční nájezd (v roce 2020 pokles o 19 % oproti roku 2010). Tyto trendy jsou samozřejmě signifikantními vstupy do výpočtu emisí z vozového parku vlastněného obyvateli obce.

Dalším metodickým krokem je určení průměrné spotřeby automobilů, přičemž jsou zohledněny zvláště benzínové a naftové motory, a dále jsou zohledněny následující kategorie vozidel:

- Vozidlo;
- Osobní automobil;
- Účelová modifikace osobního automobilu;
- Osobní automobil s automatickou převodovkou;
- Účelová modifikace osobního automobilu s automatickou převodovkou.

U všech těchto kategorií je spotřeba vozidla kalkulována dle zákona 119/1992 Sb., o cestovních náhradách zvláště pro benzínové (7,625 l/100 km) a naftové motory (6,4 l/100 km). Tato spotřeba je rekalkulována na nájezd jednoho kilometru. Logickým navazujícím krokem je výpočet emisí CO_2 na jeden litr paliva. Tyto hodnoty jsou převzaty z údajů Company car tax (Company car tax, 2023) a ACEA (ACEA, 2022). Tvorba emisí CO_2 z jednoho litru paliva přepočteného na tvorbu na jeden kilometr (C_{CO2km}). Hodnoty se v průběhu let liší, pro sledované období jsou tedy kalkulovány následující hodnoty (v gramech na kilometr) v tabulce Tabulka 17: .

Tabulka 17: Emise CO_2 na nájezd 1 km

Rok	Emise CO_2 (g/km)
2010	214
2015	183
2020	178
2030	137

Zdroj: (Company car tax, 2023), (ACEA, 2022)

Zde je vhodné konstatovat, že cílem EU pro rok 2030 je 95 g/km (European Commission, 2023). Avšak tento cíle platí pro nově vyráběné automobily v daném roce. V České republice je tedy nutné zohlednit průměrné stáří vozidel (cca 14 let), tzn, že v cílovém roce bude hodnota vyšší, neboť bude v provozu velká část automobilů vyrobených za odlišných emisních podmínek.

Dalším krokem je tedy výpočet celkových emisí (C_{CO2T}) na základě počtu najetých kilometrů z celého vozového parku vlastněného obyvateli obce, což lze zapsat následujícím způsobem:

$$C_{CO2T} = C_{CO2km} \times N_{kmyMUNI}$$

Posledním metodickým krokem je zohlednění změny vozového parku v čase, který vychází z údajů o vozovém parku v jednotlivých zemích EU (Eurostat) a zohledňuje postupně se zvyšující podíl dvou následujících kategorií vozidel ve výpočtu považovaných za bezemisní vozidla (z hlediska tvorby emisí CO₂ – bez zohlednění zdroje elektrické energie či způsobu výroby vodíkových článků), jde o proměnnou N_{ceh} , která zohledňuje tyto kategorie:

- Electricity[ELC];
- Hydrogen and fuel cells [HYD_FCELL].

Na základě této proměnné je kalkulován počet ušetřených emisí CO₂ označený jako C_{cehCO_2} . Výsledná tvorba emisí CO₂ v daném roce je tedy rozdílem mezi celkovou hrubou tvorbou emisí z automobilů vlastněných obyvateli obce a úspor emisí CO₂ plynoucích ze zvyšujícího se podílu vodíkových a elektrických vozidel ve vozovém parku, což lze zapsat následujícím způsobem:

$$C_{CO_2D} = C_{CO_2T} - C_{cehCO_2}$$

Výsledný poměr úspor CO₂ v sektoru soukromé osobní dopravy je pak dán jednoduchým podílem stavu k prvnímu a poslednímu sledovanému roku, tedy:

$$\Delta C_{CO_2} = C_{CO_2D2030} / C_{CO_2D2010}.$$

4.6.4. Metodika výpočtu emisí CO₂ z transitní dopravy na páteřních komunikacích bez ohledu na vlastnictví automobilů v dané obci

V této části je kalkulována zátěž obce prostřednictvím komunikací krajské a vyšší úrovně. Tyto komunikace jsou páteřním tranzitním koridorem z hlediska obce a obec na intenzitu a strukturu dopravy na těchto komunikacích má jen marginální vliv. Jde tedy o určitou externí zátěž obce, která není v kompetenci obce jako takové.

Metodicky vychází tato část ze Sčítání dopravy v letech 2000, 2005, 2010, 2016 a 2020. Klíčový je samozřejmě rozdíl v intenzitě dopravy během poslední dekády čili mezi Sčítáním v roce 2010 a 2020 (respektive 2021, z důvodu pandemie COVID-19 byla část měření odložena). Pro percepce roku 2030 je tedy předpokládán analogický nárůst dopravy jako v poslední dekádě. Tento vztah lze vyjádřit následujícím vzorcem:

$$T_{d2030} = T_{d2020} \times (T_{d2020} / T_{d2010}),$$

kde T_{d2030} je intenzita dopravy předpokládaná v roce 2030, T_{d2020} je intenzita dopravy naměřená během Dopravního censu v roce 2020 a T_{d2010} je intenzita dopravy naměřená během Dopravního censu v roce 2010. Následný výpočet emisí CO₂ je analogický v souladu s metodikou uvedenou v předchozí části pro výpočet emisí CO₂ z vozového parku provozovaného obyvateli obce.

4.6.5. Výpočet emisí CO₂ z dopravy v obci Blažovice

V souladu s předchozí metodikou pro výpočet emisí CO₂ v obci z vozového parku vlastněného obyvateli obce jsou uvedeny výsledky v následující Tabulka 18. Z výsledků je patrné, že za předpokladu dalšího

pozitivního vývoje z hlediska nároků na emisní limity motorů včetně vzrůstajícího podílu ekologicky šetrnějších pohonů jako jsou elektromobily či vodíkem poháněné vozy, lze předpokládat pokles tvorby emisí CO₂ o zhruba 25 % k roku 2030.

Tabulka 18: Soukromý vozový park v obci

Období	Počet vozidel (ks)	Roční nájezd na vozidlo (km)	Celkový roční nájezd (km)	Produkce CO ₂ (t)	Počet hybridních a elektrických vozidel	Nájezd el. a hybr. voz. (km)	Rozdíl nájezdů	Čistá produkce CO ₂ (t)
01.01.2010	411	10 574	4 349 524	930	0	0	4 349 524	930
01.01.2015	468	10 317	4 828 382	882	0	671	4 827 711	882
01.01.2020	549	8 594	4 718 241	841	1	6 186	4 712 054	840
01.01.2030	733	6 985	5 118 214	699	3	20 813	5 097 402	697

Zdroj: (Ministerstvo dopravy ČR, 2023); (Eurostat, 2023); (Company car tax, 2023); (ACEA, 2022); vlastní zpracování

Územím obce přímo neprochází komunikace vyšší úrovně s výraznější intenzitou dopravy, která by byla předmětem měření v dopravních censech. V její bezprostřední blízkosti se však nachází dálnice D1 a krajská komunikace č. II/430.

4.6.6. Otázky věnované dopravnímu chování obyvatel obce v dotazníkovém šetření

Dotazníkového šetření se účastnilo celkem 211 respondentů ze sedmi různých obcí MAS Slavkovské bojiště. V jednotlivých obcích byla následující účast.

Tabulka 19: Účast na dotazníkovém šetření v rámci MAS Slavkovské bojiště

Obce	Respondenti	V procentech
Blažovice	47	22,17 %
Hrušky	20	9,43 %
Kobylnice	41	19,34 %
Mokrá-Horákov	34	16,04 %
Moutnice	16	7,55 %
Pozořice	52	24,53 %
Vážany nad Litavou	2	0,94 %
celkem	212	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

V dotazníku bylo celkem 11 specifických otázek věnovaných dopravnímu chování obyvatel v obci, jde o následující otázky:

1. Kam za prací či školou dojíždíte. Vyjmenujte, prosím, za všechny členy domácnosti.
2. Kolik členů Vaší domácnosti vlastní řidičský průkaz.
3. Vlastní či využívá Vaše domácnost alespoň jeden automobil.
4. Kolik automobilů Vaše domácnost vlastní či využívá.
5. Popište prosím u každého z automobilů typ pohonu (benzin/nafta/elektro/hybrid) a stáří:
6. Plánujete v následujících 10 letech nákup nového či ojetého osobního automobilu.
7. Popište prosím, jaký automobil si plánujete koupit v následujících 10 letech (typ pohonu, stáří):
8. Kolik členů domácnosti využívá k přepravě do školy či zaměstnání následující dopravní prostředky
 - [Vlak][Autobus][Tramvaj][Automobil][Motocykl][Kolo][Elektrokolo/Elektrokoloběžka]
9. Kolikrát týdně (v průměru za celou domácnost) využíváte následující dopravní prostředky:
 - [Vlak][Autobus][Tramvaj][Automobil][Motocykl][Kolo][Elektrokolo/elektrokoloběžka]

10. Pokud využíváte automobil, kolik vás obvykle v automobilu jede (uvedte obvyklý počet pasažérů)

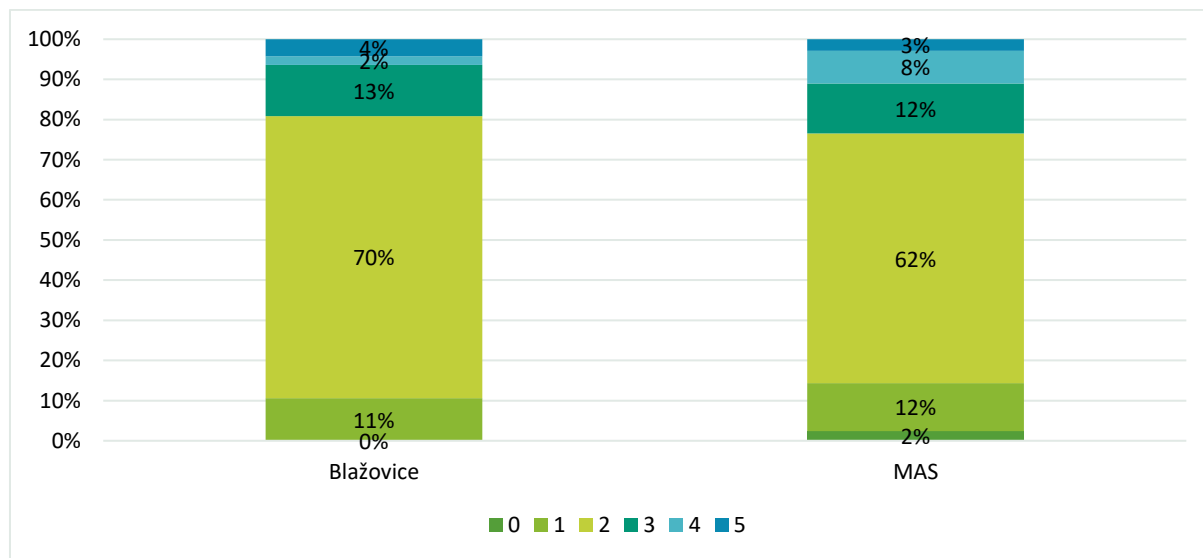
11. Nakolik ovlivňují Váš výběr dopravního prostředku následující důvody:

- [Možnost přepravit se "ode dveří ke dveřím" (tedy absolvovat cestu s co nejméně přestupy)]
- [Vysoká frekvence spojů]
- [Možnost využití zákaznické (slevové) karty]
- [Cena]
- [Rychlost]
- [Bezpečnost provozu]
- [Bezpečnost jako osobní pocit bezpečí]
- [Spolehlivost / Menší zpoždění]
- [Možnost občerstvení]
- [Wi-Fi na palubě]
- [Komfort a místo pro nohy]
- [Multimediální obrazovka]
- [Soukromí]

4.6.7. Výsledky dotazníkového šetření pro oblast dopravy a mobility v obci Blažovice

Následující Graf 5 zobrazuje výsledky dotazníkového šetření ve vztahu k otázce „Kolik členů Vaší domácnosti vlastní řidičský průkaz“. V obci je ve srovnání s šetřením za vybrané obce celé MAS Slavkovské bojiště vlastnictví řidičský průkazů na podprůměrné úrovni.

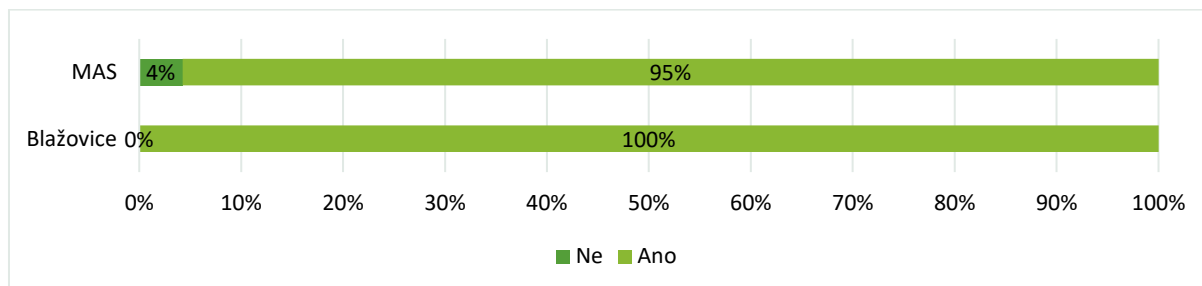
Graf 5: Vlastnictví ŘP (počet členů domácnosti)

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 6 se věnuje vyhodnocení otázky „Kolik členů Vaší domácnosti vlastní řidičský průkaz“. Vzhledem k výsledkům ve všech sledovaných obcích lze konstatovat, že vlastnictví řidičského průkazu lze považovat stále za určitý životní standard. Určité procento obyvatel však přesto řidičský průkaz nevlastní a do budoucna bude určitě zajímavé sledovat tento vývoj ve vztahu k demografické struktuře.

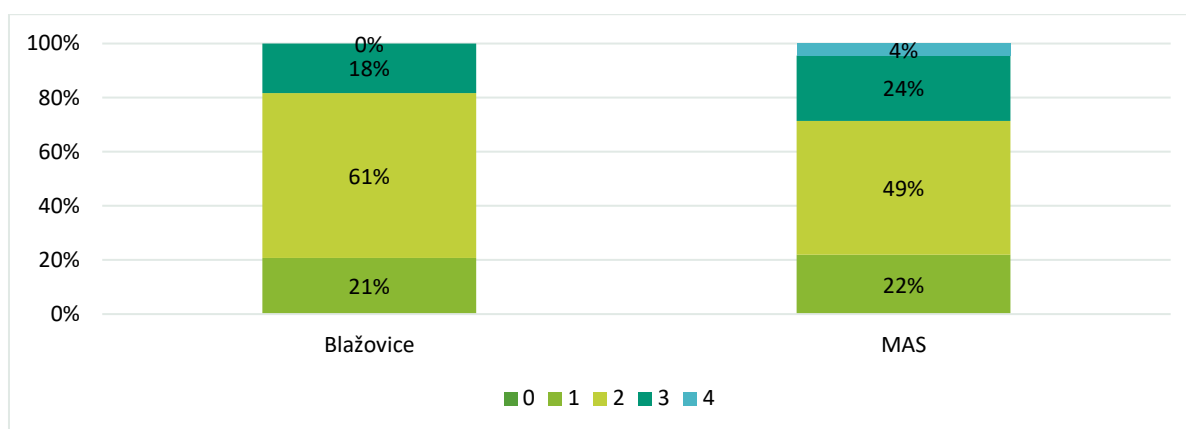
Graf 6: Využívání automobilu

Zdroj: vlastní zpracování

Následující Graf 7 se věnuje vyhodnocení výsledků respondentů k otázce „Kolik automobilů Vaše domácnost vlastní či využívá“. Počet automobilů v domácnosti lze z hlediska celkových výsledků pro MAS Slavkovské bojiště považovat za lehce nadprůměrný.

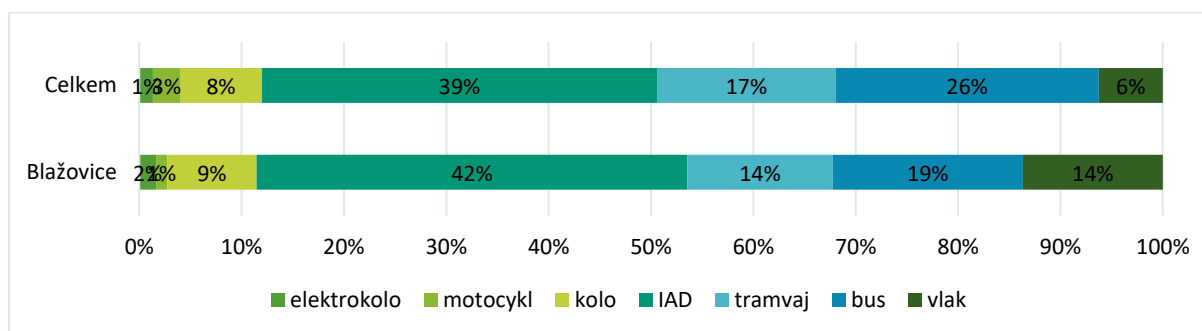
Graf 7: Počet automobilů v domácnosti

Zdroj: vlastní zpracování

Další otázka pro oblast dopravy se věnovala tématu mobility obyvatel, tedy „Kolik členů domácnosti využívá k přepravě do školy či zaměstnání následující dopravní prostředky“. Výsledky ukazují relativně průměrné zastoupení ve srovnání s ostatními obcemi, kde proběhlo šetření.

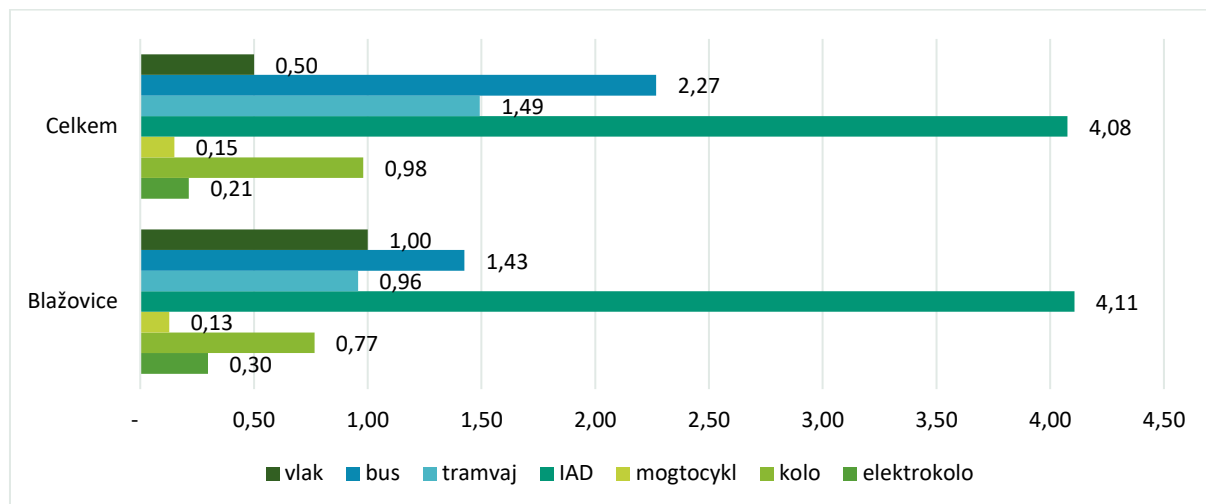
Graf 8: Využívané dopravní prostředky

Zdroj: vlastní zpracování

Následující otázka dotazníkového šetření směřovala na četnost využívání různých dopravních prostředků, tedy „Kolikrát týdně (v průměru za celou domácnost) využíváte následující dopravní prostředky“. Využívání individuální automobilové dopravy je v obci na průměrné úrovni ve srovnání s ostatními vybranými obcemi z MAS Slavkovské bojiště.

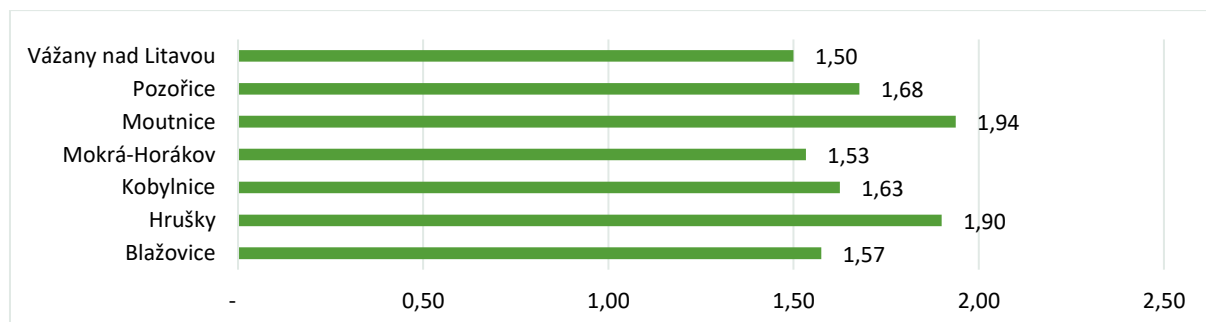
Graf 9: Kolikrát týdně využíváte daný dopravní prostředek

Zdroj: vlastní zpracování

Další otázka směřovala na obvyklý počet cestujících v automobilu při jeho použití, tedy „Pokud využíváte automobil, kolik vás obvykle v automobilu jede (uvedte obvyklý počet pasažérů)“. Graf 10 ukazuje, že průměrný počet pasažérů se pohybuje v jednotlivých obcích mezi 1,5 až 2 cestujícími, což odpovídá zhruba situaci, kdy jedna třetina cest je absolvována pouze s autem s řidičem a ve dvou třetinách cest je přítomen jeden spolujezdec. Z hlediska dostupných kapacit v automobilu lze tedy konstatovat dle očekávaných předpokladů poměrně evidentní jen velmi limitované využití.

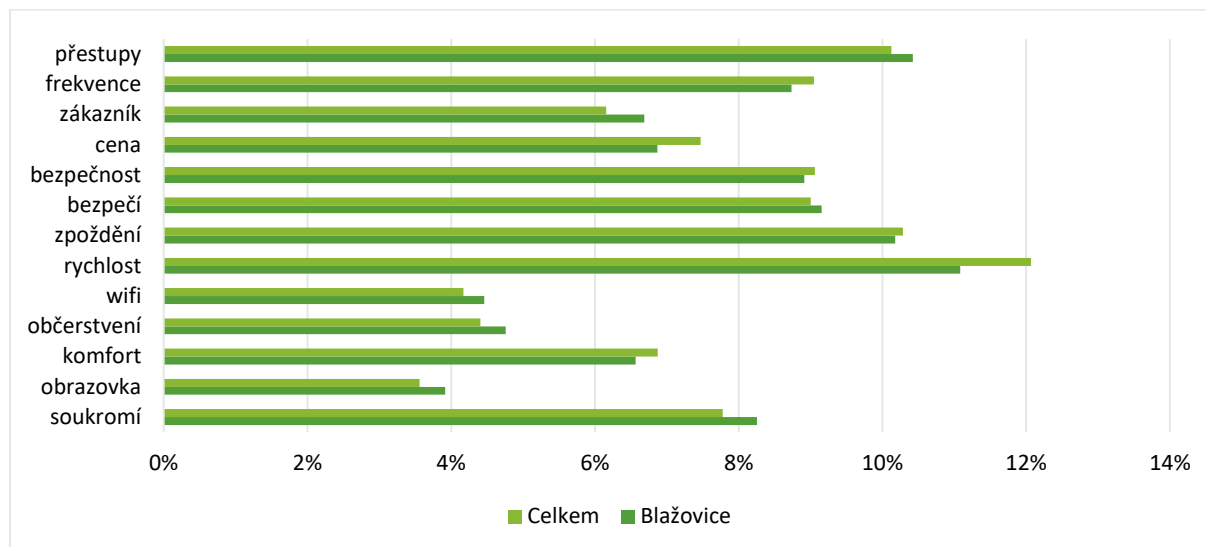
Graf 10: Průměrný počet pasažérů v automobilu srovnání obcí

Zdroj: vlastní zpracování

Další otázka se opět věnovala dopravnímu chování, a to s důrazem na faktory, které ovlivňují volbu dopravního prostředku. Otázka tedy zněla „Nakolik ovlivňují Váš výběr dopravního prostředku následující důvody“. Výsledky zobrazuje následující Graf 11 a to opět s rozlišením obce samotné a srovnáním s ostatními obcemi v MAS Slavkovské bojiště, které se zúčastnili dotazníkového šetření. Výsledky ukazují nadprůměrnou roli zákaznických karet či soukromí a podprůměrnou roli rychlosti a ceny, a to opět s rozlišením obce samotné a srovnáním s ostatními obcemi v MAS Slavkovské bojiště, které se zúčastnili dotazníkového šetření. Výsledky ukazují nadprůměrnou roli zákaznických karet či soukromí a podprůměrnou roli rychlosti a ceny.

Graf 11: Faktory ovlivňující výběr dopravního prostředku

Zdroj: vlastní zpracování

Poslední oddíl vyhodnocující otázky z dotazníkového šetření se věnuje celkovému potenciálu nákupu ekologičtějšího automobilu v budoucnosti dle předpokladu respondentů, a sice „Plánujete v následujících 10 letech nákup nového či ojetého osobního automobilu“. Výsledky včetně srovnání s ostatními obcemi shrnuje následující Tabulka 20.

Tabulka 20: Nákup automobilu v budoucnosti

Obec	Elektro stav	Elektro výhled	Hybrid stav	Hybrid výhled
Blažovice	1	2	2	4
Hrušky	0	3	0	3
Kobylnice	0	3	3	6
Mokrá-Horákov	2	8	1	3
Moutnice	0	3	0	2
Pozořice	2	6	0	6
Vážany nad Litavou	0	0	0	0
celkem MAS	5	25	6	24

Zdroj: vlastní zpracování

4.7. Průmysl

S ohledem na charakter zástavby se na území obce nevyskytují žádné významné průmyslové podniky. Dle analýzy klasifikace ekonomických činností CZ-NACE se jedná o drobné podnikatele, je předpokládáno, že významně nemění spotřebu energií běžného obyvatelstva. Výjimkou je jeden subjekt zpracovávající plastové a kovové výrobky. Provoz je náročný především na spotřebu elektrické energie. Současně, na základě analýzy vyjmenovaných zdrojů znečištění REZZO1 a REZZO 2 se na území obce žádné zdroje nenachází.

4.8. Zhodnocení vývoje spotřeby energií a úspory CO₂

V kontextu celé obce Blažovice jsou výsledky spotřeby energií při navržených opatřeních shrnuty v Tabulka 21 Tabulka 22. Oproti výchozímu roku 2010 je pro rok 2030 patrné snížení spotřeby zemního plynu. Vzrostla ale spotřeba elektrické energie kvůli návrhu využití tepelných čerpadel, která je částečně kryta z provozu FVE elektráren. Předpokládá se také eliminace vytápění uhlím. Celkově se za celou obec uvažuje úspora 2 478 MWh energie v letech 2010–2030. Návrh úsporných opatření, stejně jako výsledné ekonomické posouzení, je provedeno jako předběžné. Podklad slouží pro prvotní rozhodování v oblasti nakládání s obecním majetkem. V případě realizace předmětných opatření je třeba provést detailní energetické hodnocení vč. posouzení řešených konstrukcí a proveditelnosti samotné. V neposlední řadě, při výměně zdroje tepla, je třeba samostatně posoudit výkon otopné soustavy v důsledku změny teploty topné vody, např. v případě náhrady atmosférického kotle za tepelné čerpadlo.

Tabulka 21: Souhrnná spotřeba energií dle segmentů budov

	2030, [MWh]			
	El. energie	Zemní plyn	Uhlí	Dřevo a dřev. hmota
Obec Blažovice				
Obecní budovy, vybavení/zařízení	51	35	0	0
Terciární (neobecní) budovy, vybavení/zařízení	14	33	0	0
Obytné budovy	3 130	4 922	49	668
Veřejné osvětlení	39	0	0	0
Průmysl	29	25	0	0
Součet	3 263	5 015	49	668
Procentuální zastoupení	36,3 %	55,8 %	0,5 %	7,4 %

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 22: Souhrnný přehled produkce CO₂, dle segmentů budov

	2030, [t]			
	El. energie	Zemní plyn	Uhlí	Dřevo a dřev. hmota
Obec Blažovice				
Obecní budovy, vybavení/zařízení	48	7	0	0
Terciární (neobecní)	13	7	0	0

budovy, vybavení/zařízení				
Obytné budovy	2 928	994	17	0
Veřejné osvětlení	36	0	0	0
Průmysl	27	5	0	0
Součet	3 052	1 013	17	0
Procentuální zastoupení	74,8 %	24,8 %	0,4 %	0,0 %

Zdroj: vlastní zpracování

Na základě, již provedených opatření ze strany obce na obecních budovách v letech 2010–2022 a dále na základě navržených opatření je předpokládáno s úsporou 270 MWh zemního plynu, což reprezentuje produkci 54 t CO₂. Oproti výchozímu roku se neproběhla významná úspora el. energie z důvodu přeskupení kapacit do navržených teplených čerpadel, byť jsou z části podpořeny FVE panely.

Tabulka 23: Vyčíslení úspor spotřeby energií mezi roky 2010 a návrhového stavu 2030

	Úspora el. energie MWh/rok	Úspora CO ₂ 2010/2030 (t CO ₂)	Úspora zem. plynu MWh/rok	Úspora CO ₂ 2010/2030 (t CO ₂)
Obecní budovy	0	0	270	54
Celkem				54

Zdroj: vlastní zpracování

Celkem dojde k uspořené **54 t CO₂/rok** oproti roku 2010 u obecních budov.

4.9. Cirkulární ekonomika a odpadové hospodářství

Přehled produkce odpadů a míry třídění, obce Blažovice, Kobylnice, Hrušky, Mokrá-Horákov, Moutnice, Pozořice a Vážany nad Litavou za období 2017–2022.

Tabulka 24: Základní statistiky zkoumané skupiny obcí

	Počet obyvatel (průměr 2017–2022)	Zastavěná plocha (ha)	Hustota obyvatel na km ² zastavěné plochy
Blažovice	1 225	17,0	7 215
Kobylnice	1 159	12,5	9 270
Mokrá-Horákov	2 780	20,0	13 907
Moutnice	1 172	16,8	6 981
Pozořice	2 311	27,2	8 506
Hrušky	766	12,8	5 998
Vážany nad Litavou	734	12,8	5 756

Zdroj: Vlastní zpracování

Velikostně se obce pohybují od 700 do 2800 obyvatel, co značí až čtyřnásobný rozdíl ve velikosti. Zastavěná plocha, resp. plocha kde bydlí obyvatelstvo a kde se následně tvoří i převážná většina komunálního odpadu se u těchto obcí pohybuje mezi 12 až 27 ha, co představuje více než dvojnásobný rozdíl ve velikosti. Od těchto veličin se pak odvíjí i hustota zalidnění vůči zastavěné ploše, které je v rozmezí 5700 až 13800 obyvatel na zastavěný km², co značí opět více než dvojnásobný rozdíl.

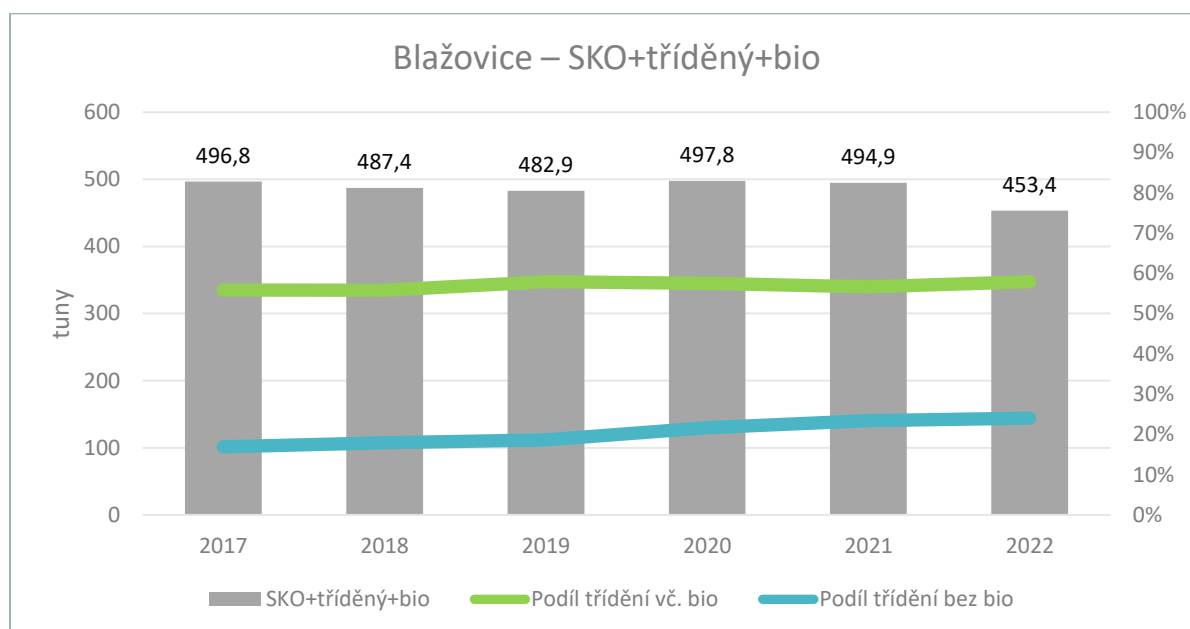
4.9.1. Nakládání s pevnými odpady

Obec Blažovice dodala soubor dokumentů pro jednotlivé roky s podrobným uvedením množství odpadů vysbíraných daném roce spolu s porovnáním s předchozím obdobím a detailní přiřazení nákladů

k jednotlivým evidovaným odpadním frakcím. Obec třídí standardní odpadní frakce (papír, plast, sklo, bioodpad) a navíc vykazuje kovy, cihly a suť. Dále obec eviduje další, množstevně nevýznamné frakce nebezpečný odpad, jedlé oleje a textil.

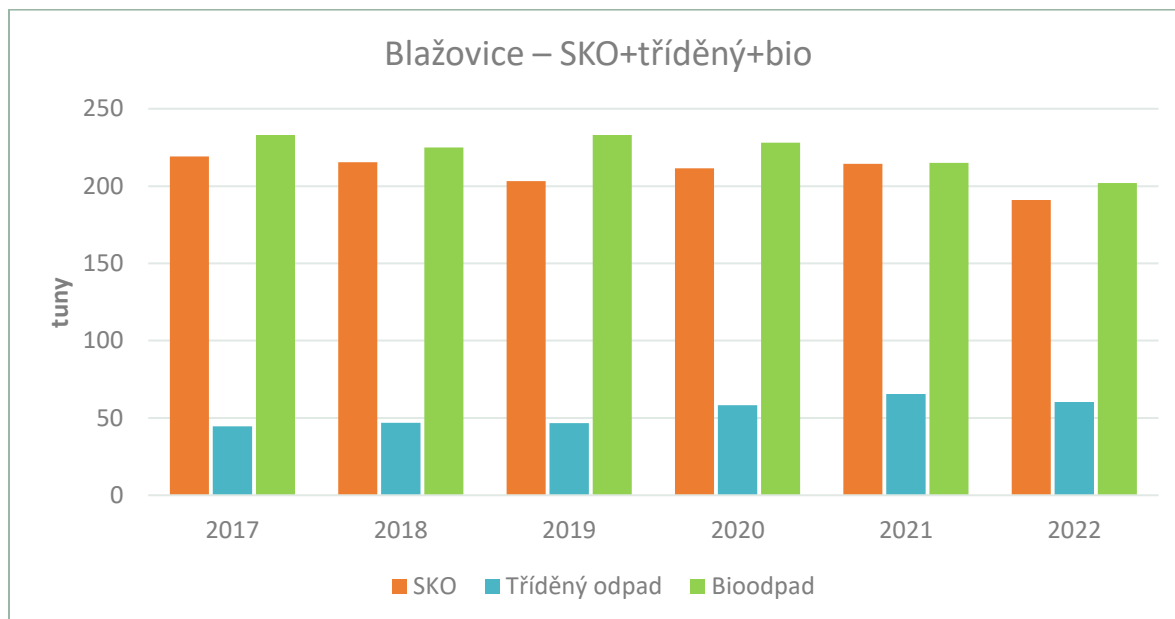
Množství produkováných hlavních odpadních frakcí se pohybuje meziročně v rozsahu necelých 500 tun (v posledním roce 2022 pak pokles o necelých 10 %), z čeho jak SKO, tak i bio tvoří přes 200 tun ročně. Vývoj míry třídění v případě zahrnutí bioodpadu má hodnoty necelých 60 % a bez zahrnutí bioodpadu je to kolem 20 %. Třídění odpadu vč. bio je v rámci porovnávané skupiny obcí u Blažovic vysoce nadprůměrné, a naopak míra třídění bez zahrnutí bio je oproti dalším obcím podprůměrná. Pozitivním trendem je postupně klesající množství SKO, naopak postupně roste množství standardně tříděných frakcí a dlouhodobě vysoce nadprůměrné je množství bio, kterého je většinu let vykázáno dokonce víc než SKO.

Graf 12: Množství komunálních odpadů produkováných v Blažovicích

Zdroj: vlastní zpracování

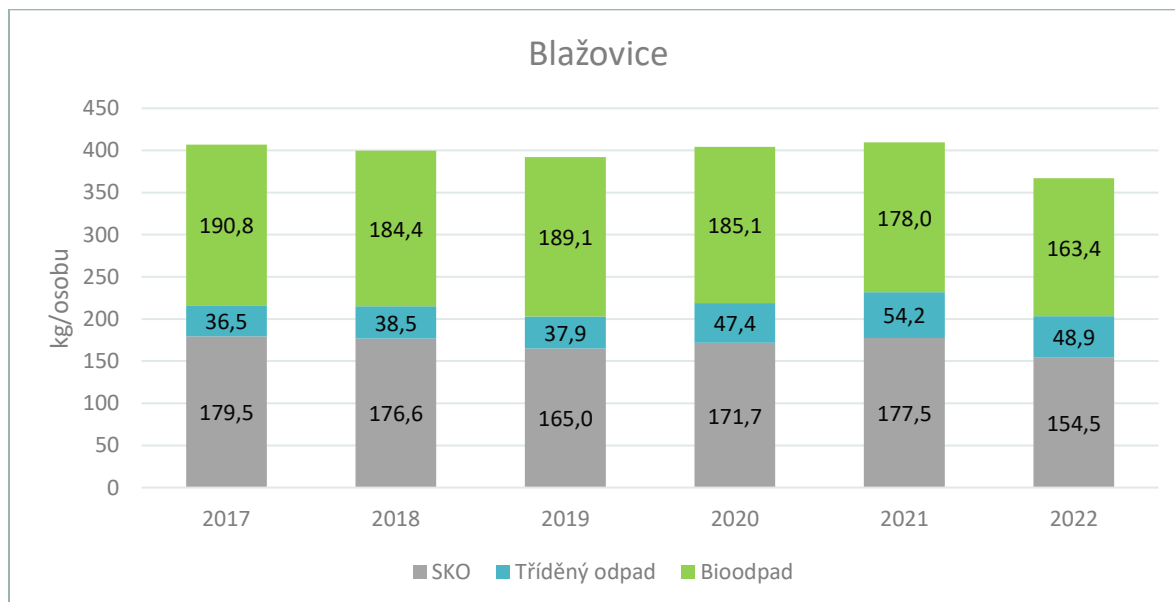
Graf 13: Množství komunálních odpadů produkovaných v Blažovicích – rozdělení

Zdroj: vlastní zpracování

Po přepočítání množství vyprodukovaných odpadů na osobu se celkové množství pohybuje po celou dobu na úrovni kolem 400 kg s rozdělením kolem 180 kg SKO a bio a zbývajících 40–50 kg tvoří společně plast, papír a sklo. Určitý pokles všech kategorií odpadu, ale nejvíc SKO lze vidět v posledním roce 2022, což může naznačovat pozitivní trend do budoucna. Bioodpad tvoří v Blažovicích po celé období zásadní část odpadu.

Graf 14: Množství komunálních odpadů produkovaných v Blažovicích na osobu

Zdroj: vlastní zpracování

Srovnání s průměrnými vykazovanými hodnotami u dalších obcí je uvedeno v následující Tabulce 25.

Tabulka 25: Průměr hodnot vykazovaných odpadů na osobu (v kg) a míry třídění za všech 7 obcí v MAS SB

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SKO+tříd+bio	300,2	303,2	300,9	313,5	315,0	297,5

SKO	156,9	153,6	145,1	156,2	153,5	137,6
Tříděný odpad	39,6	46,2	48,9	55,6	55,4	56,6
Bioodpad	103,6	103,5	106,9	101,6	106,2	103,4
míra tříd. bez bio	20,9 %	23,8 %	25,8 %	26,7 %	26,8 %	29,8 %
míra tříd. vč. bio	45,6 %	47,6 %	50,4 %	49,2 %	50,2 %	53,0 %

Zdroj: vlastní zpracování

Odpadové hospodářství v obci zabezpečuje společnost KTS Ekologie, která pravidelně vyváží SKO přímo od domácností s frekvencí 14 dní a dále plast a papír ze sdílených kontejnerů každý týden. Sklo je vyváženo měsíčně, ostatní odpadní frakce (nebezpečný a velkoobjemový odpad) pak dle potřeby na objednávku, přibližně 6x ročně. Bioodpad si obec sváží sama dle potřeby. Sběrné středisko odpadů přímo v obci není (není na to vhodné místo), pro uložení většiny odpadů ale lze využít středisko v nedalekých Šlapanicích. Míst na třídění odpadu je v obci přibližně 12 (konkrétní umístění s typem tříděného odpadu je dostupné na webu obce). Případné umístění dalších kontejnerů na odpad je limitováno možnostmi pro jejich umístění a nesouhlasem obyvatel v blízkosti potenciálních míst.

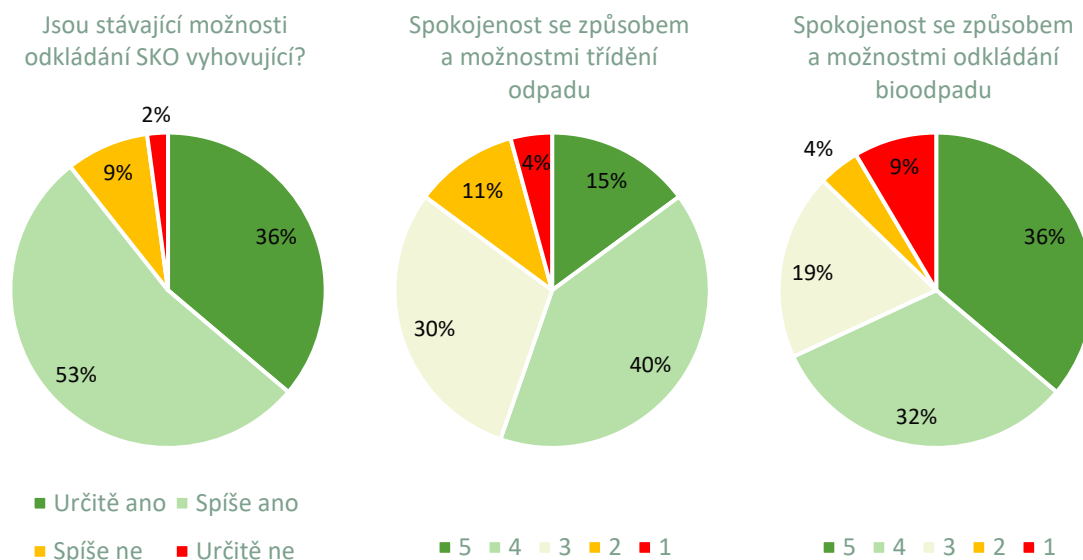
Náklady na odpadové hospodářství v obci v posledních 6 letech narostly ze 700 tis. Kč na 1 mil. Kč, resp. více než 800 Kč na osobu. Obec vybírá příslušný poplatek ve výši 570 Kč na osobu s celkovým příjmem přes 700 tis. Kč ročně. Další příjem obec získává za třídění odpadu od společnosti EKOKOM, kdy se částka v posledních letech významně navýšila dle roku až na téměř 200 tis. Kč ročně. Ve výsledku obec v posledním roce doplácela 100 tis. Kč, resp. 80 Kč na obyvatele, co představuje celkem vyrovnané hospodaření. Náklady obce vzrostli hlavně v posledních 3 letech, výnosově to ale obec i díky navýšení odměny od EKOKOM do velké míry zvládá pokrývat. Od roku 2023 pak obec mírně navyšuje poplatek na 600 Kč, díky čemuž bude nejspíš možné dál udržovat nízkou míru doplácení obce na systém odpadového hospodářství. Výhodou obce je zabezpečování svozu bioodpadu vlastní multikárou a využívání kompostárny provozované místním podnikatelem s využitím dotací, kdy tyto náklady jsou u obce celkově ve výši nízkých desítek tis. Kč ročně.

Další možností pro vylepšení dosahovaných výsledků je zavedení odvozu tříděného odpadu přímo od domácností spolu se zavedením motivačního systému nabízeného svozovou společností (např. s možností dobrovolného vstupu do systému). U tohoto systému je předpoklad dalšího navyšování míry třídění, avšak zavedení je spojeno i s dalšími náklady, které v konečném důsledku nemusí být vyváženy vyšším příjmem za tříděný odpad. Možnou inspirací může být méně nákladný motivační systém v obci Moutnice. Jako další alternativa se jeví možnost obdobného využití vlastních svozových kapacit jako u bioodpadu i pro další frakce. Tím to by se dále snižovali náklady na externí svoz, případně zde opět zvážit zavedení určitých motivačních prvků pro efektivnější konečný sběr. K dalšímu navyšování třídění je možné pomoci i rozšířením informovanosti veřejnosti a zvýšením aktivní veřejné participace při hledání dalších cest, jak navyšovat míru třídění, snižovat množství SKO a vylepšovat spokojenost obyvatel s nastavením odpadového hospodářství díky cílené identifikaci stávajících problémových míst. V porovnání s dalšími obcemi je v Blažovicích nadprůměrné množství SKO na osobu, co může být důsledkem jak nedostačujících

kapacit pro třídění, tak i nedostatečné znalosti co všechno lze ještě třídit. U bioodpadu je naopak produkce nadstandardní.

V rámci sběru dat od obcí bylo realizováno dotazníkové šetření mezi obyvateli s několika otázkami zaměřenými i na problematiku odpadů. Z obce Blažovice na dotazník odpovědělo 47 respondentů.

Graf 15: Spokojenost se systémem odpadového hospodářství v Blažovicích (47 respondentů)

Zdroj: vlastní zpracování

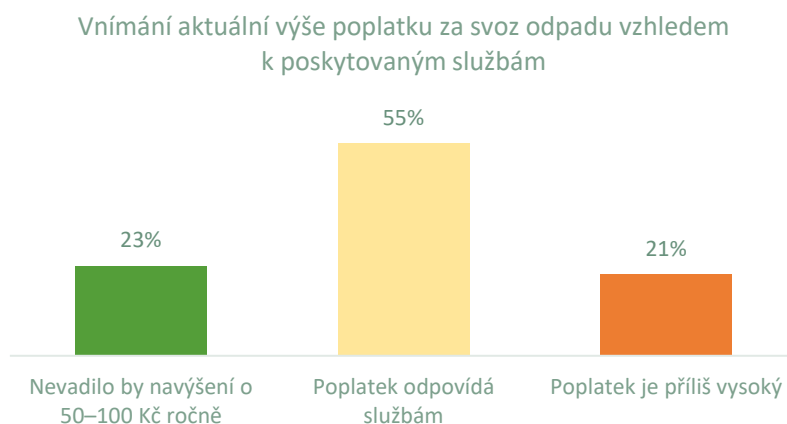
S aktuálním nastavením systému odpadového hospodářství je spokojena většina respondentů. Možnosti odkládání SKO nevyhovují jenom 11 % respondentů. U možností třídění odpadu je nespokojených respondentů 15 % a s možnostmi pro odkládání bioodpadu 13 %. I přesto, že jsou obyvatelé převážně spokojeni se stávajícím nastavením systému odpadového hospodářství, u tříděného odpadu existuje významná skupina obyvatel, kteří to ohodnotili průměrnou až podprůměrnou známkou, co naznačuje možné rezervy v nastavení systému, které by bylo vhodné dál analyzovat se zapojením veřejnosti (např. občasné dotazníky pro získání návrhů a zpětná vazby, setkávání přímo k problematice s výzvou k účasti veřejnosti na vybraných zastupitelstvech) a hledat dostupné možnosti, jak to vylepšit k jejich vyšší spokojenosti.

Z konkrétních odpovědí obyvatel byla několikrát zmíněna možnost zavést nádoby na tříděný odpad i pro jednotlivé domácnosti, nebo víc nádob na stanovištích, resp. s častějším vývozem (hlavně kontejnery na plasty bývají plné i do několika málo dnů při 7 denní frekvenci vývozu, co pak vede lidi k ukládání dalšího odpadu kolem, v menší míře se to týká i papíru), případně i víc stanovišť nebo úpravu jejich umístění. To ale samozřejmě naráží na problém NIMBY a nedostatek vhodných dostupných ploch. Na druhé straně vidí ale někteří lidé problém spíš v nedisciplinovanosti, kdy jak plastový, tak i papírový odpad často není sešlapován, co pak významně snižuje kapacitu kontejnerů. Negativní názory se objevují i na estetickou stránku umístění kontejnerů. Zmíněno bylo i vybudování vlastního sběrného dvoru, kde by bylo možné třídit širší paletu odpadů, nebo rozšířit stávající tříděné odpady o drobné kovy. Zmíněny byly i požadavky na častější možnost vývozu velkoobjemného odpadu. Návrh padl i možnému zavedení motivačních prvků, resp. prozkoumání možnosti jejich zavedení místo stávajícího systému s paušálním poplatkem.

Vzhledem k poskytovaným službám vnímá aktuální výši poplatku jako odpovídající polovina respondentů, zbytek je srovnatelně rozdělen mezi ty, kterým by nevadilo poplatek navýšit a mezi ty, kterým poplatek přijde jako vysoký. V souhrnu se sice aktuální výše poplatku jeví respondentům jako odpovídající, avšak odpovědi naznačují určitou polarizaci v názorech, která může být spojena s tím, kdo ve které části obce bydlí. Tady je doporučena další analýza, jestli se negativní odpovědi prostorově někam nekonzcentrují, a

v případě takového zjištění se víc zaměřit na možnosti zlepšení nastavení systému odpadového hospodářství v dané lokalitě.

Graf 16: Hodnocení nastavení poplatku za odpadové hospodářství v Blažovicích (47 respondentů)

Zdroj: vlastní zpracování

4.9.2. Hospodaření s vodou

Očekávané dopady klimatické změny, které je možné identifikovat na základě současných výsledků vyhodnocení pozorovaných změn nebo z výsledků modelování dopadů změny klimatu na vodní režim krajiny a na vodní hospodářství, zahrnují pokračující nárůst průměrné teploty vzduchu přibližně o 1,7 až 2,8 °C do roku 2050. Vyšší teplota vzduchu zvyšuje schopnost atmosféry pojmout a udržet větší množství vody, s čímž může souviset i výskyt závažnějších srážkových extrémů. Vyšší teplota vzduchu indikuje změnu charakteru srážek v zimním období ze sněhu na déšť, a tedy i menší zásobu vody ve sněhové pokrývce, která bude k dispozici na začátku jara. Doba jarního tání se posune směrem do zimy. Takový vývoj klimatických veličin povede ke snížení dotace podzemních vod a k poklesu průtoků zejména v málo vodných obdobích na přechodu léta a podzimu, což bude mít dopad na vydatnost dostupných vodních zdrojů.

Extrémní srážkové události jsou přímo spojeny s procesy eroze půdy a transportem jemných sedimentů společně s rezidui hnojiv (především dusičnanů) a dalšími nepříznivými látkami z povodněmi dotčené zemědělské činnosti (např. pesticidy), průmyslové výroby (toxické kovy) a komunální sféry (mikrobiální znečištění). Možný pokles hladiny podzemní vody indikuje nebezpečí zhoršení výsledků hodnocení kvantitativního stavu u útvarů podzemních vod. Očekávané dopady změny klimatu mohou vést k celkovým nepříznivým změnám hydrologického režimu vodního toku a tím i ke zhoršení výsledků hodnocení hydromorfologické složky ekologického stavu útvarů povrchových vod.

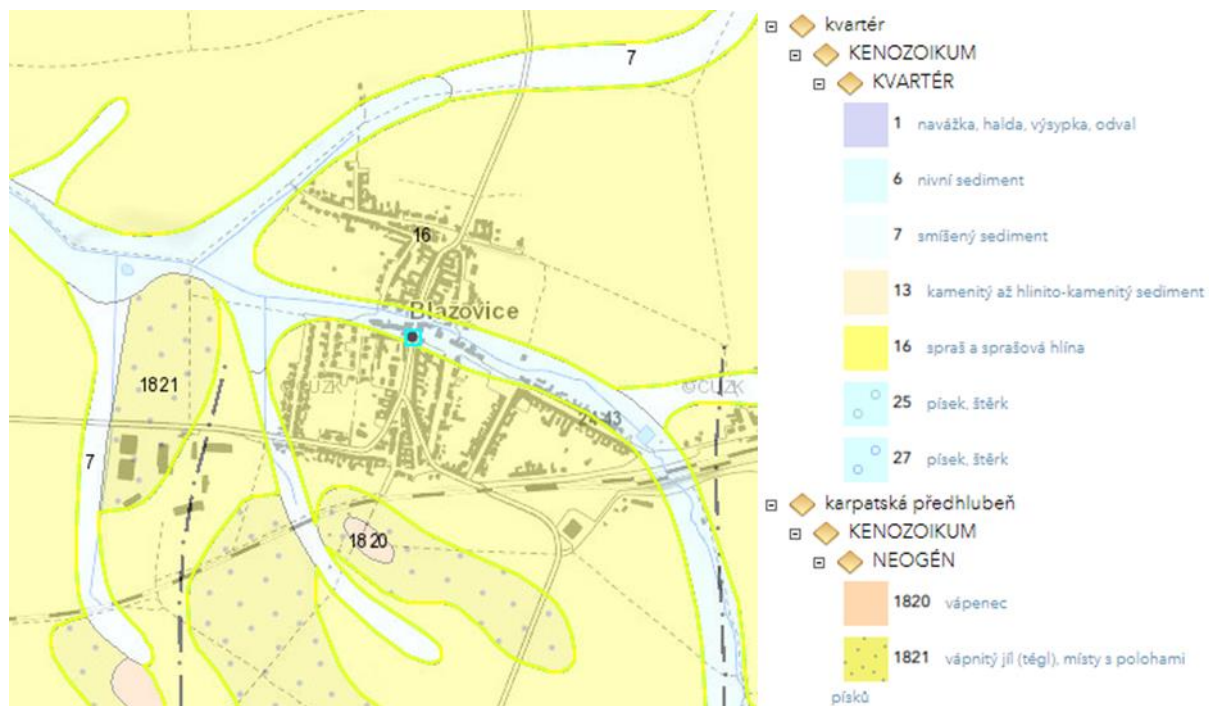
Předmětem odborného posouzení je návrh opatření pro udržitelnou energii v obci Blažovice. Cílem je vytvořit vyhodnocení a doporučení opatření v oblasti energií v rámci hospodaření s dešťovou a odpadní vodou. Návrh opatření bere v potaz typické městské objekty, které obec spravuje, na parametry sítě zásobování vodou a kanalizační síť, na parametry čistírny odpadních vod odpovídající velikostí a technologií. V následující části bude zpracována případová studie pro návrh hospodaření s dešťovou a odpadní vodou v rámci infrastruktury vybraného města.

Geologické poměry

Z geomorfologického hlediska náleží příslušná oblast zájmu Západokarpatské provincii. Obec Blažovice se rozkládá uvnitř Šlapanické pahorkatiny, která je tvořena neogenními usazeninami a výstupy brněnského

plutonu, kulmu a jury je současně severovýchodní částí Pracké pahorkatiny, geomorfologického podcelku Dyjsko-svrateckého úvalu.

Obrázek 5: Mapa geologických poměrů obce Blažovice

Zdroj: (ČGS, 2023)

Mapa potenciálního vsaku

Obec Blažovice se podle mapy potenciálního vsaku nachází ve sprašových oblastech hodnocené mírou vsakování jako nízké až velmi nízké. Mapa je uvedena na Obrázek 6: Mapa potenciálního vsaku obce. Tato mapa slouží pouze jako informativní pomůcka pro hodnocení vsakování z hlediska geologického a hydrogeologického prostředí. Mapa potenciálního vsaku nemůže nahradit realizaci hydrogeologického průzkumu pro vsakování srážkových vod.

Obrázek 6: Mapa potenciálního vsaku obce Blažovice

Zdroj: (MŽP)

Lokality s významným výskytem dešťových vod

Základem HDV v obci Blažovice je posouzení stávajícího konvenčního odvodnění města. Před posouzením výhledového stavu byl učiněn návrh decentralizovaného odvodnění tam, kde je to možné. Primárně se jedná o pozemky a objekty ve vlastnictví obce Blažovice.

V rámci projektu bylo lokalizováno několik lokalit s významným výskytem dešťových a odpadních vod. Tyto lokality budou posouzeny a následně navrženy opatření ke snížení odtoku dešťových vod do jednotné stokové sítě a hospodaření s odpadními vodami v rámci budov. Výsledkem je studie, která umožňuje uživateli stokové sítě, tedy obci Blažovice, volit způsoby, jak řešit nedostatky na stávajícím odvodnění obce a snížit energetickou a finanční náročnost obce.

Popis stávajícího odkanalizování města

V obci Blažovice se nenachází žádný významný průmyslový ani zemědělský podnik s produkcí odpadních vod z výroby. V obci se nachází několik zařízení, podniků a provozoven, které mohou mít vliv na produkci odpadních vod:

- ZŠ a MŠ Blažovice – školství;
- BONAGRO a.s. – zemědělské produkty, živočišná výroba (samostatná likvidace odpadních vod);

- BESPLAST s.r.o. – výroba zařízení pro kabelová vedení;
- ČD Cargo a.s. – železnice (JMK, 2017).

V obci Blažovice byla v letech 2009–2010 vybudovaná gravitační splašková kanalizace, kterou jsou odpadní vody odváděny do západní části obce, kde jsou zaústěny do kanalizačního sběrače. Tímto kanalizačním sběračem kolem vodního toku Romza jsou odpadní vody odváděny do vzdálenosti asi 1,5 km západně, kde jsou zaústěny do kanalizační sítě obce Jiříkovice. Dále jsou odváděny navazující kanalizační sítí do stávajícího sběrače FII-1 Líšeň – Tuřany, který ústí do čerpací stanice v Ponětovicích. Z čerpací stanice Ponětovice jsou odpaní vody čerpány pomocí dvou výtlačných potrubí do kanalizační sítě města Brna a následně odváděny na městskou ČOV Brno v Modřicích.

Na ČS Ponětovice jsou přiváděny odpadní vody z města Šlapanice a její místní části Bedřichovice, a dále z obcí Blažovice, Jiříkovice, Kobylnice, Kovalovice, Mokrý-Horákov, Podolí, Ponětovice, Pozořice, Prace, Sívce, Tvarožná, Velatice, Viničné Šumice a z městské části Brno – Líšeň, které náleží do povodí vodního toku Říčka.

K čištění odpadních vod dochází na městské ČOV Brno. Jedná se o mechanicko-biologickou ČOV s nitrifikačním a denitrifikačním stupněm a odstraňováním fosforu simultánním srážením. Projektovaná a maximální kapacita ČOV je 515 000 EO. Recipientem pro vyčištěné odpadní vody je vodní tok řeka Svratka. Provozovatelem kanalizace je Vodárenská akciová společnost a.s. (JMK, 2017).

Tabulka 26: Základní údaje o odkanalizování obce Blažovice

Položka		Jednotky	2017	2030	2050
Počet trvale bydlících obyvatel napojených na kanalizaci	N_k	obyv.	1043	1147	1108
Počet trvale bydlících obyvatel napojených na ČOV	$N_{\text{čov}}$	obyv.	1043	1147	1108
Počet EO	EO	obyv.	1247	1310	1265
Produkce odpadních vod	Q_{spl}	m ³ /den	143,32	143,9	139,02
Produkce BSK ₅	BSK ₅	kg/den	74,83	78,58	75,91
Produkce CHSK	CHSK	kg/den	138,61	145,48	140,54
Produkce NL	NL	kg/den	68,59	72,03	69,59

Zdroj: (JMK, 2017), vlastní zpracování

4.10. SWOT

Tabulka 27: SWOT analýza obce Blažovice

Silné stránky	Slabé stránky
Energie	Energie
instalace FVE	omezený rozpočet
Voda	Voda
v některých nemovitostech se již hospodaří s dešťovou vodou	obec se nachází ve sprašových oblastech
Odpady	Odpady
stabilizovaný systém nakládání s odpady	nízká míra třídění odpadu
svoz SKO co 14 dní stačí	sklo se třídí jenom na jednom místě
hodně bioodpadu	
svoz bioodpadu dle potřeby	
stabilizovaný systém nakládání s odpady	
Ostatní	Ostatní
	nízký podíl lesních ploch
	zadržování vody v krajině
	lokalizace zemědělské výroby v těsné blízkosti domů
	chybějící zázemí pro obecní techniku a parkovací místa
Příležitosti	Hrozby
Energie	Energie
náhrada tradičních zdrojů tepla	závislost na plynu
snížení energetické náročnosti	
Voda	Voda
v obci je potenciál na výměnu nepropustných povrchů	
Odpady	Odpady
optimalizace počtu hnízd na třídění	celkové množství odpadu neklesá
nízký poplatek za OH s možností úpravy	
hodně tříděných složek odpadu	
prostor pro další nárůst třídění odpadu	
potenciál v zavedení pobídek do OH	
Ostatní	Ostatní
rekonstrukce železnice	

Zdroj: vlastní zpracování

5. Mitigační a adaptační aktivity a opatření po celou dobu platnosti akčního plánu

5.1. Obecní majetek

Pro obecní budovy jsou zpracovány individuální návrhy na úsporná opatření (viz kap. 5.1.1). Ty doplňují již proběhlé úpravy a směřují především na redukci spotřeby energií a také zvýšení podílu využití obnovitelných zdrojů, mimo jiné i jako diverzifikaci zdrojů v rámci obce. Právě různorodost může ochránit obec před těžko předvídatelnými výkyvy cen energií. Opatření jsou navrhována vždy s ohledem na reálnost provedení a možnost fázování z důvodu snadnějšího financování.

Zpravidla se jedná návrh těchto opatření, úměrné upravených dle účelu stavby. Jednotlivé návrhy jsou patrné z karet stavby (viz níže), kde jsou mj. vyčíslené i odhady nákladů na realizaci.

- **Zateplení obálky budovy** – doplnění ETICS na fasádu, výměna otvorových výplní, zateplení střechy nebo stropu posledního podlaží za účelem snížení energetické náročnosti budovy a eliminace rizika nízké povrchové teploty konstrukcí a detailů, což může vést ke vzniku problémů s plísněmi. Zároveň, v případě realizace je třeba ověřit prvotní návrh tloušťky tepelné izolace a navrhnout řešení komplexně ve vazbě na redukci vzniku tepelných mostů a vazeb.
- **Instalace plynových kotlů kondenzačních v budovách**, kde se ještě nachází atmosférické kotle. Což samo o sobě vede ke snížení teploty otopné vody a může tak vést ke snížení výkonu otopné soustavy, viz dále. Zároveň však s ohledem na vysokou účinnost zařízení se předpokládá významná úspora nákladů na vytápění.
- **Instalace tepelných čerpadel vzduch/voda především do budov**, kde je třeba velké množství energie na vytápění, avšak také s ohledem na možnost umístění venkovní jednotky s důrazem na její hlučnost (nevhodné pro hustou zástavbu). Současně platí, že změna zdroje tepla na nízkoteplotní zdroj, kam lze zařadit i tepelná čerpadla, je nutné korigovat se snížením energetické náročnosti budovy, případně se zásahem do otopné soustavy. A to z důvodu snížení teploty topné vody a s tím související pokles výkonu otopných těles. V opačném případě hrozí nedostatečný výkon zdroje tepla a problémy s dosažením požadované teploty v rámci interiéru.
- **Zřízení systému řízeného větrání s rekuperací tepla** do školských budov pro zajištění hygienických limitů kvality vnitřního prostředí. Doporučeno je napojení na čidla CO₂. Souběžně dochází k úspoře energie pro vytápění, ale také nárustu spotřebované elektrické energie na provoz jednotek samotných.
- **Instalace fotovoltaických panelů na střechy budov**, systém bez možnosti uložení energie (baterie), pokud není uvedeno jinak. Primárně je systém určen pro využití energie v budově pro běžnou spotřebu a také ohřev teplé vody (způsob akumulace). Přebytky je možné vracet do sítě (bude-li to technicky umožněno správcem sítě), případně je možno využít možnosti komunitní energetiky (legislativa čeká na schválení). Návrh byl proveden individuálně na vybrané budovy s ohledem na místní poměry, stínění, sklon a orientaci střechy. Externě zajistil Ing. Tomáš Procházka. V případě, že by správce sítě odmítl převzít přebytky výroby do vlastní sítě, bude nutné uvažovat systém s možnou akumulací energie.
- U budov, které nemají v současné době využití, nebo je plánovaná jejich demolice nejsou provedeny návrhy opatření. Stejně tak to platí pro stavby, kde je teprve o záměru jedná a není zřejmé budoucí využití.

V rámci instalace FTV panelů bez možnosti akumulace je následně upraven emisní faktor pro využití elektřiny, neb právě s přebytky el. energie lze uvažovat pro spotřebu v okolí místa výroby, tedy v rámci lokálního využití. Naopak, úprava není provedena v případě, kdy jsou navrženy bateriové systémy, které zajišťují vysokou využitelnost v místě výroby. Pro obec Blažovice je tak pro navrhovaný stav použit emisní faktor = 0,935.

5.1.1. Karty staveb 2030

Karta stavby					
Blažovice	Obecní úřad+Kulturní dům			Označení:	B1
Účel stavby	administrativní budova, kulturní sál, přímá vazba na MŠ				
Adresa	č.p.165				
En. vztažná plocha (m ²)	1364				
Popis navržených úprav					
Provedení zateplovacího systému stěn - např. EPS, doporučená tl. 160 mm, šedého EPS vč. důsledného řešení tepelných mostů (U=0,17 W/m²K). Stejně tak provedení izolace ostění oken a dveří izolačním tl. 30 mm (ideálně izolačním PIR). Dále se doporučuje provedení zapuštěných kotev izolantu. Je doporučeno prověřit kvalitu použitých plastových oken a v případě nevyhovujícího stavu, nahradit je okny s trojsklem, umístěnými do líce zdiva (eliminace tepelného mostu). Současně je možné osadit na sluncem osluněné fasády předokenní stínění (žaluzie, tl. izolantu umožňuje skrytou instalaci). Doplnění tepelné izolace do stropní konstrukce, doporučuje se tl. alespoň 240 mm minerální vlny. V případě instalaci do podhledu z vnitřní strany 2 NP jenutné vrstvu ochránit parozábranou (U=0,16 W/m²K). Dle sdělení p. starosty je plánovaná náhrada části plynových kotlů za tepelné čerpadlo, který bude dále doplněn o provoz stávajícího plynového kotle pro vykrytí špiček potřeby tepla. Dále je v horizontu 10-ti let plánované pořízení FTV elektrárny s uložištěm energie o výkonu 15 kWp.					
☐ ☒ ☒					
Zdroje energie v budově					
Vytápění	TČ + plyn	Ohřev TV	TČ + plyn	Jiné	ftv
Způsob stanovení spotřeby energií					
Vyúčtování		Odhad		Propočet	
Přehled spotřeby energií (MWh/rok)					
Elektrina	7.05	Zemní plyn	3.15		
Úspora elektriny	2.71	Úspora plynu	54.62		
Přehled produkce emisí CO ₂ (t/rok)					
Elektrina	6.70	Zemní plyn	0.64		
Úspora emisí celkem (%)	65%				
Celkem emise CO ₂ (t/rok)	7.33				
Odhadované náklady k datu 1.3.2023					
	Popis	MJ	Počet MJ	Kč/MJ	Celkem
Fasáda		m ²			-
Okna a dveře		m ²			-
Střecha/strop		m ²			-
Ostatní		m ²			-
Zdroj tepla	Tep. Čerpadlo v kaskádě plyn. Kotle	komplet	1	550 000.00	550 000.00
VZT		komplet			-
OZE	FTV elektrárna, baterie	kWp	15	47 000.00	705 000.00
Celkem vč. DPH					1 255 000.00

Karta stavby					
Blažovice	Hasičská zbrojnice			Označení:	B2
Účel stavby	garáže, klubovna, sklady				
Adresa	Nádražní 242				
En. vztažná plocha (m ²)	239				
Popis navržených úprav					
Stavba prochází částečnou rekonstrukcí v roce 2020 /2021. Je provedena výměna oken za plastová s dvojsklem, zateplených vrat a provedení kontaktního zateplovacího systému o předpokládané tl. 160 mm EPS. Dále je doporučeno provést izolaci podkroví - kde vznikne nově klubovna - doporučuje se tl. alespoň 260 mm minerální vlny. V případě instalaci do podhledu z vnitřní strany 2 NP jenutné vrstvu ochránit parozábranou. V části s plochou střechou je postup obdobný, doplnění možné např. EPS s novou povlakovou krytinou. (U=0,18 W/m2K). S ohledem na nárazové využití stavby se neuvažuje další opatření.					
Zdroje energie v budově					
Vytápění	plyn. kotel	Ohřev TV	plyn. kotel	Jiné	
Způsob stanovení spotřeby energií					
Vyúčtování	☐	Odhad	☒	Propočet	☒
Přehled spotřeby energií (MWh/rok)					
Elektřina	5.50	Zemní plyn	12.34		
Úspora elektřiny	0.00	Úspora plynu	13.74		
Přehled produkce emisí CO ₂ (t/rok)					
Elektřina	5.23	Zemní plyn	2.49		
Úspora emisí celkem (%)	26%				
Celkem emise CO ₂ (t/rok)	7.72				
Odhadované náklady k datu 1.3.2023					
	Popis	MJ	Počet MJ	Kč/MJ	Celkem
Fasáda		m ²			0
Okna a dveře		m ²			0
Střecha/strop	Vestavba klubovny	m ²	189	2 077.57	392 660.73
Ostatní		m ²			-
Zdroj tepla		komplet			-
VZT		komplet			-
OZE		komplet			-
Celkem vč. DPH					392 660.73

Karta stavby						
Blažovice		Pošta			Označení:	B3
Účel stavby		administrativní stavba				
Adresa		Náves 103				
En. vztažná plocha (m ²)		121.73				
Popis navržených úprav						
S ohledem na požadavek obce "Rekonstrukci řešit společně s výstavbou tělocvičny a zázemí pro techniku obce" lze předpokládat komplexní pojetí stavy a není tedy třeba navrhovat dílčí úporná opatření. S ohledem na plán obce tuto komplexní změnu řešit v horizontu 10 let.						
Zdroje energie v budově						
Vytápění	plyn. kotel	Ohřev TV	el. Boiler	Jiné	FTV panely	
Způsob stanovení spotřeby energií						
Vyúčtování	☐	Odhad	☒	Propočet	☒	
Přehled spotřeby energií (MWh/rok)						
Elektřina	2.64	Zemní plyn	19.13			
Úspora elektřiny	0.00	Úspora plynu	0.00			
Přehled produkce emisí CO ₂ (t/rok)						
Elektřina	2.51	Zemní plyn	3.86			
Úspora emisí celkem (%)		0.00				
Celkem emise CO ₂ (t/rok)		6.37				
Odhadované náklady k datu 1.3.2023						
	Popis	MJ	Počet MJ	KČ/MJ	Celkem	
Fasáda		m ²			0	
Okna a dveře		m ²			0	
Střecha/strop		m ²			0	
Ostatní		m ²			0	
Zdroj tepla		komplet			0	
VZT		komplet			0	
OZE		komplet			0	
Celkem vč. DPH					0	

Karta stavby					
Blažovice	Spolkovna			Označení:	B4
Účel stavby	spolkovna, obchod, knihovna				
Adresa	Nádražní 135				
En. vztažná plocha (m ²)	294				
Popis navržených úprav					
Budova prochází v letech 2020/2021 rekonstrukcí. Je obnovena historická fasáda a realizovaná nová střecha. Dále je provedeno vnitřní zateplení pomocí reflexní folie. Je doporučeno zatepelní zbývajících částí podkroví - nad obchodem - tl. TI 300 mm minerální vlny (U=0,15W/m2K). Dále je doporučena výměna skel ve stávajících špaletových oknech (předpokladané U=1,2 W/m2K). S ohledem na omezené možnosti zatepelní objektu se doporučuje instalace tepelného čerpadla vzduch/voda a tomu odpovídající zásah do topné soustavy. Současně TČ zajistí i ohřev TV.					
Zdroje energie v budově					
Vytápění	TČ	Ohřev TV	TČ	Jiné	
Způsob stanovení spotřeby energií					
Vyúčtování	☐	Odhad	☒	Propočet	☒
Přehled spotřeby energií (MWh/rok)					
Elektřina	15.84	Zemní plyn	0.00		
navýšení EE	-8.96	Úspora plyn	41.38		
Přehled produkce emisí CO ₂ (t/rok)					
Elektřina	15.05	Zemní plyn	0.00		
Úspora emisí celkem (%)	(navýšení) + 3,6 %				
Celkem emise CO ₂ (t/rok)	15.05				
Odhadované náklady k datu 1.3.2023					
	Popis	MJ	Počet MJ	Kč/MJ	Celkem
Fasáda		m ²			-
Okna a dveře		m ²			-
Střecha/strop	Doplnění TI nad obchod	m ²	147	847.00	124 509.00
Ostatní		m ²			-
Zdroj tepla	TČ+ úprava otopné soustavy	komplet	1	450 000.00	450 000.00
VZT		komplet			-
OZE		komplet			-
Celkem vč. DPH					574 509.00

Karta stavby					
Blažovice	Základní škola			Označení:	B5
Účel stavby	Základní škola				
Adresa	Nádražní 7				
En. vztažná plocha (m ²)	781.1				
Popis navržených úprav					
Stavba prochází celkovou rekonstrukcí, výměnou oken za plastová s dvojsklem, tepelnou izolaci stěn v předpokladané tl. 160 mm bílého EPS, U=0,2 W/(m²K). Dále byla provedena vestavba do podkroví s vytvořenými učebnami a tomu opovídající zatepelní střešního pláště (předpoklad U=0,2 W/(m²K)). Doporučuje se náhrada plynových kotlů za soustavu tepelných čerpadel vzduch/voda, které zajistí i ohřev TV. Dále se doporučuje instalace rekuperačních jednotek do učeben, nejen z důvodu úspor, ale i udržení nezávadného vnitřního prostředí. Možnost řešit centrálně i decentrálně. Dále pak instalace FTV elektrárny o výkonu 20,48 kWp s předpokládaným ročním výkonem 18,9 MWh. Využitelnost energie je cca 47,45 %, zbývající část je odprodána do sítě. V rámci budovy se předpokládá využití el. energie pro provoz TČ, případně běžnou spotřebu zařízení ve stavbě. Využitím režimu virtuální baterie lze případně zvýšit podíl využitelnosti energie z FTV. Současně lze přistoupit k použití principů sdílené energetiky. Bateriové uložení se nepředpokládá.					
Zdroje energie v budově					
Vytápění	TČ	Ohřev TV	TČ	Jiné	FTV
Způsob stanovení spotřeby energií					
Vyúčtování	☐	Odhad	☒	Propočet	☒
Přehled spotřeby energií (MWh/rok)					
Elektřina	10.04	Zemní plyn	0.00		
Navýšení EE	-1.24	Úspora plyn	73.62		
Přehled produkce emisí CO ₂ (t/rok)					
Elektřina	9.53	Zemní plyn	0.00		
Úspora emisí celkem (%)	59%				
Celkem emise CO ₂ (t/rok)	9.53				
Odhadované náklady k datu 1.3.2023					
	Popis	MJ	Počet MJ	Kč/MJ	Celkem
Fasáda		m ²			-
Okna a dveře		m ²			-
Střecha/strop		m ²			-
Ostatní		m ²			-
Zdroj tepla	TČ vč. úpravy otopné soustavy	komplet	1	750 000.00	750 000.00
VZT	Rekuperační jednotka, decentrální řešení	komplet	1	750 000.00	750 000.00
OZE	FTV bez uložení	kWp	20.48	30 000.00	614 400.00
Celkem vč. DPH					2 114 400.00

Karta stavby					
Blažovice	Mateřská škola			Označení:	B6
Účel stavby	Mateřská škola				
Adresa	Nová 271				
En. vztažná plocha (m ²)	1185				
Popis navržených úprav					
Stavba prochází celkovou rekonstrukcí, výměnou oken za plastová s dvojsklem, tepelnou izolaci stěn v předpokladané tl. 160 mm bílého EPS, U=0,2 W/(m²K). Dále bylo provedeno zateplení střešního plátě (předpoklad U=0,16W/(m²K)). Doporučuje se náhrada plynových kotlů za soustavu tepelných čerpadel vzduch/voda, které zajistí i ohřev TV. Dále se doporučuje instalace rekuperačních jednotek do učeben, nejen z důvodu úspor, ale i udržení nezávadného vnitřního prostředí. Možnost řešit centrálně i decentrálně. Dále pak instalace FTV elektrárny o výkonu 35,21 kWp s předpokládaným ročním výkonem 35,3 MWh. Využitelnost energie je cca 49,85 %, zbývající část je akumulována do baterie. V rámci budovy se předpokládá využití el. energie pro provoz TČ, případně běžnou spotřebu zařízení ve stavbě (školní kuchyně).					
Zdroje energie v budově					
Vytápění	TČ	Ohřev TV	TČ	Jiné	FTV
Způsob stanovení spotřeby energií					
Vyúčtování	☐	Odhad	☒	Propočet	☒
Přehled spotřeby energií (MWh/rok)					
Elektřina	4.82	Zemní plyn	0.00		
Změna EE	8.98	Úspora plyn	86.16		
Přehled produkce emisí CO ₂ (t/rok)					
Elektřina	4.58	Zemní plyn	0.00		
Úspora energie celkem (%)	85%				
Celkem emise CO ₂ (t/rok)	4.58				
Odhadované náklady k datu 1.3.2023					
	Popis	MJ	Počet MJ	Kč/MJ	Celkem
Fasáda		m ²			0
Okna a dveře		m ²			0
Střecha/strop		m ²			0
Ostatní		m ²			0
Zdroj tepla	TČ vč. úpravy otopné soustavy	komplet	1	750 000.00	750 000.00
VZT	Rekuperační jednotka, decentrální řešení	komplet	1	750 000.00	750 000.00
OZE	FTV vč. uložení, 1,5 násobek výkonu	kWp	35.21	46 000.00	1 619 660.00
Celkem vč. DPH					3 119 660.00

Karta stavby					
Blažovice	RD Kozí 102			Označení:	B7
Účel stavby	bydlení				
Adresa	Kozí 102				
En. vztažná plocha (m ²)	82				
Popis navržených úprav					
V případě ponechání stavby v majetku obce je doporučeno provedení zateplovacího systému stěn - např. EPS, doporučená tl. 180 mm, šedého EPS vč. důsledného řešení tepelných mostů (U=0,15 W/m²K). Stejně tak provedení izolace ostění oken a dveří izolačním tl. 30 mm (ideálně izolačním PIR). Dále se doporučuje provedení zapuštěných kotev izolantu. Je doporučeno prověřit kvalitu použitých plastových oken a v případě nevyhovujícího stavu, nahradit je okny s trojsklem, umístěnými do líce zdiva (eliminace tepelného mostu). Doplnění tepelné izolace do stropní konstrukce, doporučuje se tl. alespoň 300 mm minerální vlny. V případě instalace do podhledu z vnitřní strany 2 NP jenutné vrstvu ochránit parozábranou (U=0,12 W/m²K). Je navržena instalace tepelného čerpadla, jako zdroje tepla pro vytápění a ohřev TV.					
Zdroje energie v budově					
Vytápění	TČ	Ohřev TV	TČ	Jiné	
Způsob stanovení spotřeby energií					
Vyúčtování	☐	Odhad	☒	Propočet	☒
Přehled spotřeby energií (MWh/rok)					
Elektrina	5.26	Zemní plyn	0.00	Uhlí	20.50
Změna EE	-1.39	Úspora plyn	0.00	Úspora	20.50
Přehled produkce emisí CO ₂ (t/rok)					
Elektrina	5.00	Zemní plyn	0.00	uhlí	0.00
Úspora energie celkem (%)		0.46			
Celkem emise CO ₂ (t/rok)		5.00			
Odhadované náklady k datu 1.3.2023					
	Popis	MJ	Počet MJ	Kč/MJ	Celkem
Fasáda	ETICS	m ²	24	2 783.00	68 016.52
Okna a dveře	Plastové okna	m ²	9	10 750.00	96 750.00
Střecha/strop	Zateplení stropu + SDK	m ²	82	2 077.00	170 314.00
Ostatní		m ²			
Zdroj tepla	TČ a nová otopná soustava	komplet	1	650 000.00	650 000.00
VZT		komplet			-
OZE		komplet			-
Celkem vč. DPH					985 080.52

5.1.2. Doporučení pro nově plánované stavby v obci

S ohledem na možnost nové výstavby obecních budov lze shrnout několik následujících opatření, které budou odpovídat přístupům udržitelé výstavby.

- Důraz na nízkou spotřebu energií na provoz, kterou lze mj. dosáhnout:
 - Orientací stavby na sluncem osluněné strany, zónování objektu.
 - Obálka budovy s hodnotami součinitele prostupu tepla lepší než je normové minimum s možností dosáhnout pasivního standardu.
 - Jednoduchý a kompaktní tvar stavby.
 - Částečné nebo úplné pokrytí spotřeby energií obnovitelnými zdroji.
 - Zpětné získávání energie z odpadního vzduchu, vody aj.
 - Předcházení přehřívání stavby, návrh konstrukcí s odpovídajícími vlastnostmi (např. fázový posun) a prevence potřeby chlazení.
- Použití materiálů s důrazem na dopady na životní prostředí, preference přírodních materiálů.
- Hospodaření s dešťovými a šedými vodami.
- Atraktivní a nadčasový design může ušetřit budoucí modernizace.
- Důraz na kvalitu vnitřního prostředí – použití přírodních a nezávadných materiálů, kvalitu vzduchu aj.
- Možnost fázování projektů – výstavba po částech, stejně jako množnost růstu, tj. je vhodné návrh přizpůsobit budoucím nástavbám, přístavbám aj.
- Multifunkčnost a variabilita návrhu ušetří budoucí náklady za přestavby, stejně tak zkrátí dobu reakce na aktuální potřeby obcí.
- Kombinace využití přináší sociální a ekonomické benefity, např. školní knihovna vs. škola (úspora provozních nákladů, časově navazující provoz), ordinace lékaře, obecní úřad s vazbou na ostatní vybavenost – vše v jednom místě aj.
- Úprava okolí stavby, využití veřejného prostoru.

5.1.3. Ekonomické zhodnocení

Ekonomické posouzení je provedeno pro navržené opatření vždy za celou budovu komplexně. Posouzení je provedeno pro předpokládanou dobu životnosti investice 25 let, s tím, že zde není zahrnuta běžná údržba. Jako referenční diskontní sazba je použita hodnota 6,95 %, což je poslední doporučení Evropské komise pro referenční diskontní a úrokovou sazbu. Doba návratnosti je stanovena bez vlivu časové hodnoty peněz. Pro samotné hodnocení o realizaci investice je třeba mít na paměti, že je třeba brát v úvahu také hůře kvantifikovatelné přínosy, jako vzhled v případě obnovy obálky budovy, kvalitu vnitřního prostředí budov v případě instalace větracího systému s rekuperací tepla či nižší energetickou závislost v případě instalace FTV panelů. Stejně jako nižší energetickou závislost.

Ceny energií odpovídají aktuálním cenám k datu zpracování (léto 2023) 8 200 Kč/MWh za el. energii ve vysokém tarifu, 7 500 Kč/MWh za el. energii v nízkém tarifu (typicky na např. pro tepelné čerpadla). Ceny plynu je pak uvažováno v úrovni 4 000 Kč/MWh. Ceny jsou konečné vč. DPH a všech poplatků. Ceny nezahrnují výjimečné slevy a úlevy, vládní cenové stropy aj.

Jedná se o zhrubé ekonomické zhodnocení, pro další odpovědné investiční rozhodování je doporučeno provést vlastní detailní analýzu všech úspor, přesných investičních nákladů a dalších provozních nákladů a v neposlední řadě také zahrnout konkrétní hodnoty pro ceny energií. Propočty a hodnocení pochází z hrubých vstupních údajů a některá opatření se mohou vyskytnout mimo detekovatelnost této metody.

Tabulka 28: Zjednodušené ekonomické posouzení konkrétních navržených opatření

Obec Blažovice – Úspory	Úspora v Kč/rok	Odhad nákladů v Kč	Doba návrtnosti v letech	Vnitřní výnosové procento, 25 let	Čistá současná hodnota, 25 let	Hodnocení z pohledu ekonomické efektivnosti
Obecní úřad + Kulturní dům	113 553	1 255 000	11,1	8%	74 279	Doporučeno
Hasičská zbrojnice	24 549	392 661	16,0	4%	-105 285	Doporučeno s výhradou
Pošta	0	0	0,0	0%	0	Nehodnoceno
Spolkovna	66 138	574 509	8,7	11%	199 723	Doporučeno
Základní škola	129 590	2 114 400	16,3	4%	-597 390	Doporučeno s výhradou
Mateřská škola	272 343	3 119 660	11,5	7%	68 457	Doporučeno
RD Kozí 102	0	985 081	0,0	0,0%	0	Nehodnoceno

Zdroj: vlastní zpracování

V případě Hasičské zbrojnice je třeba brát v potaz, že se jedná o součást vybudování nové klubovny, energetická úspora je tak vedlejším produktem. V případě stavby RD Kozí 102, nebyla ekonomická efektivnost hodnocena z důvodu těžko kvantifikovatelných úspor – s v současné době je dům vytápěn kamny na tuhá paliva.

5.2. Doprava

Obec uvažuje doplněním dalšího užitkového vozidla, které by zajišťovalo služby v oblasti veřejné zeleně a zároveň by bylo ve verzi elektromobilu. Za účelem naplnění všech požadavků je však pro obec nutné poptávat vůz 4x4 i kvůli zimnímu odklizení sněhu. Obec tedy zvažuje nákup užitkového elektromobilu 4x4 (multikáry) do konce roku 2023 včetně využití dotačních prostředků v tomto roce dostupných. Případně lze zvažovat podporu vybudování nabíjecí stanice, nutno však podotknout, že potenciální klienti převážně bydlí v rodinných domech. Lze tedy spíše očekávat dobíjení elektrovozidel v budoucnu převážně přímo v domácnostech.

5.3. Hospodaření s vodou

Tato část Akčního klimatického plánu pro udržitelnou energii a klima pro MAS Slavkovské bojiště je věnována vodě a vodnímu hospodářství v obcích. V této oblasti je klíčové snížit efekt městského tepelného ostrova, jemuž se často podobá i stav orné půdy v jeho okolí, a je nebezpečný zejména v částech kraje, kde města obklopuje zemědělsky intenzivně obhospodařovaná půda. Jedná se hlavně o prvky modrozelené infrastruktury (synergického působení vody a zeleně) a také opatření na budovách. S těmi by obce měli začít na vlastním majetku. Klimatická změna se projevuje přímými dopady na pobyt v budovách (bydlení, pracovní prostředí), budovy naopak ovlivňují i potenciální dopady klimatické změny a

jejich úprava, případně zakomponování adaptačních opatření v rámci jejich výstavby, mohou zvýšit adaptační kapacitu a tím i snížit zranitelnost území.

Na základě provedené rešerše byly navrženy adaptační opatření k šetrnému hospodaření s vodou v obci. Rozhodně by měl být kladen důraz na snižování spotřeby pitné vody. V úsporách pitné vody může pomoci i recyklace šedé vody (vody z umyvadel a sprch) – šedá voda je přečištěna a může být opětovně použita např. pro splachování WC. Je možno využít buďto membránové čistírny šedé vody (většinou uvnitř budov) nebo kořenové čistírny odpadních vod (pokud je u budovy vhodný pozemek). Recyklací šedé vody je možno snížit spotřebu pitné vody v budovách až na polovinu. Důležité je nahrazení pitné vody nepitnou pro účely, k nimž není pitná voda nezbytná, např. využívat akumulovanou dešťovou vodu. Ideální je jímání dešťové vody ze střech objektů, z nichž přitéká voda jen velmi mírně znečištěná. Pro akumulaci dešťové vody slouží akumulární nádrže. Ideální je využití podzemních nádrží, v nichž je zachycená voda skladována v poměrně stabilním prostředí, nekazí se a nevyžaduje další úpravy. Při použití dešťové vody jako vody užitkové (v budovách) je nutno provést opatření, která zabrání možnosti kontaminace pitné vody. Pokud není dešťová voda ze střech (a zpevněných ploch okolo domů) akumulována, je vhodné ji aspoň zasakovat na vlastním pozemku.

Přestože se zdá, že budovy nenabízejí prostor pro zeleň, je možné plánovat stavby s řadou vegetačních prvků, které ožijí zastavěné prostředí – v podobě zelených střech a fasád, balkonových a střešních teras apod. Využití zeleně, která díky odpařování vody dokáže výrazně přispět k ochlazení vzduchu ve svém blízkém okolí, zajistí snížení povrchové teploty plášťů budov (a podstatného zlepšení mikroklimatu v okolí budov). Budovy s plochou střechou je obecně nejvhodnější pro výstavbu zelených střech. Extenzivní zelená střecha na nízké vrstvě substrátu umožňuje růst rozchodníkům a jiným sukulentům. Podle měření dokáže zadržet až 60 % dešťové vody a nevyžaduje téměř žádnou údržbu. Ozelenění fasád je vhodné realizovat formou výsadeb popínavých rostlin. Okrajově je možno využít i tzv. zelených fasád, které jsou ale poměrně náročné na údržbu a zatím mají vysoké pořizovací náklady. Pokud je třeba vytvořit zpevněnou plochu pro parkování, je nutné zajistit zasakování a co největší podíl zatravněných ploch. Mimo klasickou betonovou dlažbu je vhodné použít propustnou dlažbu se širokou spárou nebo vodopropustný beton. Kromě betonových zatravněvacích tvárnic je možné využít např. AS-TTE rošty z recyklovaného plastu, které líp rozloží zatížení a umožní lepší růst trávy.

Karty staveb

Níže jsou uvedeny karty vybraných staveb v obci, u kterých je uvedena charakteristika v souvislosti hospodaření s vodou, popis stávajícího stavu a popis návrhu technického řešení adaptačního opatření.

Tabulka 29: Charakteristika kulturního domu

Název	Kulturní dům	
Označení lokality v situaci	A1	
Účel nemovitosti	Kulturní dům, část budovy vyhrazena jako OÚ, část budovy jako byt a mateřské centrum, budova je propojena s MŠ č.p. 271	
Plánované rekonstrukce	V průběhu 5 let nové topení a zateplení budovy	
Hospodaření s dešťovou vodou	ne	
Druh hospodaření s dešťovou vodou	-	
Významná produkce šedých vod	ano	
Počet sanitárních předmětů	WC	9
	Umyvadla	9
	Sprchy	3
Napojení nemovitosti do kanalizace	ano	
Popis stávajícího stavu nemovitosti	Kulturní dům č.p. 165 je odkanalizován do splaškové kanalizace. Nemovitost má valbovou střechu a dešťové vody jsou vedeny vně domu do dešťové stoky. Dešťové vody ze silnic a parkovišť jsou svedeny dešťovými vpusti do dešťové stoky.	
Popis stávajících ploch v okolí nemovitosti	Před nemovitostí se nachází 8 parkovacích míst, které jsou vydlážděny betonovou dlažbou. Za nemovitostí se nachází zatravněné dětské hřiště. V blízkosti řešeného objektu vede trasa podzemního vedení kanalizace, vodovodu a plynovodu.	
Popis návrhu technického řešení	Před kulturním domem se nachází 8 parkovacích míst s betonovou dlažbou o celkové ploše 78 m ² . V rámci výměny nepropustných povrchů za propustné se doporučuje výměna za dlažbu se širokou spárou či zatravnovací rošty.	

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 30: Charakteristika základní školy

Název	Základní škola	
Označení lokality v situaci	A2	
Účel nemovitosti	Základní škola	
Plánované rekonstrukce	V průběhu 3 let rozšíření kapacity	
Hospodaření s dešťovou vodou	ne	
Druh hospodaření s dešťovou vodou	-	
Významná produkce šedých vod	ne	
Počet sanitárních předmětů	WC	22
	Umyvadla	23
	Sprchy	-
Napojení nemovitosti do kanalizace	ano	
Popis stávajícího stavu nemovitosti	Základní škola č.p. 7 je odkanalizována do splaškové kanalizace. Nemovitost má sedlovou střechu a dešťové vody jsou vedeny vně domu do dešťové stoky.	
Popis stávajících ploch v okolí nemovitosti	Za nemovitostí se nachází částečně vydlážděné dětské hřiště. V blízkosti řešeného objektu vede trasa podzemního vedení kanalizace, vodovodu a plynovodu.	
Popis návrhu technického řešení	V rámci případové studie je v tomto objektu zpracován koncepční návrh znovuvyužití šedých vod a akumulaci dešťových vod z vybrané části střechy s využitím vyčištěných vod ke splachování WC.	

Zdroj: vlastní zpracování

Cílem adaptačních opatření ve vodním hospodářství je stabilizování vodního režimu v krajině, posilování vodních zdrojů a jejich ochrana, efektivní využívání vodních zdrojů a zvládání extrémních hydrologických jevů – povodní a dlouhotrvajícího sucha. Pro optimalizaci vodního režimu v krajině je třeba podporovat a realizovat opatření na základě odborných podkladů pořizovaných příslušnými orgány veřejné správy (např. studie odtokových poměrů, plány pro zvládání povodňových rizik, vymezování záplavových území, kanalizační generely, koncepce odvodnění), které jsou koordinovány za účelem udržitelného rozvoje území v územně plánovacím procesu. Veškerá podporovaná a realizovaná opatření musí být navrhována v součinnosti s dalšími opatřeními v ploše povodí (zejména opatření na vodních tocích, v nivách i ve volné krajině). Rozhodující význam pro naplnění úkolů a cílů územního plánování mají podklady pro územní plánování, za jejichž poskytování a pořizování nesou odpovědnost zejména příslušné orgány veřejné správy. Vodní hospodářství a vodní režim v krajině do jisté míry ovlivňuje fungování všech socio-ekonomických sektorů. V případě zemědělství, má správné zemědělské hospodaření vliv na vodní režim v krajině, zároveň v ploše povodí působí jako protipovodňová opatření, napomáhá ke zlepšování stavu krajinných ekosystémů a zvyšuje stanovištní i druhovou diverzitu. Dále je zřejmá vazba na sektory energetiky (např. chlazení) a cestovního ruchu. Je třeba hledat rovnováhu mezi mírou využívání energetického potenciálu vody, jenž představuje významný zdroj obnovitelné energie.

Mezi prioritní adaptační opatření pro boj s klimatickými změnami ve vodním hospodářství se řadí:

- Podpořit účinnými nástroji (legislativními, finančními, regulačními) vsakování dešťových srážek a systémy zachycování a opětovného využívání dešťových srážek ze zpevněných ploch v urbanizovaných územích s cílem zvýšit retenci vody v krajině a posílit vodní zdroje. Zvážit možnosti alternativních způsobů hospodaření s vodními zdroji např. formou řízené umělé infiltrace.
- Snižovat spotřebu kvalitní pitné vody pro účely, k nimž není tak vysoká kvalita nezbytná (např. splachování toalet, praní, zavlažování zahrad apod.) a podporovat znovuvyužití částečně čištěných odpadních vod (šedé vody).
- Optimalizovat a zajistit funkce vodohospodářské infrastruktury (vodovodů a kanalizací) v případě extrémních hydrologických situací (sucho, povodně, zhoršená kvalita vody) a v případě dlouhodobých změn v hydrologickém cyklu.
- Rekonstrukce a modernizace vodovodů a kanalizací jako hlavní nástroj pro hospodárné využívání vodních zdrojů a snižování ztrát pitné vody. Podporovat budování a obnovu kanalizací a čisticích zařízení odpadních včetně přestavby jednotných kanalizací na oddílné a včetně řešení komunálních zdrojů dosud nenapojených na veřejnou kanalizaci a ČOV.

Adaptační opatření v budovách

Využití použité „šedé“ vody pro splachování toalet nebo zavlažování šetří vodu i energii. Recyklovaná odpadní voda může zavlažovat mokřadní střechy, záhony a další vegetační prvky ve veřejném prostoru a odpařováním ochlazovat okolí. Recyklace šedé vody významně snižuje spotřebu pitné vody (cca o 26 %). Díky recyklované šedé vodě je voda lépe dostupná i v obdobích sucha. Díky tomu, že není třeba k zálivce zeleně používat pitnou vodu, která je v obdobích sucha vzácná, není třeba v suchých měsících zálivku tolik omezovat. Díky dostatečné závlaze tak vegetace plní své ekosystémové funkce i v obdobích sucha.

Použití ochlazovacích materiálů, které fungují na principu zvyšování odrazivosti v městském prostředí. Tmavé povrchy (asfaltové chodníky, dlažba, červené střechy) během dne absorbují velké množství sluneční energie ve formě tepla, které pak v noci vyzařují zpět do okolního prostředí, což způsobuje vznik městského tepelného ostrova. Světlé povrchy reflektují zpět mnohem větší množství záření než povrchy tmavé. Jejich použití na střechách, chodnících, nebo ve veřejném prostoru proto snižuje teplotu těchto povrchů a přispívá k ochlazení města. Barva a materiál střechy, která má vysoký reflexní účinek dokáže snížit náklady na klimatizaci budovy o 10–15 %. Pokud jsou studené střechy použity u více budov najednou, mohou mít také pozitivní vliv na okolní mikroklima.

Základem tohoto řešení je decentralizovaný systém hospodaření se srážkovými vodami, který podporuje vsak, retenci, případně využití srážkové vody přímo na pozemku stavebníka. Zvýšit počet realizovaných ploch a prvků zeleně na vodorovných i svislých konstrukcích (střešní zahrady, popínavé rostliny na konstrukcích), přičemž za přínosné lze považovat takové prvky zeleně, které mohou být odkázány výhradně na atmosférické srážky (např. extenzivní zelené střechy). Použití zelených porostů fasád a stěn přispívá ke snížení absorpce a akumulace slunečního záření v budovách i jejich okolí (hřiště, parkoviště apod.). Zlepšují mikroklima městského prostředí a zvyšují ekologické hodnoty města, zatímco snižují množství prachu v bezprostřední blízkosti. Další přínosy jsou redukce hluku, estetická hodnota města, zlepšení kvality ovzduší. Dále je důležité zajistit odpovídající správu systémů zelených prvků včetně efektivní údržby.

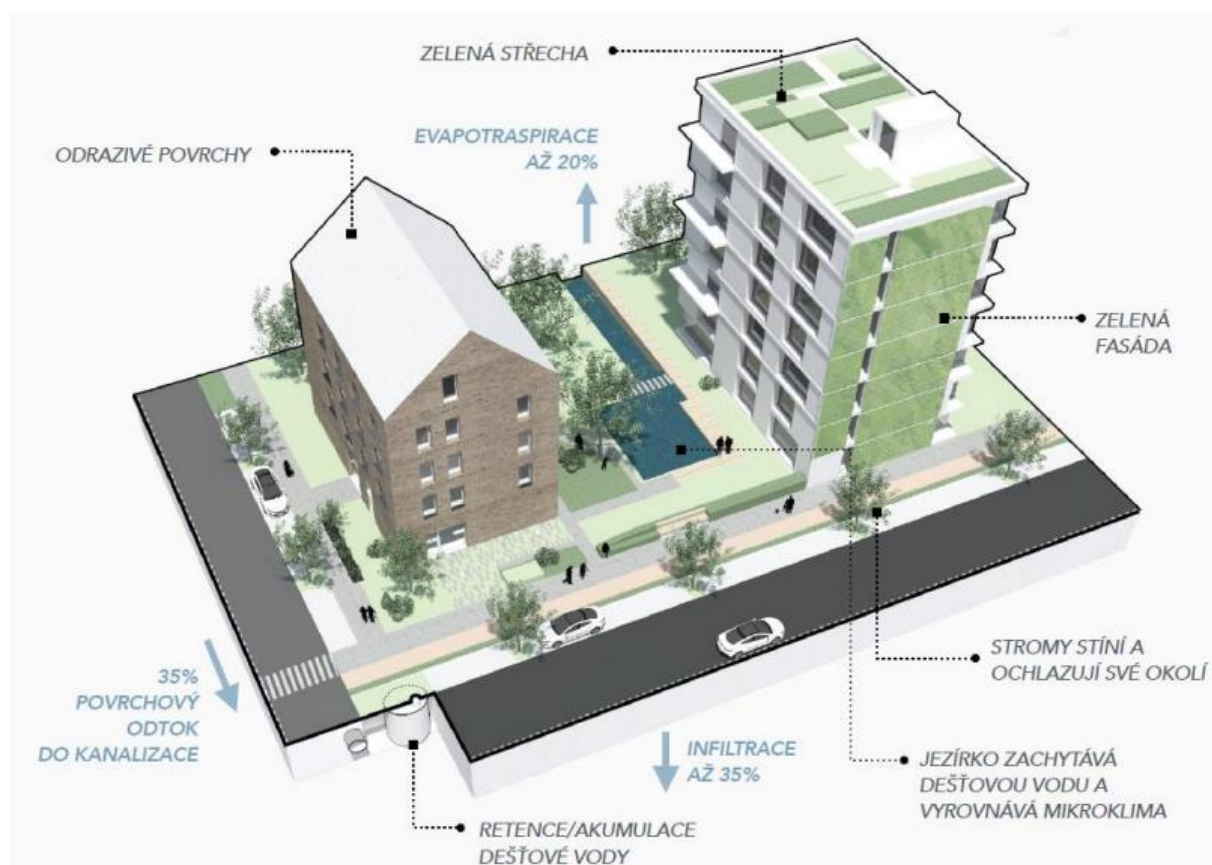
Adaptační opatření ve veřejném prostoru

Navrhovaná opatření se věnují zakládání nových i revitalizaci současných parkových ploch, které již neplní své funkce, částečné přeměně nepropustných cest za propustné, revitalizaci trávníků, zřízení závlah, výsadbě a údržbě stromů a celkovému zvýšení ekologické hodnoty měst a obcí. Z hlediska adaptace města je hodnota stromů v ulicích anebo v menších parcích větší než v nově založených kulturách. Stromy ve stromořadích jsou nezbytné mimo jiné pro udržení vhodných mikroklimatických podmínek.

Principy hospodaření s dešťovou vodou by měly být promítnuty do územního plánování. Plošný rozvoj obcí (vymezení větších zastavitelných ploch) je nutné provádět se zohledněním místních odtokových poměrů a spojit s koncepčním návrhem odvodnění území v širších územních souvislostech. V rámci adaptačních opatření je tedy nutné zajistit rozvoj systémů sídelní zeleně a vodních ploch v rámci urbanistického rozvoje. Vzhledem k minimálním plošným rezervám pro nové plochy ve staré zástavbě je nezbytné zvýšit kvalitu a funkční účinnost stávající sídelní zeleně a vodních ploch.

Cílem opatření pro hospodaření s dešťovou vodou je maximální upřednostnění přírodě blízkých řešení pro zpomalení či zadržení srážkových vod na území měst a obcí zejména pomocí průlehlů, retenčních a akumulačních nádrží, přeměnou nepropustných ploch na propustné, realizací vegetačních střech, aj. před přímým odtokem srážkové vody do kanalizace bez možného jejího využití, např. pro zálivku zeleně a podporovat zřizování vsakovacích technologií na dešťové kanalizaci. Účelem je v maximální možné míře snížit a zpomalit povrchový odtok vody, zvýšit retenci vody v krajině a zajistit doplňování podzemních vod.

Obrázek 7: Adaptační opatření v urbanizovaném prostoru

Zdroj: (Lekeš, a další, 2017)

5.3.1. Případová studie

Zachycení dešťové vody

Pro posouzení byla vybrána budova ZŠ č. p. 7, u které se nabízí hospodaření s šedou a dešťovou vodou. Jedná se o třípatrovou budovu s převážně šikmou střechou. V budově se nachází 22 WC a 23 umyvadel. Vedle budovy je dětské hřiště. Stávající dešťové vody jsou svedeny do dešťové kanalizace a dále vyústěny do blízkého potoka. Okolo nemovitosti vede trasa vodovodu, plynovodu a splaškové kanalizace.

Obrázek 8: Situace lokality základní školy v Blažovicích

Zdroj: (Google maps, 2023)

Pro znovuvyužití šedých vod v objektu je uvažováno se sběrem a úpravou odpadních vod vzniklých pouze při mytí rukou a myčky nádobí. Pro návrh čištění šedé vody je nutno zohlednit potřebné množství bílé vody. Optimalizací bilance produkované šedé a potřebné bílé vody lze zamezit neekonomickému vypouštění přečištěné vody do kanalizace nebo nutnosti doplnění systému o vodu pitnou z distribuční vodovodní sítě.

Jednotka na čištění šedých vod obsahuje reakční nádrž, kde přes filtr mechanických nečistot natéká odpadní voda a dochází k biologickému čištění. V nádrži se nachází membránový modul s aeračním systémem, který je osazen ve spodní části modulu. Do akumulární nádrže je vyčištěná voda přiváděna pomocí čerpadla, které je umístěné nad membránovým modulem, a vše funguje za pomoci membrán, které odsávají podtlakem vodu. Do rozvodů potrubí bílé vody je voda přiváděna právě z akumulární nádrže. Vše je opatřeno bezpečnostním přepadem, který je v reakční nádrži, a tak se nemusíme bát, že přiteče více šedé vody, než bude potřeba. Bezpečnostní přepad musí být opatřen zpětnou klapkou, pro případ vzduté vody, která by se mohla dostat do objektu

Pro návrh zařízení na využití šedé vody bylo nutné stanovit nejdříve denní potřebu provozní vody. Při stanovení počtu měrných jednotek, v tomto případě počtu použití za den se vycházelo z maximální kapacity žáků a počtu vyučujících. Průměrná denní návštěvnost ZŠ činí 100 žáků·den⁻¹. Počet zaměstnanců na ZŠ činí 20 osob. Výpočet byl upraven tak, aby spotřeba vody korespondovala se skutečnou spotřebou vody, která činí přibližně 170 m³·rok⁻¹. V rámci výpočtu se uvažovalo s provozem 200 dní v

roce. Výpočet byl proveden podle normy ČSN 75 6780. Dále bylo nutné zavedení určitých předpokladů, které jsou následující:

- počet žen je roven ½ celkové kapacity;
- počet mužů je roven ½ celkové kapacity.

Tabulka 31: Stanovení denní potřeby vody na splachování WC

Zařizovací předměty	Počet použití zařizovacích předmětů	Objem vody zařizovacích předmětů [l]	Celkem [l·den ⁻¹]
	Zaměstnanci [os·den ⁻¹]		
Záchodová mísa pro muže, pokud jsou instalovány pisoáry	0,7	4	168
Záchodová mísa pro ženy	1,5	4	360
Pisoárová mísa	1	1,5	90
		Σ =	618

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 32: Stanovení denní potřeby vody na úklid společných prostor

Způsob použití	Potřeba nepitné vody [l·den ⁻¹]	Počet úklidů [den ⁻¹]	Celkem [l·den ⁻¹]
Úklid společných prostor	15	2	30

Zdroj: vlastní zpracování

Stanovení produkce šedých vod vychází z počtu použití umyvadel a myčky nádobí během jednoho dne, byly zavedeny následujících předpoklady:

Tabulka 33: Stanovení denní produkce šedé vody

Zařizovací předměty	Počet použití zařizovacích předmětů		Objem vody zařizovacích předmětů [l·min ⁻¹]	Doba používání zařizovacích předmětů [min]	Celkem [l·den ⁻¹]
	Zaměstnanci [os·den ⁻¹]	Žáci [os·den ⁻¹]			
Umyvadlo	5	5	3	0,25	450
Dřez v čajové kuchynce	2	0	5	0,44	88
				Σ =	538

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 34: Bilanční posouzení produkce šedých vod a potřeby nepitné vody

Produkce [l·den ⁻¹]	Potřeba [l·den ⁻¹]
538	648
Produkce [l·rok ⁻¹]	Potřeba [l·rok ⁻¹]
107 600	129 600

Zdroj: vlastní zpracování

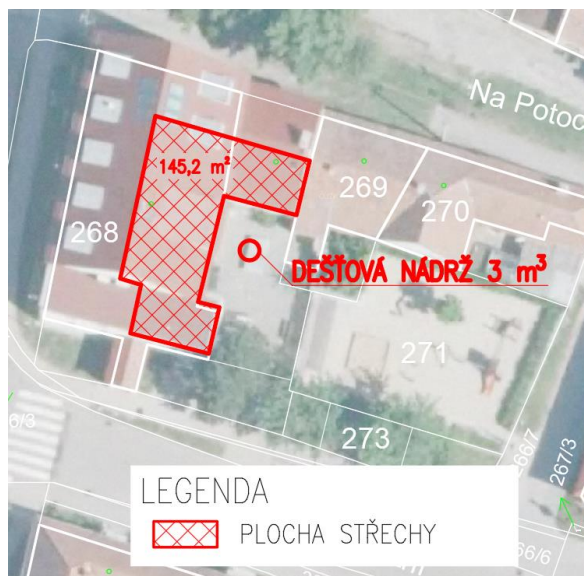
V rámci bilančního posouzení se uvažuje s využitím vyčištěných šedých vod ke splachování WC a úklidu společných prostor. V rámci výpočtu se uvažovalo s provozem 200 dní v roce. Produkce šedých vod v tomto případě nedostačuje o 22 000 l·rok⁻¹, a proto bude systém čištění šedých vod doplněn o dešťovou vodu akumulovanou ze střechy budovy. Při využívání vyčištěné šedé a dešťové vody ke splachování WC dojde k roční úspoře pitné vody 129,6 m³.

Obrázek 9: Ukázka jednotky čištění šedých vod AS-GW/AQUALOOP

Při návrhu akumulace dešťové vody je využita pouze část střechy z důvodu jednoduššího a levnějšího napojení dešťových svodů do akumulární nádrže. Sběrná plocha střechy je 145,2 m². Voda bude svedena pomocí okapů do dešťových vpustí opatřených lapáky střešních splavenin. Od vpustí je dešťová voda vedena v potrubí KG PVC umístěném v zemi. Od vpustí bude voda svedena do akumulární nádrže, která bude umístěna v zemi pod vydlážděnou plochou za budovou. Akumulační nádrž bude provedena jako válcová samonosná jímka z plastových prefabrikátů zalitých betonem o užitném objemu 3 m³. Dešťová nádrž je navržena s akumulacím prostorem na 12 dní při období sucha. Nátok vody projde samočisticím filtrem a zpětnou klapkou. Vybavení nádrže je řešeno komplexně, součástí bude ponorné tlakové čerpadlo s filtrovaným samonasáváním a zpětnou klapkou, plovákové čidlo, a navíc vše ovládané řídicí jednotkou. Nádrž bude opatřena bezpečnostním přepadem, kterým odchází přebytečná dešťová voda do stávající dešťové kanalizace. Akumulační nádrž bude instalována za účelem doplňování vody do systému čištění šedých vod z důvodu nedostatečné produkce šedých vod, přebytečná voda bude využita k zálivce na pozemku. Celkové množství zachycené dešťové vody je 87,1 m³·rok⁻¹.

Obrázek 10: Navržené řešení v Blažovicích

Zdroj: vlastní zpracování

Ekonomické posouzení

Studie v tomto objektu zahrnuje výpočet doby návratnosti investice navržené technologie pro využití šedé odpadní vody jako zdroje pro splachování toalet v celé budově. Návrh předpokládá 15letou životnost technologické části systému a 30letou životnost stavební části systému (nádrže a vnitřní rozvody). Ekonomická návratnost znovuvyužití šedých vod je počítána z cen bez DPH.

Tabulka 35: Ekonomické zhodnocení v Blažovicích

	Čištění a využití šedých vod	Akumulace dešťové vody v nádrži
Plocha střechy (m ²)	-	145,2
Celkové množství vyčištěné šedé vody (m ³ ·rok ⁻¹)	107,6	-
Celkové množství akumulované dešťové vody (m ³ ·rok ⁻¹)	0	87,1
Plastová akumulační nádrž o objemu 3 m ³ včetně příslušenství a rozvodů vody na pozemku (Kč bez DPH)	-	80 000,00
Jednotka čištění šedých vod AS-GW/AQUALOOP 48 (Kč bez DPH)	210 000,00	-
Rozvody šedé a bílé vody v budově (Kč bez DPH)	200 000,00	-
Celková cena (Kč bez DPH)	410 000,00	80 000,00

Zdroj: vlastní zpracování

Provozní náklad na 1 m³ šedé vody určené k čištění je 9,8 Kč bez DPH. Celkové provozní náklady na čištění šedé vody za 1 den je 5 Kč bez DPH. Vodné za rok 2023 činí 62,73 Kč·m⁻³ a stočné činí 66,36 Kč·m⁻³ bez DPH. Do těchto nákladů jsou zahrnuty náklady na energii, náklady na regeneraci membrán, mzdy pro členy údržby apod. Ve studii je uvažováno, že provozní náklady jsou započítány za každý den v roce. Náklady

jsou rovněž navýšeny o předpokládanou inflaci, která byla vypočtena na základě údajů z posledních 10 let na 4,06 %.

Prostá doba návratnosti zobrazuje čas, kdy je investice do daného systému zcela pokryta díky vzniklým úsporám. Snahou každého projektu je vytvořit co nejkratší prostou dobu návratnosti. Pro výpočet doby návratnosti je nutné znát cash-flow, které nám systém přinese. To je vypočítáno na základě cen vodného a stočného bez DPH v lokalitě, vynásobenou o průměrný růst cen vypočtený na základě údajů z posledních 10 let. Výpočet bilance byl vypočítán ve dvou variantách.

5.4. Odpadové hospodářství

Pro další vylepšení míry třídění odpadu lze zvážit odvoz tříděného odpadu přímo od domácností spolu se zavedením motivačního systému nabízeného svozovou společností (např. s možností dobrovolného vstupu do systému). Nutno ale propočítat finanční dopady takové změny, aby to pro obec dávalo ekonomický smysl. Možnou inspirací může být méně nákladný motivační systém v obci Moutnice. Zvážit lze i rozšíření využití vlastních svozových kapacit jako u bioodpadu (s jejich shromažďováním na určených místech) i pro další frakce, hlavně plast. V případě, že by se to ekonomicky vyplácelo, by byla dalším přínosem i předpokládaná výrazně lepší flexibilita při reakci na přeplněné kontejnery (a s tím spojená vyšší míra spokojenosti), co bylo opakovaně vytýkáno obyvateli. Vzhledem k relativně nižšímu množství tříděných odpadů, a naopak vyššímu množství SKO je na zvážení další edukace a informovanosti veřejnosti o vhodném odpadním chování a zvýšení aktivní veřejné participace při hledání dalších cest, jak navyšovat míru třídění, snižovat množství SKO a vylepšovat spokojenost obyvatel s nastavením odpadového hospodářství díky cílené identifikaci stávajících problémových míst a hledání způsobů řešení.

6. Strategie pro Blažovice

6.1. Strategie

Pakt starostů a primátorů v oblasti klimatu a energetiky spojuje místní a regionální subjekty, které se dobrovolně zavázaly plnit na svém území cíle Evropské unie týkající se klimatu a energetiky. Tito signatáři, tedy orgány místní samosprávy, sdílejí společnou vizi vytvoření měst odolných vůči změně klimatu a beze stop oxidu uhličitého, a zároveň usilují o zajištění bezpečné, udržitelné a cenově dostupné energie pro své občany. Cílem celkového Akčního plánu (SECAP) je podporovat udržitelný rozvoj v rámci přeshraničních oblastí. Tento cíl je dosahován implementací nízkouhlíkových strategií pro různé typy území, s důrazem zejména na městské oblasti. Klíčovým prvkem je vytváření příslušných adaptačních a zmírňujících opatření, která vedou k integrovanému a komplexnímu přístupu v oblasti místního plánování.

6.1.1. Vize

Hlavním zájmem SECAP je formulovat opatření, která směřují k dvojímu cíli. Jednak se jedná o kroky vedoucí k omezení emisí CO₂ a snížení výstupů znečišťujících prvků do ovzduší, což představuje snahu o zmírnění dopadů klimatických faktorů (mitigace). Současně se zaměřuje na implementaci opatření, která působí v zájmu zvýšení odolnosti vůči klimatickým změnám (adaptace). Projekty a strategie zahrnuté v rámci SECAP-u se zaměřují především na oblasti, na něž obec může svými aktivitami ovlivnit. Tyto oblasti zahrnují budovy (jak obytné, veřejné, tak i ostatní), veřejné osvětlení, poskytované městské služby (likvidace odpadu) a dopravu. Dále se soustředí na zlepšení správy města v oblasti spotřeby paliv a energie a na provádění adaptačních opatření na území města.

Realizace Akčního plánu SECAP je financována z výzvy č. 7/2020: Pakt starostů pro klima a energii z Národního programu životního prostředí. Tato výzva směřuje k podpoře udržitelného pokroku v obcích a regionech, směrem ke zlepšení kvality životního prostředí a blahobytu místních obyvatel. Současně má za cíl přispět k plnění klimaticko-energetických závazků do roku 2030, a to prostřednictvím zapojení českých měst a obcí do iniciativy *Pakt starostů a primátorů pro klima a energii* (Státní fond životního prostředí ČR, 2020).

Konkrétní priority této snahy zahrnují:

- Posílení kvality života v rámci městských a obecních prostor,
- Nápomoc při udržitelném růstu a prospívání místních oblastí,
- Zvýšení odolnosti místních komunit vůči vlivům klimatických změn,
- Přispění k naplňování klimatických a energetických cílů do roku 2030.

Následujícím klíčovým krokem směrem k dosažení cílů energetické efektivity stanovených Pakt primátorů je vytvoření vize. Tato vize udržitelné energetické budoucnosti bude sloužit jako hlavní směrnice pro aktivity místního úřadu v rámci SECAP. Právě tato vize určí směr, kterým se obec bude ubírat. Proces implementace opatření plynoucích z Akčního plánu představuje systematický přístup k postupnému sblížení se s touto vizí, a to za účelem zajištění skutečného pokroku směrem k udržitelnosti a energetické efektivitě. V rámci Paktu starostů a primátorů je vize obce Blažovice na rok 2030 jasná: **usilujeme o výrazné snižování emisí skleníkových plynů**, a to konkrétně snížení emisí oxidu uhličitého o 30 % oproti roku 2010 do roku 2030, čímž přispějeme k plnění ambiciózních cílů stanovených v Pařížské dohodě.

6.1.2. Mitigační a adaptační závazky

Po vytvoření vize je dalším důležitým krokem transformovat ji do konkrétních cílů a záměrů, které budou mít uplatnění v různých sektorech, v nichž místní úřad plánuje svou činnost. Na základě návrhu opatření v oblasti veřejného osvětlení, obytných budov a obecního majetku můžeme stanovit následující cíle do roku 2030: snížení emisí CO₂ o 30 % do roku 2030 oproti roku 2010 a dle smlouvy se MŽP vyplývá úspora celkem za 7 obcí 200 Mwh pro MAS Slavkovské Bojiště.

V rámci Akčního plánu pro udržitelnou energii a klima (SECAP) je důležité zahrnout nejen mitigační (snížení emisí skleníkových plynů) závazky, ale také adaptační (přizpůsobení se důsledkům změny klimatu) závazky. Níže jsou příklady mitigačních a adaptačních závazků SECAP do roku 2030.

Mitigační závazky

- Snížení emisí skleníkových plynů
Naším hlavním mitigačním cílem je dosáhnout minimální redukce emisí o 30 % do roku 2030. Budeme zavádět opatření ke zvýšení energetické účinnosti, využívání obnovitelných zdrojů energie a minimalizaci používání fosilních paliv.
- Rozvoj obnovitelných zdrojů energie
Podpora motivace obyvatel k umísťování fotovoltaických panelů na střechy budov (s ohledem na kapacitu sítě a potenciálního připojení kapacitních zdrojů).
- Energetická efektivnost
Plánujeme modernizovat veřejné budovy, vylepšit infrastrukturu a podporovat technologie, které minimalizují spotřebu energie. Zateplení obálky budovy, instalace tepelných čerpadel vzduch/voda především do budov, instalace tepelných čerpadel vzduch/voda a další navrhované opatření mají dopomoci ke zlepšení energetické efektivnosti.

Adaptační závazky

V oblasti adaptační politiky projekt zaměřuje své úsilí na podporu nadnárodního strategického přístupu, který bude podporovat vývoj předčasných adaptačních opatření. Zároveň projekt usiluje dosáhnout souladu mezi různými sektory a úrovněmi správy. Očekává se, že tento přístup bude zlepšovat povědomí o dopadech změny klimatu a usnadní implementaci politik pro optimální přizpůsobení. Tento komplexní přístup je prováděn pomocí regionálních a místních strategií, které jsou v souladu s národními strategiemi.

- Riziková analýza a plánování
Vytvořením tohoto akčního plánu jsme provedli komplexní analýzu rizik spojených se změnou klimatu a identifikovali oblasti, které jsou nejvíce ohroženy. Výhledově se budou realizovat energetické audity budov s cílem identifikace tepelných ostrovů a možností jejich řešení. Obec připraví plán řešení rizikových situací ku příkladu při riziku povodní či jiných extrémních projevech počasí.
- Vodní zdroje a povodně
Zlepšovat systémy odvodňování a vsakování dešťových vod s ohledem na čtenější výskyt přívalových září, které kumulují větší množství vody v krátkém čase.
- Obecní plánování a infrastruktura
Naše obecní plánování bude zohledňovat budoucí důsledky změny klimatu.

Tato kombinace mitigačních a adaptačních závazků představuje pevný základ našeho závazku chránit životní prostředí a zabezpečit udržitelnou budoucnost pro naši obec a jeho obyvatele do roku 2030.

Definování zranitelnosti

Zranitelnost v rámci SECAP akčního plánu se definuje jako schopnost území nesnadno zvládnout nebo se přizpůsobit nepříznivým dopadům změny klimatu a extrémním podmínkám. Tato zranitelnost může ovlivnit ekonomickou stabilitu, infrastrukturu, životní prostředí a kvalitu života obyvatel. Pro správnou identifikaci a hodnocení zranitelnosti jsou prováděny analýzy rizik, které identifikují klíčové oblasti, které jsou nejvíce náchylné k negativním dopadům změny klimatu. V rámci našeho SECAP akčního plánu je provedena podrobná analýza zranitelnosti našeho území, abychom mohli identifikovat oblasti, které jsou ohroženy a vyžadují adaptační opatření. Tato analýza zohlední různé faktory, jako jsou hydrologické podmínky, teplotní extrémy, infrastrukturní závislosti a zranitelnost komunit. Na základě těchto zjištění budeme schopni vypracovat plán přizpůsobení, který bude směřovat k ochraně naší obce před nepříznivými vlivy změny klimatu a k zajištění udržitelné budoucnosti.

6.2. Vytvořené či přidělené koordinační a organizační struktury

6.2.1. Vyčleněné personální kapacity

Pokud jde o přidělené personální kapacity, realizace SECAP zahrnuje aktivní účast několika klíčových osobností. V této souvislosti se na procesu podílí pan předseda Místní akční skupiny Slavkovské bojiště a starosta obce Hrušky, Jan Kauf, paní manažerka Místní akční skupiny Slavkovské bojiště, Mgr. Hana Tomanová, koordinátor SECAP, Petr Merlin Vaněček, starosta obce Blažovice, pan Petr Pleva a místostarosta obce Blažovice, pan Ing. Jiří Švábenský.

Z hlediska strategie prevence rizik vyplývajících ze změn klimatu odpovědnost nese zastupitelstvo obce. Z pohledu operativního řízení nese odpovědnost rada obce, případně starosta a do budoucna lze rozvíjet spolupráci se zástupci místního Sboru dobrovolných hasičů, případně s Integrovaným záchranným systémem. Dále se bude pracovat na zlepšení informovanosti vedoucích pracovníků institucí, které pracují s rizikovými skupinami obyvatel (školská zařízení, domovy pro seniory).

6.2.2. Zapojení stakeholderů a občanů

Způsobilost a aktivní zapojení stakeholderů a občanů jsou klíčovými faktory pro úspěšnou implementaci Akčního plánu pro udržitelnou energii a klima (SECAP) v obci Blažovice. Zahrnutí všech relevantních subjektů a občanů umožní efektivní plánování a dosažení cílů snižování dopadů změny klimatu a zvyšování odolnosti obce.

Proces zapojení stakeholderů zahrnuje široké spektrum subjektů, které mají vliv na místní životní prostředí a komunitu. Následující subjekty byly identifikovány jako klíčoví stakeholdeři:

Ředitel základní školy a mateřské školy: Zástupce školního vedení hraje důležitou roli v předávání informací a výchově mladší generace v oblasti ochrany klimatu a udržitelnosti.

Zástupce SK, Orla, SDH: Spolky a sportovní organizace mají významný vliv na sociální život v obci a mohou pomáhat v šíření povědomí o environmentálních záležitostech a aktivitách.

Zástupci firem v obci: Firmy mají potenciál ovlivnit podnikatelské postupy směrem k udržitelnějšímu způsobu provozu, a tím přispět ke snižování negativního dopadu na životní prostředí.

Zástupci zemědělských družstev: I přesto, že se v obci nenacházejí žádná zemědělská družstva, v oblasti Slavkovského bojiště je jich hned několik. Zahrnutí zástupců zemědělských družstev umožňuje zohlednit potřeby tohoto odvětví a hledat způsoby, jak snížit jeho environmentální stopu.

Tito stakeholdeři budou aktivně zapojeni do konzultačních procesů, setkání, diskusí a budou mít možnost vyjádřit své názory, doporučení a priority, které budou zohledněny při tvorbě, implementaci a

monitorování strategie SECAP. Otevřený a pravidelný dialog s těmito subjekty je klíčem k úspěšnému dosažení cílů naší obce v oblasti přizpůsobení se změně klimatu.

Aktivity, které jsme zrealizovali v průběhu příprav Akčního plánu:

Dotazníkové šetření a komunikace

V průběhu přípravy Akčního klimatického plánu pro obec Blažovice jsme provedli dotazníkové šetření a aktivně komunikovali s občany. Cílem dotazníkového šetření bylo získat názory a zpětnou vazbu od občanů ohledně klíčových otázek spojených s klimatickými změnami, místním prostředím a možnými opatřeními. Dotazník obsahoval několik sekcí, včetně témat jako tepelné zdroje a vytápění, hospodaření s vodou, odpadové hospodářství, doprava a demografické charakteristiky. V rámci této aktivity jsme se pokoušeli získat komplexní přehled o tom, jak občané vnímají tyto otázky a jaké jsou jejich priority v souvislosti s tímto tématem. Dotazník obsahoval otázky ohledně věku budov, jejich stavebních materiálů, modernizace, způsobů vytápění a hospodaření s vodou. Dále jsme se ptali na názory na třídění odpadu, dopravní návyky a demografické charakteristiky domácností. Tímto způsobem jsme získali důležité informace, které nám pomohly při tvorbě Akčního klimatického plánu pro obec Blažovice.

Účast veřejnosti na projednání SECAP

V rámci našeho závazku k otevřenému zapojení stakeholderů a občanů jsme uspořádali veřejné projednání návrhu SECAP. Toto setkání umožnilo občanům vyjádřit své názory, otázky a obavy týkající se plánovaných opatření. Diskuse, které se konaly, poskytly cenný vstup pro další doladění a zdokonalení strategie.

Místní akční dny pro klima

Pro dosažení většího povědomí a zvýšení angažovanosti občanů v oblasti ochrany klimatu jsme realizovali místní akční dny pro klima. Tyto akce sloužily k vzdělávání, informování a praktickým aktivitám, které přispívají ke snižování uhlíkové stopy obce a zvyšování její odolnosti vůči změně klimatu. V budoucnu bychom chtěli v rámci těchto dnů zapojit místní organizace, dobrovolníky a školy.

Komunikace se stakeholdery v rámci SECAP

Efektivní komunikace se stakeholdery je klíčovým prvkem úspěšné implementace Akčního plánu pro udržitelnou energii a klima (SECAP) v obci Blažovice. Zde je návrh komunikační strategie:

- Stakeholdeři budou zapojeni do procesu s jasným vysvětlením účelu a důležitosti SECAP.
- Zveřejníme oficiální oznámení a informace o SECAP na webových stránkách obce, sociálních médiích a v místních novinách.
- Pravidelně budou pořádány setkání se stakeholdery, kde budou informováni o pokroku, plánech a rozhodnutích týkajících se SECAP.
- Na těchto setkáních budou stakeholdeři mít možnost sdílet své názory, dotazy a připomínky.
- Bude zajištěna průběžná komunikace prostřednictvím e-mailových zpráv, kde budou stakeholdeři informováni o důležitých událostech, akcích a rozhodnutích.
- Vytvoříme pracovní skupiny se zástupci různých stakeholderů, které budou se zaměřením na konkrétní témata a opatření. Tyto skupiny budou spolupracovat na vypracování dalších návrhů a doporučení pro SECAP.
- Budeme pořádát veřejné prezentace a diskuse o pokroku SECAP, kde budou mít občané a stakeholdeři příležitost vyjádřit své zájmy a obavy.

- Bude zaveden mechanismus pro sběr zpětné vazby od stakeholderů ohledně účinnosti komunikace a realizace opatření SECAP. Na základě této zpětné vazby budeme průběžně upravovat komunikační strategii.

Tato komunikační strategie zajišťuje otevřený a transparentní dialog se stakeholdery, což povede k lepšímu porozumění, větší angažovanosti a úspěšnější implementaci opatření v rámci SECAP.

6.2.3. Celkový rozpočet implementace a finanční zdroje

Návrh finančních zdrojů na realizaci SECAP

Financování implementačních opatření z Akčního plánu SECAP pro obce v České republice může probíhat skrze různé zdroje, včetně evropských a národních fondů a programů.

Evropská Unie (European Commission) na svém webu rozděluje možnosti financování Akčních plánů dle 3 kategorií:

1. tvorba Akčního plánu,
2. implementace tvrdých opatření,
3. implementace měkkých opatření.

"Soft" opatření, často označovaná jako jemná nebo měkká opatření, se zaměřují na zvýšení povědomí, změnu postojů a vnímání vůči změně klimatu. Tato opatření mohou zahrnovat osvětu veřejnosti a vzdělávání, zapojení komunit do diskusí a rozhodování o adaptaci, nebo podporu pro změny chování, které snižují dopady změny klimatu. Na druhé straně jsou "hard" opatření, také označovaná jako rázná nebo tvrdá opatření, fyzicky zasahují do infrastruktury a prostředí. Tato opatření jsou často spojena s investicemi do konkrétních technologií a staveb, které mají za cíl zvýšit odolnost vůči změnám klimatu. To může zahrnovat budování ochranných staveb, infrastrukturní úpravy, zajištění zásob vody, změny v územním plánování a další opatření, která mají fyzický dopad na prostředí (International Organization for Standardization, 2022)

Existuje několika způsobů financování implementace mitigačních a adaptačních opatření, na příklad získání podpory z operačních programů EU, evropských mechanismů, mezinárodního financování a státních programů. Základní přehled financování je uveden níže.

Pro získání dalšího přehledu o možnostech financování, je dostupný informační web od Evropské komise s názvem „*Financing opportunities*“ (European Commission). Webová stránka je k dispozici na následující adrese: [zde](#).

Operační programy EU:

Česká republika využívá operační programy, které mohou poskytovat financování na projekty týkající se udržitelnosti a adaptace na změnu klimatu. Jedná se zejména OP Životní prostředí, OP Doprava, OP Výzkum, vývoj a vzdělávání.

1. [Operační program Životní prostředí](#)

Zaměření: Operační program Životní prostředí (OPŽP) je základním dotačním programem v oblasti ochrany životního prostředí.

Pro koho je finanční schéma určena: V závislosti na jednotlivých aktivitách je program určen pro města, obce, kraje, neziskový sektor, podnikatele i fyzické osoby.

Pravidla pro žadatele: [zde](#)

Typ financování: Dotace

Odkaz na sledování otevřených výzev: [zde](#)

2. [Integrovaný regionální operační program](#)

Zaměření: Je to jeden z operačních programů, přes které se v České republice rozdělují peníze poskytnuté z evropských fondů, konkrétně z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR).

Pro koho je finanční schéma určena: Dotace jsou většinou určeny pro kraje, města, obce nebo jejich zřízené organizace, ale i pro neziskové organizace, vlastníky památek, církve a rovněž pro další typy žadatelů. Konkrétní informaci zjistíte vždy u dané výzvy.

Typ financování: Dotace

Odkaz na sledování otevřených výzev: [zde](#)

Seznam příležitosti, jak financovat implementaci mitigačních a adaptačních opatření z **Evropských mechanismů** financování:

1. [Horizont Evropa](#)

Zaměření: Tento program EU podporuje výzkum a inovace. Projekty zaměřené na adaptaci na změnu klimatu a energetickou efektivitu mohou hledat financování v rámci různých tematických oblastí.

Pro koho je finanční schéma určena: Koordinátoři, podporovatelé, signatáři, akademická sféra.

Typ financování: Úvěry, finanční nástroje (úvěry, záruky a vlastní kapitál), dotace, ceny svěřenských fondů a veřejné zakázky (veřejné zakázky).

Míra financování: Spolufinancování - 70 % celkových způsobilých nákladů

Podpora pro: Rozvoj SECAP, implementace SECAP (tvrdá opatření), implementace SECAP (měkká opatření, např. zvyšování povědomí, zapojení zúčastněných stran), najímání expertů / příprava financovatelných projektů.

Odkaz na sledování otevřených výzev: [zde](#)

2. [Inovační fond](#)

Zaměření: Cílem je pomoci podnikům investovat do čisté energie a průmyslu s cílem posílit hospodářský růst, vytvořit místní a budoucí pracovní místa a posílit evropské technologické vedoucí postavení v celosvětovém měřítku.

Pro koho je finanční schéma určena: Koordinátoři, podporovatelé, signatáři

Typ financování: Grant

Míra financování: Spolufinancování - 60 % dodatečných kapitálových a provozních nákladů u velkých projektů, 60 % investičních nákladů u projektů malého rozsahu

Podpora pro: Implementace SECAP (tvrdá opatření).

Odkaz na sledování otevřených výzev: Předkladatelé projektů se mohou přihlásit prostřednictvím portálu *EU Funding and Tenders* tým, že předloží své návrhy, když existuje otevřená výzva k předkládání projektů. Odkaz [zde](#).

3. [LIFE Program](#)

Zaměření: Program LIFE je rozdělen do dvou oblastí, jedna je zaměřena na životní prostředí a druhá na opatření v oblasti klimatu. Oblast opatření v oblasti klimatu má také dvě podprogramy: [Omezení a přizpůsobení se změně klimatu](#) a [Přechod na čistou energii](#)

Pro koho je finanční schéma určena: signatáři, koordinátoři, podporovatelé, akademická obec

Typ financování: Grant

Míra financování: Spolufinancování - 60 % celkových způsobilých nákladů

Podpora pro: Implementace SECAP (měkká opatření, např. zvyšování povědomí, zapojení zúčastněných stran), rozvoj SECAP, implementace SECAP (tvrdá opatření), najímání odborníků nebo příprava financovaných projektů.

Odkaz na sledování otevřených výzev: [zde](#)

4. [Mechanismus EU pro financování obnovitelných zdrojů energie](#)

Zaměření: Mechanismus usnadní nákladově efektivnější zavádění obnovitelných zdrojů energie v celé EU, zejména v oblastech, které mají větší přístup k přírodním zdrojům nebo jsou pro to z geografického hlediska vhodnější.

Pro koho je finanční schéma určena: Koordinátoři, signatáři, podporovatelé

Typ financování: Grant, finanční nástroj (kapitál, dluhopisy, půjčky a/nebo záruky)

Podpora pro: Implementace SECAP (tvrdá opatření)

Odkaz na sledování otevřených výzev: [zde](#)

5. [Nástroj pro propojení Evropy \(CEF\)](#)

Zaměření: Podporuje rozvoj vysoce výkonných, udržitelných a efektivně propojených transevropských sítí v oblasti dopravy, energetiky a digitálních služeb. Investice CEF zaplňují chybějící články v evropské energetice, dopravě a digitální páteři.

Pro koho je finanční schéma určena: Koordinátoři, podporovatelé, signatáři

Typ financování: Grant, finanční nástroje (kapitál, dluhopisy, půjčky a/nebo záruky)

Míra financování: Spolufinancování se liší podle výzvy a sektoru od 15 % do 60 % u studií proveditelnosti projektů.

Podpora pro: Implementace SECAP (tvrdá opatření), najímání expertů/příprava financovatelných projektů.

6. [URBACT IV](#)

Zaměření. Posláním programu URBACT je umožnit městům spolupracovat a rozvíjet integrovaná řešení společných městských problémů, prostřednictvím vytváření sítí, vzájemného učení se na základě zkušeností, formulování poučení a identifikování osvědčených postupů pro zlepšení městských politik.

Pro koho je finanční schéma určena: Signatáři a koordinátoři

Typ financování: Grant

Míra financování: Spolufinancování - 85 % pro partnery z méně rozvinutých regionů, 70 % pro partnery z více rozvinutých regionů

Podpora pro: Realizace akčního plánu SECAP (měkké opatření), najímání odborníků nebo příprava financovatelných projektů.

Tabulka 36: Souhrnná tabulka k financování implementace mitigačních a adaptačních opatření z Evropských operačních programů

Název Operačního programu	Sektor	Typ financování	Podpora pro	Otevřené výzvy zde
Horizont Evropa	Klima, energie a mobilita Potraviny, biohospodářství, přírodní zdroje, zemědělství a životní prostředí a další...	Úvěry, finanční nástroje, dotace, ceny svěřenských fondů a veřejné zakázky	Implementace, tvrdá opatření	zde
Inovační fond	Energie Digitální Ostatní	Grant	Implementace, tvrdá opatření	zde
LIFE Programme	Budovy, Doprava, Energie, Voda, Odpady, Územní plánování, Životní prostředí a biologická rozmanitost, Civilní ochrana a nouzové situace, Ostatní	Grant	Implementace, měkké opatření	zde
Mechanismus EU pro financování obnovitelných zdrojů energie	Budovy, Doprava, Energetika, Ostatní	Grant, finanční nástroje	Implementace, tvrdá opatření	zde
Nástroj pro propojení Evropy (CEF)	Budovy, Doprava, Energie, Ostatní, Digitální	Grant, finanční nástroje	Implementace, tvrdá opatření	zde
URBACT IV	Budovy, Doprava, Energie, Ostatní, Digitální	Grant	Implementace SECAP měkké opatření	zde

Zdroj: vlastní zpracování, dle (European Commission)

Ostatní mezinárodní financování (např. norské nebo švýcarské fondy)

1. [Norské fondy](#)

Zaměření: Norské fondy podporují projekty zaměřené na ochranu životního prostředí, udržitelnou energetiku, obnovitelné zdroje energie, zlepšování kvality vody a ovzduší a další ekologické iniciativy. Mezi další oblasti podpory patří například: výzkum a inovace, kultura, kulturní dědictví a další.

Pro koho je finanční schéma určena: V závislosti od dané výzvy – vládní orgány a samosprávy, neziskové organizace, atd.

Typ financování: Granty, investice, spolufinancování, jiné formy financování (mikro financování, půjčky, atd.)

Odkaz na sledování otevřených výzev: [zde](#)

Je důležité poznamenat, že konkrétní projekty a programy financované Norskými fondy mohou v čase měnit, a proto je vhodné sledovat oficiální webovou stránku [Norských fondů](#) pro Českou republiku nebo se obrátit na příslušné orgány pro nejnovější informace o aktuálních projektech a možnostech financování.

2. [Program švýcarsko-české spolupráce](#)

Zaměření projektu: bezpečnost, stabilita a podpora reforem, životní prostředí a infrastruktura, podpora soukromého sektoru, rozvoj lidských zdrojů a sociální rozvoj, speciální alokace

„V rámci oblasti životní prostředí a infrastruktura jsou stanoveny následující cíle: posílit služby spojené s infrastrukturou na úrovni obcí s cílem zvýšit životní úroveň a podporovat hospodářský rozvoj, zvýšit energetickou efektivitu a zlepšit kvalitu ovzduší (snížení emisí skleníkových plynů a jiných nebezpečných emisí)“ (Ministerstvo životního prostředí).

Pro koho je finanční schéma určena: **chybí**

Odkaz na sledování otevřených výzev: [zde](#)

Státní programy:

1. [Nová Zelená úsporám](#)

Zaměření: Renovace a výstavba nízkoenergetických rodinných a bytových domů a tím snížení energetické náročnosti obytných budov.

Pro koho je finanční schéma určena: majitelé a stavebníci rodinných a bytových domů, společenství vlastníků bytových jednotek, bytová družstva, obce a města, vlastníci rodinný nebo bytový dům, pověřený vlastníci bytových jednotek, nabyvatelé bytových jednotky nebo rodinných domů, příspěvkové organizace zřízené územními samosprávnými celky

Typ financování: Dotace

2. [Národní program životní prostředí](#)

Zaměření: Prioritní téma programu posledních let představuje boj se suchem a kvalita vody. Ostatní oblasti dotací jsou: voda, ovzduší, odpady, energetické úspory a další.

Pro koho je finanční schéma určena: veřejnoprávní, soukromoprávní právnické osoby i fyzické osoby

Typ financování: Dotace

Odkaz na sledování otevřených výzev: [zde](#)

Důležité je, aby obce aktivně sledovaly výzvy a programy, které jsou k dispozici, a adekvátně se připravily a podaly žádosti o financování. Spolupráce s odborníky na financování a grantové žádosti může být klíčem k úspěšnému získání financování pro implementační opatření.

6.2.4. Proces implementace a monitoringu

Uskutečnění SECAP představuje krok, který si vyžádá nejdelší dobu, úsilí a finanční zdroje. To je důvod, proč je klíčové mobilizovat zúčastněné strany a občany. V průběhu fáze implementace bude důležité zajistit jak kvalitní interní komunikaci (mezi různými odděleními místní samosprávy a všemi zúčastněnými osobami jako jsou místní manažeři budov...), tak i vnější komunikaci (s občany a zainteresovanými stranami). To povede k zvýšení povědomí, rozšíření znalostí o problémech, vyvolání změn v chování a zajistí širokou podporu celého procesu implementace SECAP. Jasná organizační struktura a definice zodpovědností jsou nezbytné pro úspěšné a trvalé naplňování akčního plánu. Vytvoření transparentní organizační struktury a definování odpovědností v procesu přípravy, aktualizace a hodnocení Akčního plánu je nezbytným základem pro efektivní vývoj jednotlivých opatření a úspěšnou realizaci celého plánu. Vzhledem k velikosti obce odpovědnost za dlouhodobý monitoring naplňování akčního plánu bude řešena v kooperaci s místní akční skupinou Slavkovské bojiště, a to primárně prostřednictvím manažera MAS.

Na dosáhnutí cílů SECAP navrhujeme implementaci **inteligentního fakturování za energie**, které bude sloužit jako nástroj pro zlepšení energetické náročnosti a dosažení plánovaných úspor energie. Práce s fakturami je nezbytnou součástí energetického managementu vzhledem k problémům spojených s různorodostí a nepřehledností faktur. Každá změna dodavatele vede k potřebě změny v procesu zpracování faktur a komunikace. Proto je zavedení jednotného a inteligentního fakturování důležitým krokem ke zefektivnění tohoto procesu a zlepšení energetického managementu.

Inteligentní fakturování přináší několik výhod pro dosažení cílů SECAP:

- **Pravidelné monitorování spotřeby energie:** Jedním z klíčových prvků SECAP je pravidelné monitorování spotřeby energie. Inteligentní fakturování umožňuje získávat spolehlivé a aktuální údaje o spotřebě, což umožňuje přesné hodnocení energetických náročností.
- **Identifikace příležitostí ke zlepšení:** Systém inteligentního fakturování umožňuje automatické identifikování příležitostí ke zlepšení energetické účinnosti na základě analýzy spotřeby. Tyto příležitosti mohou zahrnovat úpravy provozu, instalaci úsporných zařízení nebo izolace.
- **Kvantitativní srovnání a trend analýza:** Inteligentní fakturování umožňuje přesné srovnání energetické náročnosti mezi sledovaným obdobím a referenčními obdobími. To umožňuje identifikovat pokrok a přispívá k lepšímu plánování a nastavení cílů.
- **Výpočet předpokládaných úspor:** Na základě údajů z inteligentního fakturování lze přesně vypočítat předpokládané úspory energie při implementaci různých opatření. Tímto způsobem lze určit priority investic a optimalizovat rozpočet.
- **Vyhodnocení úspěšnosti opatření:** Porovnáním plánovaných a skutečně dosažených úspor lze objektivně vyhodnotit efektivnost implementovaných opatření.

Ke zlepšení správy faktur a komunikace s občany bychom mohli zavést on-line přístup k vyúčtování. Tento přístup by mohl být zajištěn pomocí bezplatné internetové aplikace nebo webu. Následující společnosti nabízejí taková řešení: [E.ON Zákaznický portál Energie24](#), [Aplikace ČEZ on-line](#), [RWE ONLINE SERVIS](#) a ku příkladu [portál innogy24](#). Implementace inteligentního fakturování by mohla hrát klíčovou roli při dosahování cílů SECAP. Zlepšená správa faktur a aktivní monitorovací systém spotřeby energie by umožnily efektivně plánovat a uplatňovat opatření na zvýšení energetického účinku obce, přispívající tak k udržitelnému klimatickému rozvoji.

6.3. Hodnocení rizik a zranitelnosti (RVA)

Zranitelnost změnou klimatu (nebo zranitelnost klimatu nebo zranitelnost klimatického rizika) je koncept, který popisuje, jak silně budou lidé nebo ekosystémy pravděpodobně ovlivněny změnou klimatu. Je definována jako „sklon nebo predispozice k nepříznivému ovlivnění“ (IPPC, 2022) změnou klimatu.

6.3.1. Očekávané meteorologické a klimatické události relevantní pro místní autority či region

Implementačním dokumentem Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR je *Národní akční plán adaptace na změnu klimatu* (Ministerstvo životního prostředí, 2021). První aktualizace tohoto akčního plánu, pokrývající období 2021–2025, byla schválena prostřednictvím usnesení vlády č. 785 ze dne 13. září 2021. Předchozí verze plánu byla schválena v lednu 2017 a sloužila pro období 2017–2020 (Ministerstvo životního prostředí, 2021).

Cílem akčního plánu je řešit celou škálu hlavních projevů změny klimatu v České republice, které zahrnují:

- **Dlouhodobé sucho**
- **Povodně a přívalové povodně**
- **Zvyšování teplot**

- **Extrémní meteorologické jevy**
 - Vydátné srážky
 - Extrémně vysoké teploty
 - Extrémní vítr
 - Přírodní požáry

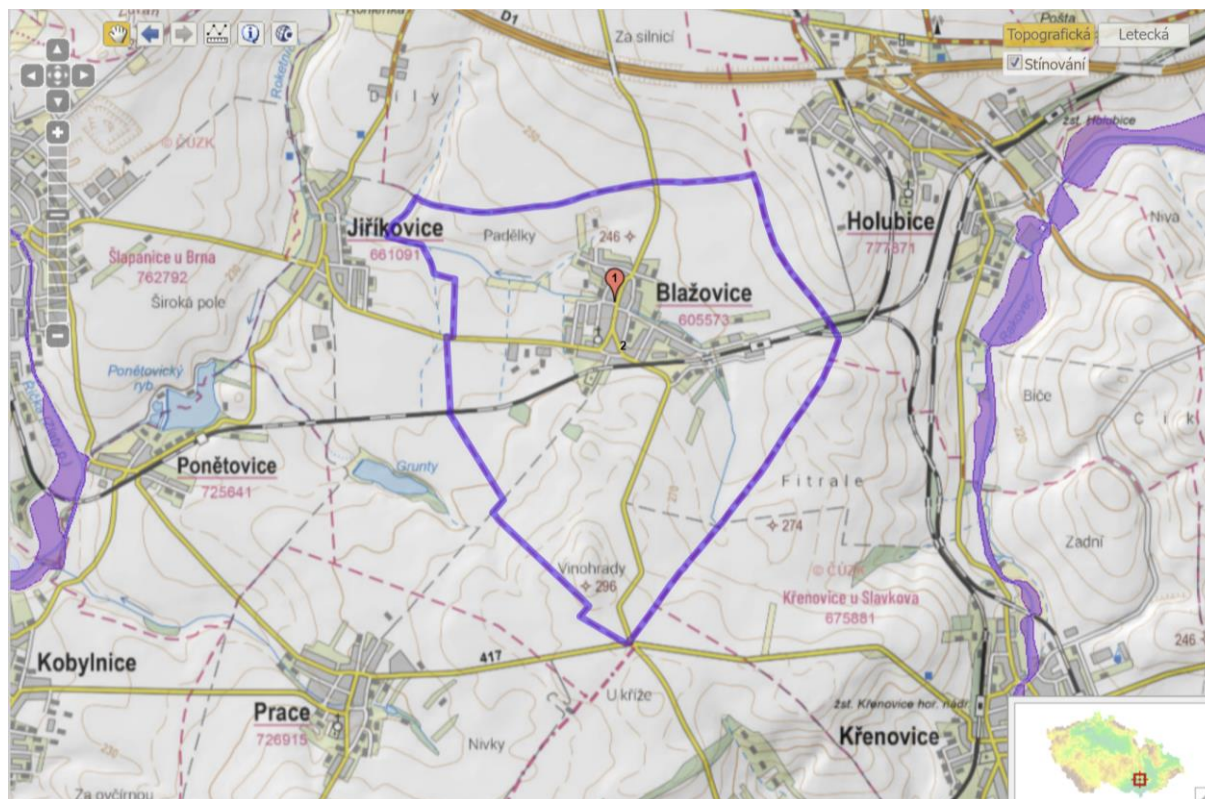
Tato rizika jsou v geografickém rozložení České republiky podobná a aplikují se na celé území. Avšak lokálně může docházet k výkyvům, které způsobí, že některé oblasti České republiky mohou být vystaveny daným rizikům více než průměrně. V dokumentu jsou identifikována následující hlavní rizika, související s klimatickými změnami.

Povodně a přívalové povodně

V regionu Blažovic nepředstavují povodně a přívalové povodně klíčové riziko souvisejících s klimatickými změnami. Obec se nenachází v aktivní povodňové oblasti. Na přiložené

Obrázek 11: Záplavové území, příklad rozlivu povodně pro návrhový průtok Q_5 vidíme nejvyšší pravděpodobný rozsah povodní uvažovaný v horizontu 5 let.

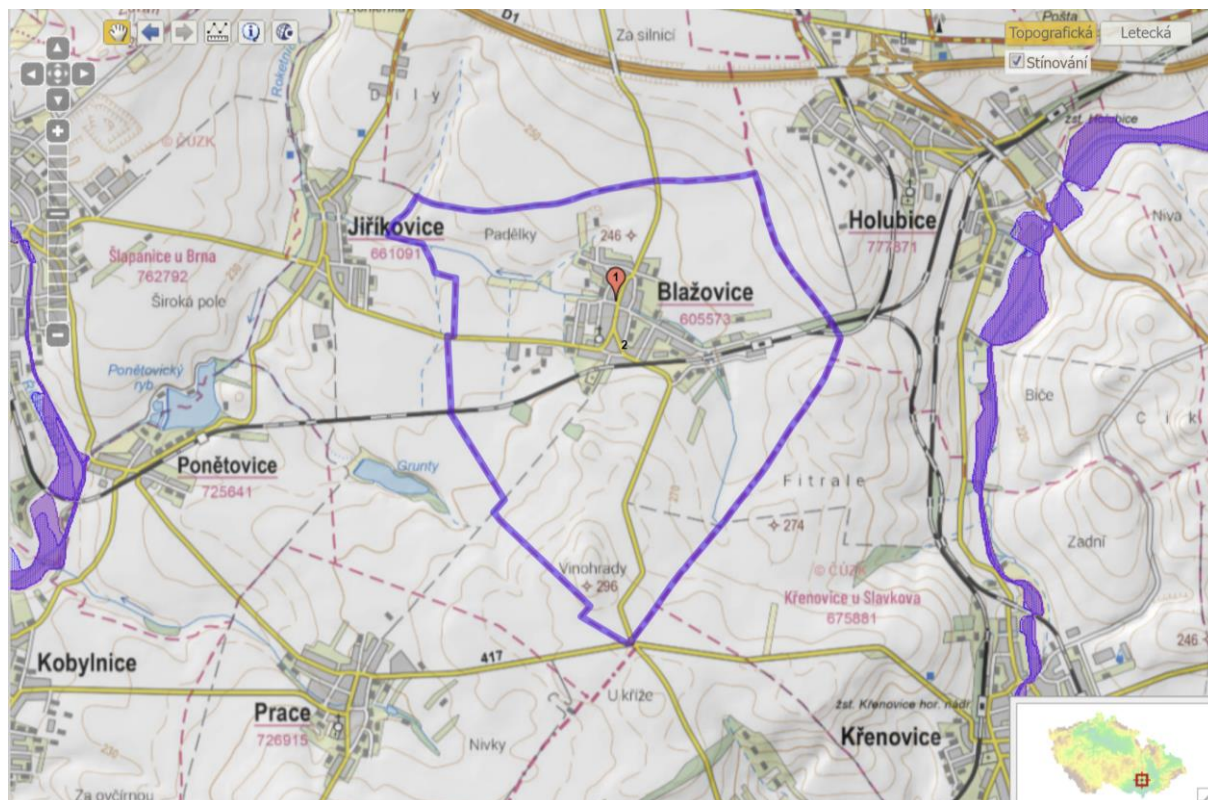
Obrázek 11: Záplavové území, příklad rozlivu povodně pro návrhový průtok Q_5^1

Zdroj: (Geoportal)

¹ Q_5 značí nejvyšší pravděpodobný rozsah povodní uvažovaný v horizontu 5 let

Obrázek 12: Záplavové území, příklad rozlivu povodně pro návrhový průtok Q_{20}^2

Zdroj: (Geoportal)

Na přiložené mapě Obrázek 12: Záplavové území, příklad rozlivu povodně pro návrhový průtok Q_{20} vidíme nejvyšší pravděpodobný rozsah povodní uvažovaný v horizontu 20 let.

Dlouhodobé sucho

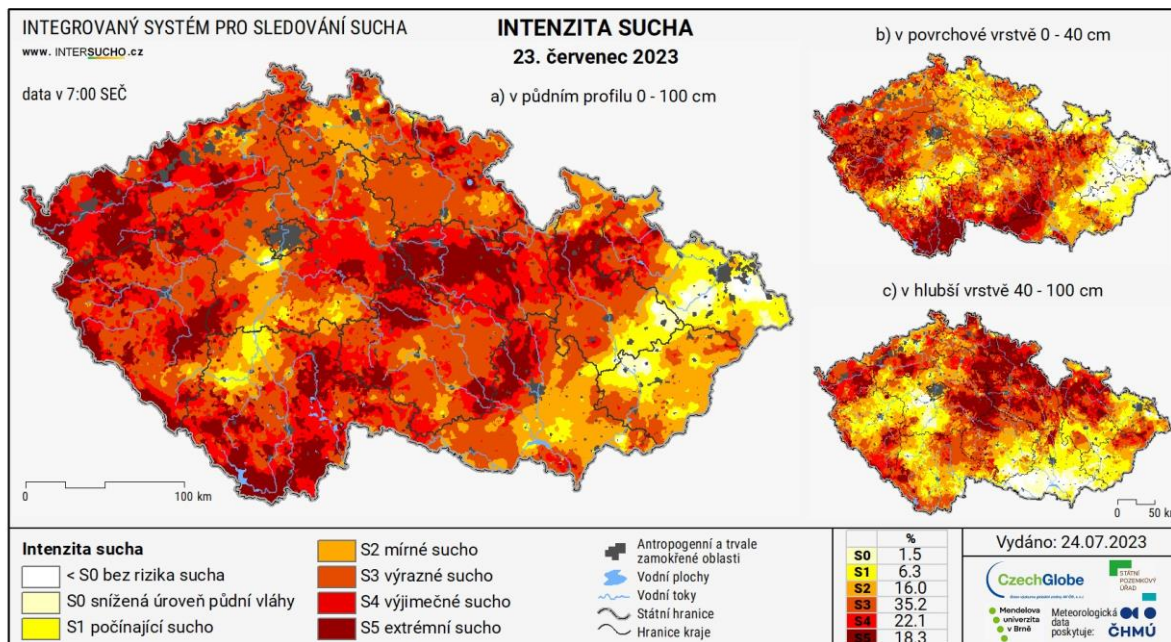
Dalším významným rizikem spojeným s klimatickými změnami, které je identifikováno pro obec Blažovice, je dlouhodobé sucho. Změny v srážkových vzorcích a teplotních podmínkách mohou vést k nedostatečnému zásobení vodních toků, jezer a podzemních vod. Dlouhodobé sucho může mít negativní dopad na zemědělskou produkci, vodní zdroje, ekosystémy a také na dostupnost pitné vody pro obyvatele. Kritický nedostatek vody může omezit běžné činnosti obyvatelstva, způsobit ekonomické ztráty a vyžadovat mimořádná opatření.

Půdní sucho vzniká v důsledku dlouhodobého nedostatku srážek, kdy je půda nezbytně suchá a může negativně ovlivnit zemědělskou produkci, vegetaci a další zemědělské činnosti. Tento druh sucha je spojen s nižší úrovní půdní vlhkosti a může mít dlouhodobé a postupné účinky. Meteorologické sucho je definováno nedostatečným množstvím srážek v krátkém časovém období, což může vést k narušení hydrologické rovnováhy a nedostatečným zásobám vody v půdě a vodních tocích. To může mít akutní a okamžité dopady na dostupnost vody pro obyvatele a průmysl. Z hlediska akčního plánu SECAP je nezbytné zohlednit oba druhy sucha, neboť oba mohou zásadním způsobem ovlivnit místní autority a komunitu. Implementace vhodných opatření k prevenci a zvládnutí těchto forem sucha přispěje k udržitelnosti životního prostředí a ochraně místních zdrojů vody.

² Q_{20} značí nejvyšší pravděpodobný rozsah povodní uvažovaný v horizontu 20 let

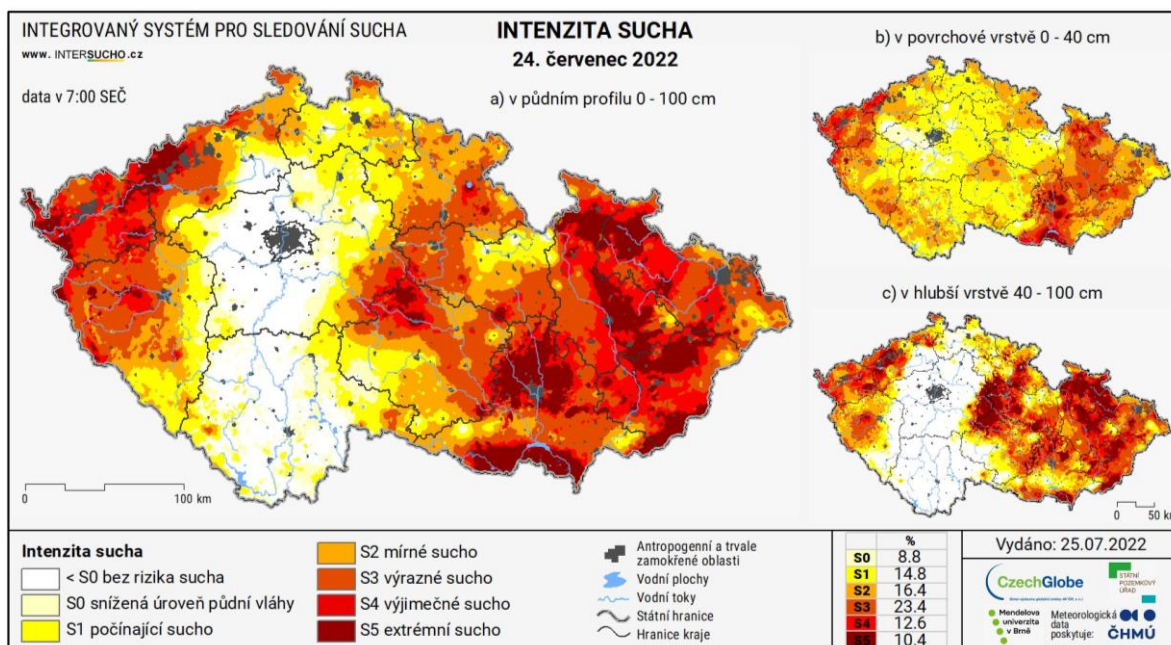
Příložená Obrázek 13: Intenzita sucha ku dnu 23.7.2023 ze dne 23. 7. 2023 vyjadřuje intenzitu sucha na území České republiky. Znázorněný týden zvýrazňuje extrémní půdního sucha, které jsou nejvýraznější právě v letních měsících. Zajímavé k povšimnutí je právě srovnání s rokem 2022.

Obrázek 13: Intenzita sucha ku dnu 23.7.2023

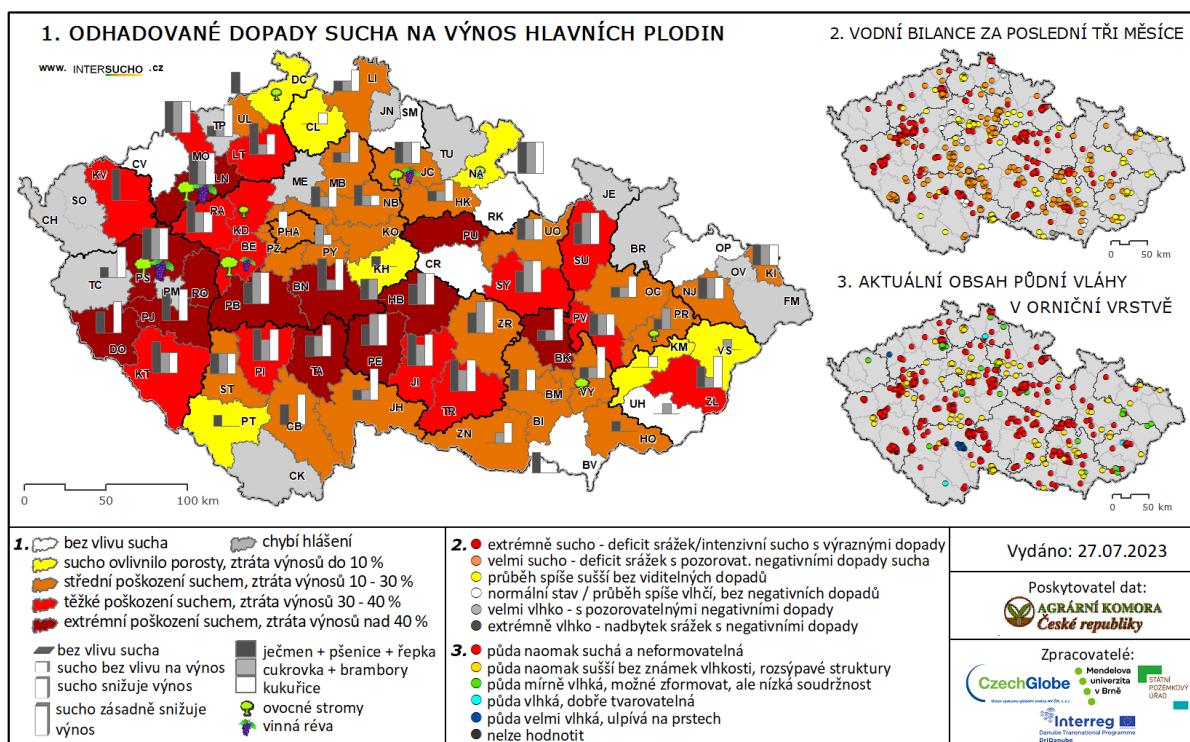
Zdroj: (Intersucho)

Obrázek 14: Intenzita sucha ku dnu 24.7.2022

Zdroj: (Intersucho)

Obrázek 15: Odhadované dopady sucha na výnos hlavních plodin

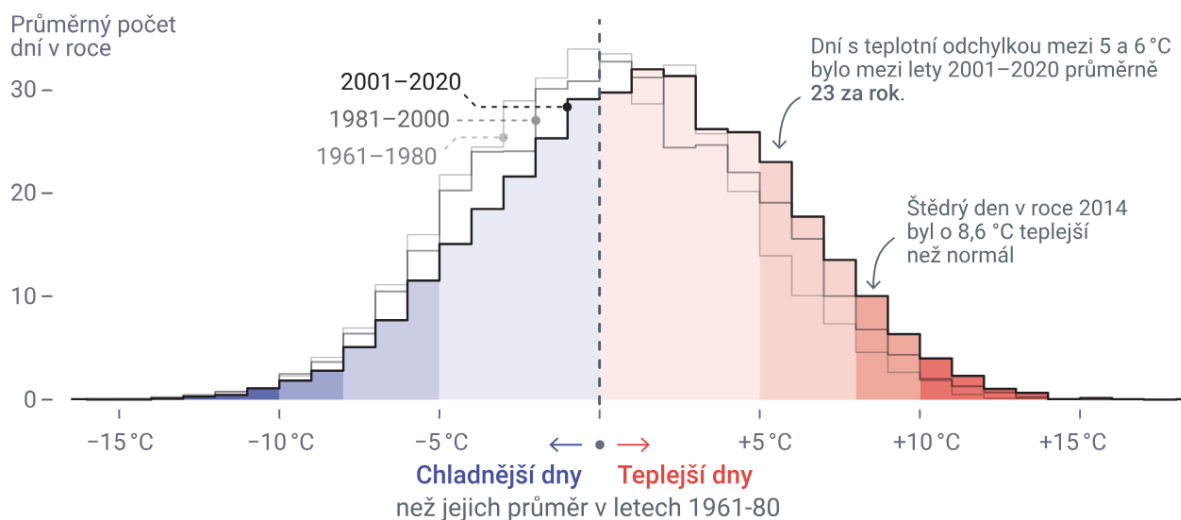
Zdroj: (Intersucho)

Zvyšování teplot

V souvislosti s trvajícím trendem oteplování bude pravděpodobně narůstat počet dní s extrémně vysokými teplotami. Analýza statistických modelů ukazuje, že v období 2021–2040 by se mohl počet výrazně teplých dní pohybovat v rozmezí 100–140 dní za rok. Je očekáváno, že extrémně teplých dní bude pravidelně přibližně 4–16 ročně. Tento vývoj bude mít různorodé dopady, zahrnující například vliv na přírodu (např. dřívější kvetení a sklizeň, ale také zvýšená sucha během letních měsíců) (Příbyla, a další, 2023).

Obrázek 16: Vývoj teplotních odchylek ČR

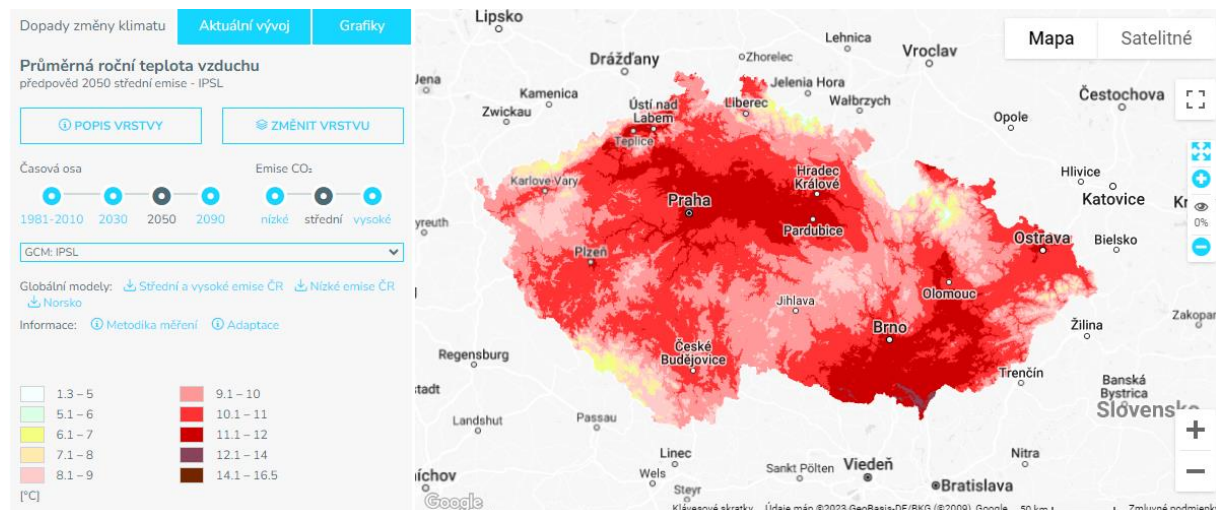
VÝVOJ DENNÍCH TEPLOTNÍCH ODCHYLEK V ČR

Zdroj: (Fakta o klimatu)

Podrobnější předpovědi z klimatických modelů ukazuje CzechGlobe na webu [Klimatická změna](#). Na jejich webu můžeme vidět různé scénáře na základě množství vypuštěných emisí CO₂ (nízké, střední, vysoké). Podle předpovědi na základě potkaných emisí by se mělo oteplít o 11.1-12 stupně Celsia v obci Blažovice do roku 2050.

Obrázek 17: Průměrná roční teplota vzduchu 2030

Zdroj: (Czech Globe)

Extrémní meteorologické jevy

Vydatné srážky

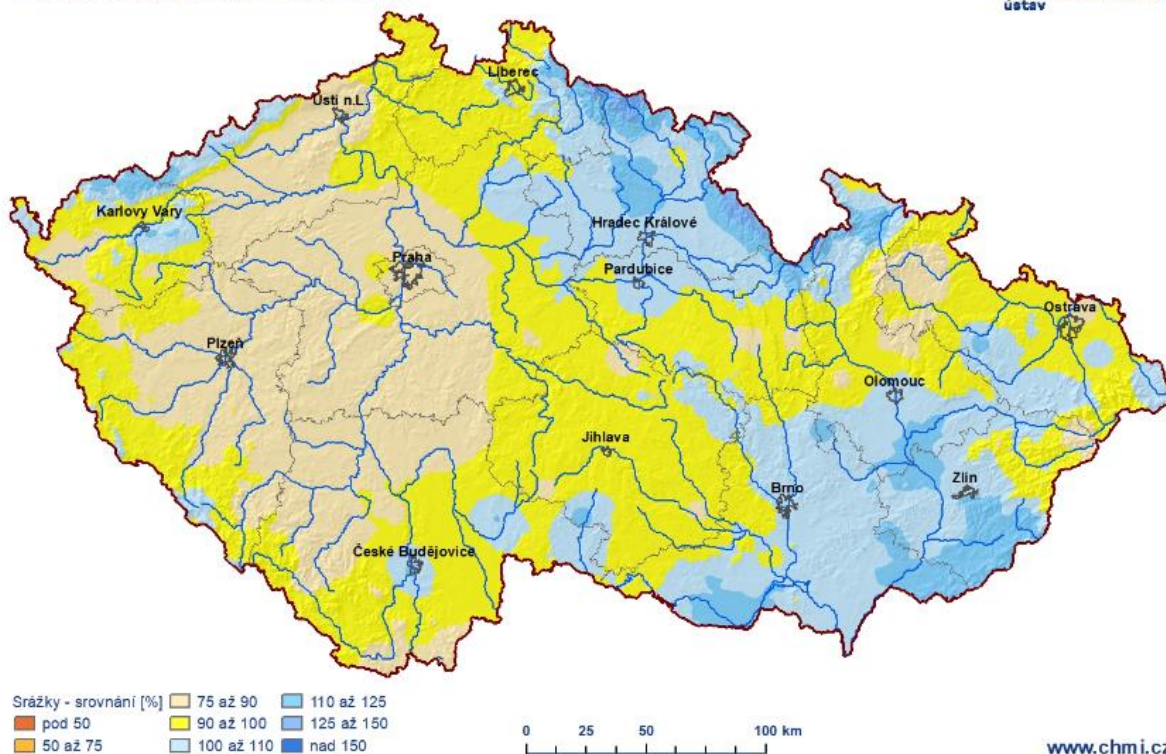
Očekává se, že do roku 2030 může dojít k určitým změnám v oblasti vydatných srážek v obci Blažovice. Podle studií a prognóz týkajících se klimatických změn je možné předpokládat, že intenzita a frekvence vydatných srážek by se mohly zvýšit v důsledku měnících se klimatických podmínek. Tato skutečnost může mít vliv na místní hydrologické cykly, povodně a jiné environmentální faktory.

Přiložená mapa (Obrázek 18) popisuje srovnání úhrnu srážek za dané období od 1.1. do 27.8.2023 v porovnání s dlouhodobým průměrem 1991–2020. Úhrn srážek sám o sobě nepopisuje rozdíl mezi různými typy dešťů. Častěji se setkáváme s prudkými přívalovými dešti, a když tyto deště následují po delší době sucha, půda je vyschlá a nedokáže absorbovat velké množství vody, což způsobuje odtékání vody z povrchu. Naopak při slabším dešti je půda schopna lépe absorbovat srážkovou vodu, což má pozitivní vliv na obsah vlhkosti v půdě, protože voda má více času vsáknout do země.

Obrázek 18: Srovnání úhrnu srážek

Srovnání úhrnu srážek za období od 1. 1. do 27. 8. 2023
s dlouhodobým průměrem 1991-2020

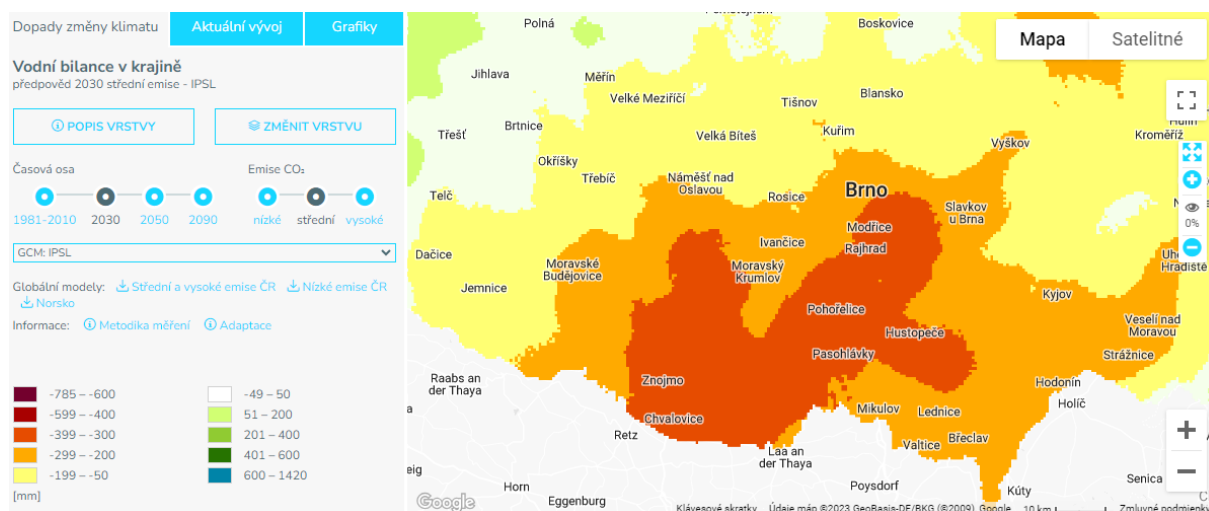
Český
hydrometeorologický
ústav

Zdroj: (Český hydrometeorologický ústav)

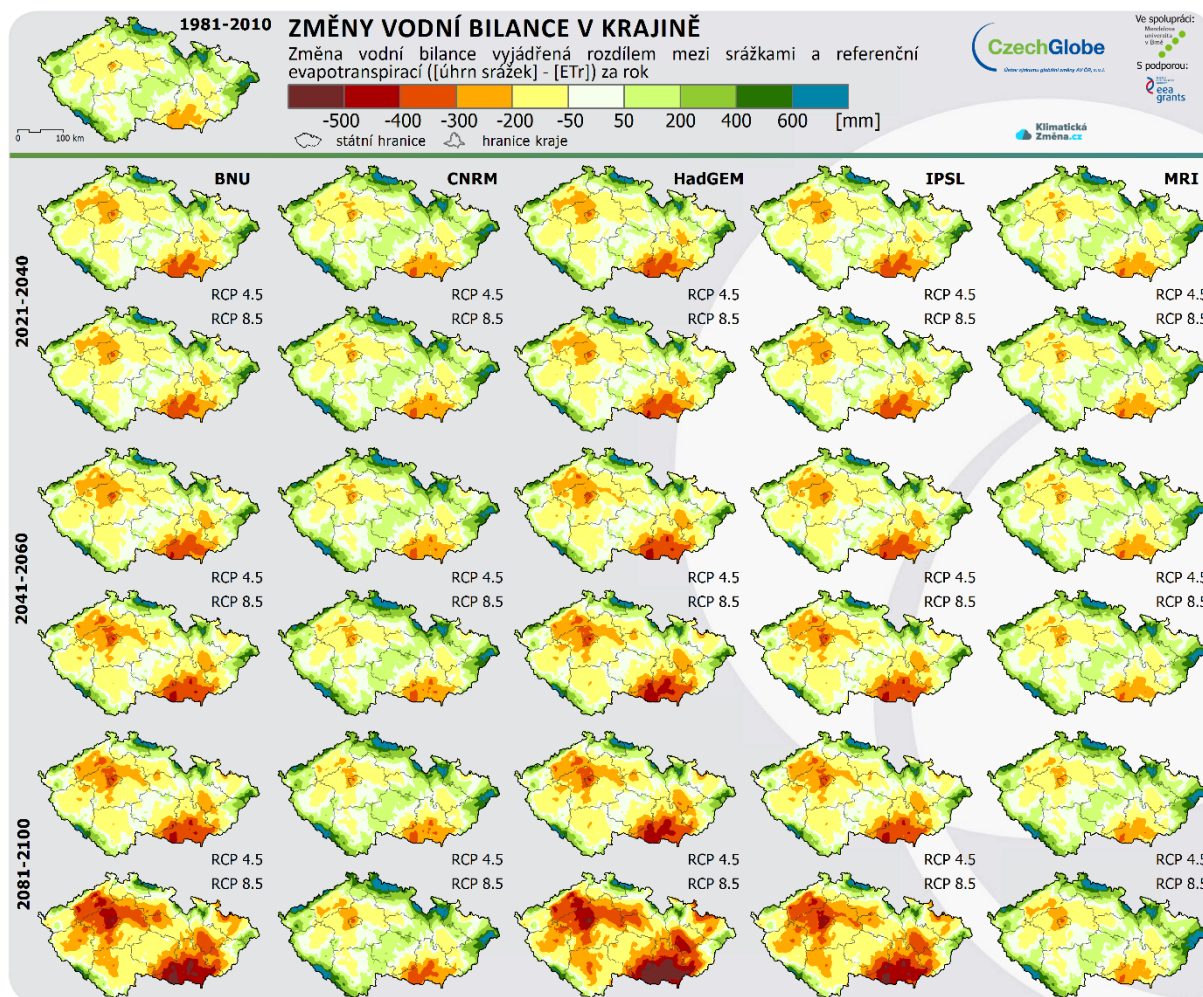
Následující dvě mapy (Obrázek 19, Obrázek 20) ukazují, jak se očekává, že se vodní bilance změní v zemi do roku 2030, pokud se držíme středního scénáře emisí CO₂. První mapa (Obrázek 19: Vodní bilance v krajině, predikce 2030, střední emise) poskytuje detailnější pohled na situaci, zatímco druhá mapa (Obrázek 20: Změny vodní bilance v krajině) nám ukazuje, jak se situace může vyvíjet až do roku 2100. Z druhé mapy lze pozorovat, že právě tento region bude mít největší problémy s vodní bilancí v celé republice.

Obrázek 19: Vodní bilance v krajině, predikce 2030, střední emise

Zdroj: (Czech Globe)

Obrázek 20: Změny vodní bilance v krajině

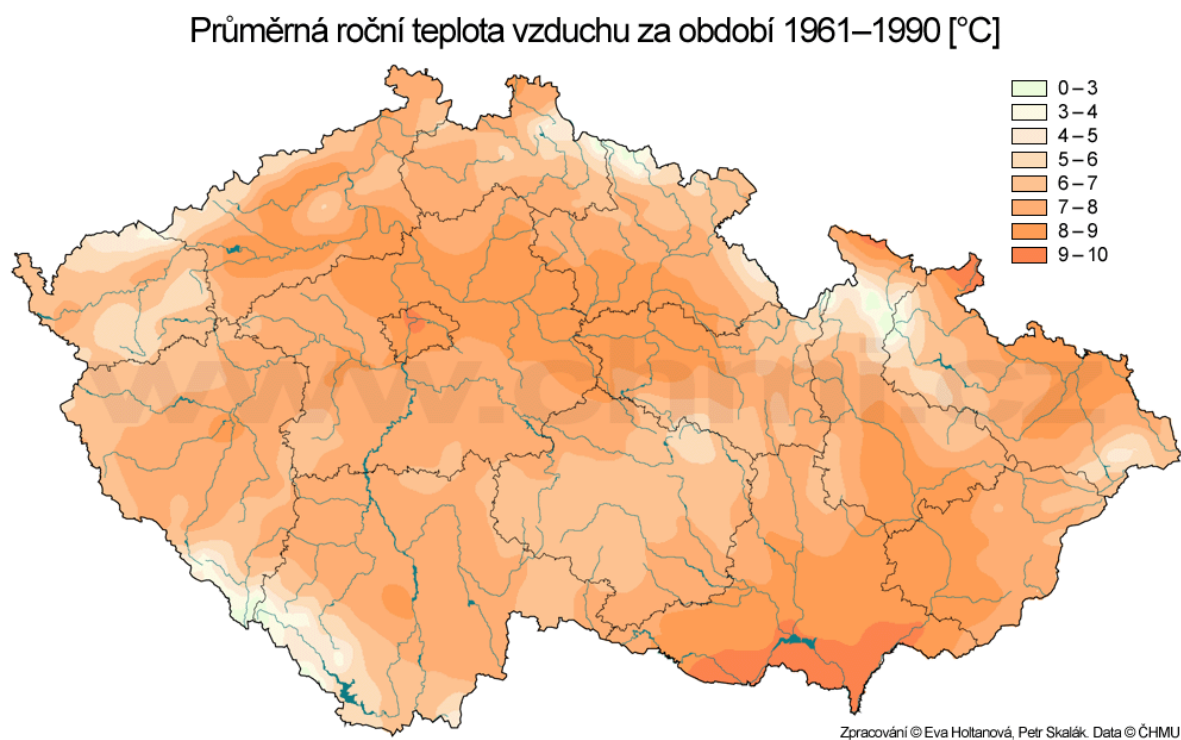
Zdroj: (Czech Globe)

Extrémně vysoké teploty

Historické údaje ukazují, že běžná proměnlivost počasí na území České republiky sahá do rozmezí mezi -5 °C až +5 °C, což je pozorováno v 70–78 % dní v průběhu roku. Takové teplotní odchylky jsou tedy považovány za běžné. Naopak extrémně vysoké teploty, kdy odchylky převyšují 10 °C od průměrné teploty pro daný den, jsou vzácné. Historicky se takové extrémní teploty vyskytovaly jen zřídka, průměrně kolem pěti dní za rok. Přibližně dva dny v roce byly extrémně chladné, tedy o více než 10 °C chladnější než normál, a tři dny byly extrémně teplé, o více než 10 °C teplejší než průměr pro daný den. Pokud se zaměříme na vývoj počtu výjimečně teplých dní, můžeme využít data z meteorostanice Brno-Tuřany jako příklad. Během období let 1961–1980 bylo výrazně teplých dní průměrně kolem 41 za rok. V letech 1981–2000 tento počet vzrostl na 60 dní ročně a v letech 2001–2020 to bylo již 79 dní ročně. Tento vzrůst počtu výrazně teplých dní naznačuje, že se takové dny vyskytují po celý rok a postihují různá roční období. Podobný trend je pozorovatelný i u počtu extrémně teplých dní. Zatímco v letech 1961–1980 byly takové dny průměrně třikrát za rok, v letech 2001–2020 se tento počet zvýšil na 8 dní ročně.

Obrázek 21 zobrazuje průměrnou roční teplotu vzduchu v období 1961-1990, zatímco Obrázek 22 ukazuje průměrnou roční teplotu vzduchu v období 1991-2020. Obrázek 23: Průměrná roční teplota vzduchu v roce 2022 zobrazuje aktuální stav k roku 2022. Na Obrázek 21: Průměrná roční teplota vzduchu v období 1961-1990 má jižní Morava teplotní odchylku 9-10 stupňů, na Obrázek 23: Průměrná roční teplota vzduchu v roce 2022 můžeme vidět novou kategorii s odchylkou více než 11 stupňů.

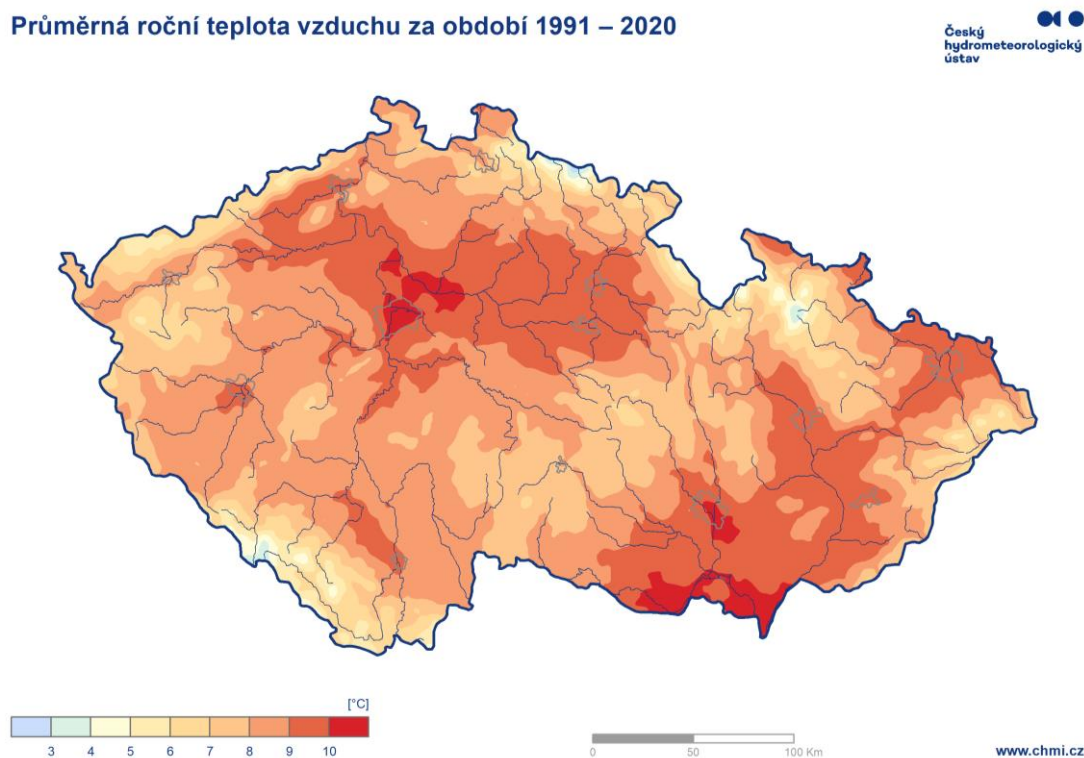
Obrázek 21: Průměrná roční teplota vzduchu v období 1961-1990

Zdroj: (Český hydrometeorologický ústav)

Obrázek 22: Průměrná roční teplota vzduchu v období 1991-2020

Průměrná roční teplota vzduchu za období 1991 – 2020

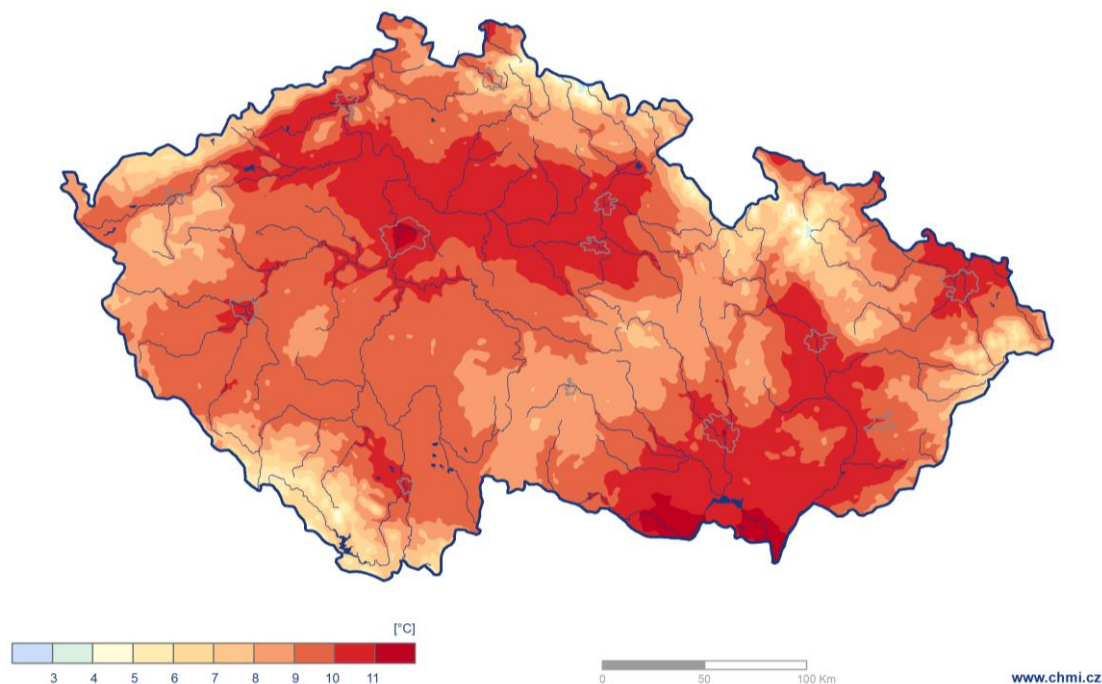

Zdroj: (Český hydrometeorologický ústav)

Obrázek 23: Průměrná roční teplota vzduchu v roce 2022

Průměrná roční teplota vzduchu v roce 2022

 Český
 hydrometeorologický
 ústav

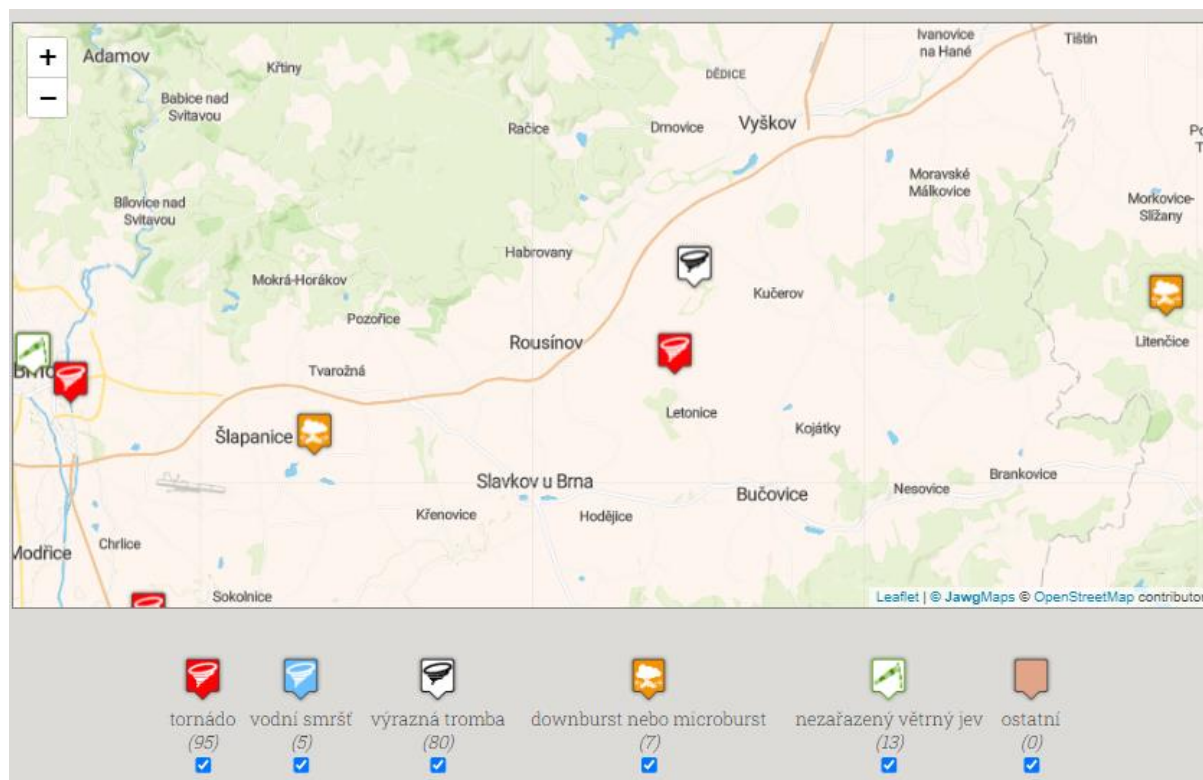
Zdroj: (Český hydrometeorologický ústav)

Extrémní vítr

Extrémní vítr se projevuje různými rychlostmi větru, které mohou představovat hrozbu pro infrastrukturu a bezpečnost obyvatelstva. Bývajících rychlosti větru v extrémních případech mohou mít vliv na stromy, budovy a elektrická vedení.

Dlouhodobý nárůst frekvence extrémních větrných událostí může mít důsledky pro místní ekonomické aktivity, povodně a životní prostředí. Důsledná analýza a monitorování extrémního větru jsou klíčové pro řízení rizik a zajištění udržitelnosti a přizpůsobení na lokální úrovni. Je důležité vzít v úvahu vliv extrémního větru na různá odvětví, od infrastruktury až po veřejnou bezpečnost, a zajistit opatření ke zmírnění negativních následků. V roce 2000 v obci Dražovice bylo potvrzené tornádo. Níže můžeme vidět mapu tornád v oblasti Slavkov u Brna a Vyškov.

Obrázek 24: Mapa tornád a příbuzných jevů

Zdroj: (ČHMÚ a Amatérská meteorologická společnost, 2023)

Přírodní požáry

Metodika adaptační opatření v rizikových oblastech výskytu požárů vegetace navrhuje postupná opatření ke snížení rizika požárů a omezení jejich šíření v lesních oblastech a na zemědělské půdě. Jako součást strategie ochrany před požáry se v lesích uvažuje o několika opatřeních. To může zahrnovat vytvoření pásem, které by zpomalily požáry nebo by jim zabránily v dalším šíření. Tyto pásy by byly tvořeny dřevinami, které hůře hoří, jako jsou například lípa, javor, jasan a olše. Dále je kladen důraz na omezení množství hořlavého materiálu v lese, čímž by se snížila pravděpodobnost vzniku požáru. K tomu by mohlo patřit i rozdělení souvislých jehličnatých porostů. Důležité je také zajistit dostupnost přístupových komunikací a zásob vody pro případ hašení požárů.

V České republice se dosud požáry rozsahu hektarů až desítek hektarů vyskytovaly výjimečně, a většina z nich byla rychle zvládnuta. Analýza ukázala, že mezi lety 1956 až 2015 došlo k výraznému nárůstu indikátorů požárního počasí pro období duben–červen, avšak tento nárůst nebyl rovnoměrný na celém území České republiky. První třicetileté období tohoto rozboru ukázalo, že počet dní s vysokým rizikem lesního požáru nepřesáhl 10 % (9 dní) během období duben–červen a toto riziko bylo omezené na malou oblast na jihovýchodě ČR. Podobné podmínky byly i v červenci až září. Od roku 1986 do 2015 však byla situace výrazně odlišná. V té době se objevily dva nové regiony s vysokým počtem dní příznivých pro přírodní požáry podle indexů FWI (Index počasí ohrožujícího požáry) a FFDI (Index nesouvislých požárů). Tyto regiony, jak Rozdílová mapa (Obrázek 25: Riziko výskytu lesních požárů) znázorňuje počet dní, kdy je zvýšené riziko požárů a podle toho se to zbarvuje. Levý sloupec map znázorňuje data do 1985 a střední sloupec map do roku 2015. Jde pozorovat zhoršení. Mapa vpravo je vyjádřením té změny těch dvou období, tedy vyjadřuje úbytek nebo příbytek dní se zvýšením rizikem lesních požárů. Jedná se o absolutní změnu ve dnech čili kde ubylo 10 dní a kde přibilo až 20 dní. Podle metodiky FWI oblast Vyškov spadá do oblasti, kde přibilo až 20 dní se zvýšeným rizikem lesních požárů.

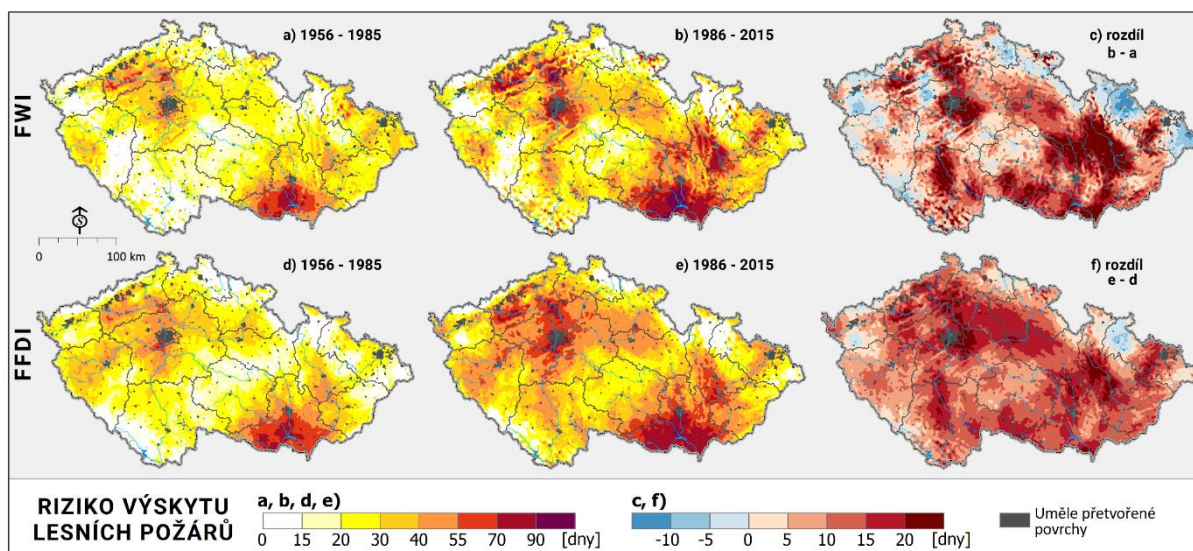
Obrázek 25: Riziko výskytu lesních požárů

zahrnovaly jižní a střední Moravu a oblast kolem Prahy a na severozápad od ní (ČHMÚ).

Následující Obrázek 25: Riziko výskytu lesních požárů znázorňuje: „Průměrný počet dní (a, b, d, e) s vysokým rizikem výskytu požáru podle indexů lesního požáru FWI – Fire Weather Index (Evropský standard) a FFDI – Forest Fire Danger Index (Australský standard) a rozdíl (c, f) mezi lety 1986–2015 a 1956–1985 pro období duben–září. Výpočet je založen na meteorologických datech v rastru 500 × 500 m a zohledňuje převládající typ využití území (ČHMÚ).“ Fire weather index vysvětluje organizace Copernicus na svých webech (k příkladu [zde](#)) a je zajímavé si všimnout, že právě Jihomoravský kraj spadá do regionů s vyšším rizikem požárů a ohrožených oblastí i ve evropském měřítku.

Rozdílová mapa (Obrázek 25: Riziko výskytu lesních požárů) znázorňuje počet dní, kdy je zvýšené riziko požárů a podle toho se to zbarvuje. Levý sloupec map znázorňuje data do 1985 a střední sloupec map do roku 2015. Jde pozorovat zhoršení. Mapa vpravo je vyjádřením té změny těch dvou období, tedy vyjadřuje úbytek nebo příbytek dní se zvýšením rizikem lesních požárů. Jedná se o absolutní změnu ve dnech čili kde ubylo 10 dní a kde přibilo až 20 dní. Podle metodiky FWI oblast Vyškov spadá do oblasti, kde přibilo až 20 dní se zvýšeným rizikem lesních požárů.

Obrázek 25: Riziko výskytu lesních požárů

Zdroj: (ČHMÚ)

6.3.2. Klimatická analýza rizik a zranitelností (RVA)

Mezi největší klimatická rizika ohrožující obec Blažovice patří:

- sucho během letních měsíců

Na základě geografické polohy města a z dostupných meteorologických dat byla identifikována rizika a byly jim přiřazeny další hodnoty tak, jak jsou uvedené níže.

Tabulka 37: Klimatická rizika obzvláště relevantní pro obec Blažovice

Typ klimatického rizika	Současná úroveň rizika	Očekávaná změna v intenzitě	Očekávaná změna ve frekvenci	Časový rámec	Ukazatele související s rizikem
Extrémní teplo	Nízká	Zvýšení	Zvýšení	Střednědobý	Počet dnů/nocí s extrémními teplotami (ve srovnání s referenčními ročními/sezónními teplotami ve dne/v noci)
					Podíl populace nad 65 let (%)
					Podíl zelených ploch (%)
					Zastavěnost území (%)
Extrémní chlad	Nízká	Snížení	Snížení	Dlouhodobý	Počet dní/nocí s extrémně nízkými teplotami
Extrémní srážky, nedostatečné zasakování srážkové vody ve obci	Nízká	Zvýšení	Zvýšení	Střednědobý	Zvýšení počtu dní/rok se silným deštěm (> 20 mm)
					Zvýšení srážek (mm/rok)
					Zastavěnost území (%)
Sucho, snížení hladiny spodních vod, nedostatek vody	Nízká	Zvýšení	Zvýšení	Dlouhodobý	Intenzita sucha v půdním profilu 0 až 100 cm
					Hladina spodních vod
					Poškození vegetace suchem
Povodně	Žádná	Neočekává se změna	Neočekává se změna	Dlouhodobý	Zvýšení počtu dní/rok se silným deštěm (> 20 mm)
					Zvýšení srážek (mm/rok)
					Zastavěnost území (%)
					Počet povodní na území města
Požáry	Střední	Zvýšení	Zvýšení	Střednědobý	Počet dní s rizikem vzniku výskytu požáru

Typ klimatického rizika	Současná úroveň rizika	Očekávaná změna v intenzitě	Očekávaná změna ve frekvenci	Časový rámec	Ukazatele související s rizikem
Extrémní vítr	Nízká	Zvýšení	Zvýšení	Dlouhodobý	Počet tornád, supercel, vodní smrště a apod.
Sesuvy půdy a eroze	Nízká	Konstantní	Konstantní	Dlouhodobý	Počet sesuvů půdy nebo skalních masivů
					Počet rizikových lokalit v území
Ovzduší	Střední	Zvýšení	Zvýšení	Krátkodobý	Počet dnů se zvýšenou imisní koncentrací prachových částic
Dopady zvýšení teplot na ovzduší	Střední	Konstantní	Zvýšení	Krátkodobý	Počet dnů se zvýšenou koncentrací přízemního ozónu

Zdroj: vlastní zpracování

6.3.3. Zranitelnost a očekávané klimatické dopady relevantní pro místní autority či region

Tabulka 38: Očekávané dopady na orgán veřejné správy dle metodiky SECAP

Ovlivněný sektor politiky	Očekávaný dopad/dopady	Pravděpodobnost výskytu	Očekávaná úroveň dopadu	Časový rámec	Ukazatele související s dopadem
Vodní zdroje	Zvýšený nedostatek vody	Pravděpodobné	Střední	Střednědobý	Počet dnů s nutností dodatečného zavlažování vegetace;
					Počet dnů s nutností zajistit dodatečné zdroje pitné vody pro obyvatelstvo
	Výskyt povodní				Počet nemovitostí zasaženy povodněmi
Územní plánování	Efekt městského tepelného ostrova	Pravděpodobné	Lze realizovat rozvoj rezidenčních zón mimo oblasti dotčené	Dlouhodobý	Rozloha nezrealizovaných ploch s potenciálem pro rezidenční výstavbu v ha
Územní plánování	Záplavy nedokonalým odváděním dešťových vod	Pravděpodobné z důsledku zvýšeného rizika povodní	Lze realizovat rozvoj rezidenčních zón mimo Oblasti dotčené	Dlouhodobý	Rozloha nezrealizovaných ploch s potenciálem pro rezidenční výstavbu v ha
Doprava	Poškození částí komunikací	Možné	Významná	Dlouhodobý	Počet dní s omezením provozu na silnicích
Energie	Poškození elektrického vedení	Možné	Kritická	Dlouhodobý	Počet hodin s omezeními dodávkami elektrické energie

Zdroj: vlastní zpracování

Na základě části definování zranitelnosti v části Očekávané meteorologické a klimatické události relevantní pro místní autority či region; klimatická změna má očekávané dopady na místní obyvatele v obci Blažovice. Lze očekávat několik klíčových vlivů:

- Změny vodních zdrojů: S nárůstem teploty a nepravidelností srážek se může snížit dostupnost pitné vody a zhoršit kvalita vodních zdrojů. To může ovlivnit každodenní život obyvatel, zemědělství a průmysl závislý na vodních tocích.
- Zemědělství a úroda: Změny v sezónních srážkách a teplotách mohou mít negativní dopad na zemědělskou produkci, což může vést ke ztrátám v úrodě a následně i v obživě místního obyvatelstva.
- Extrémní povětrnostní události: Očekává se zvýšení intenzity a frekvence extrémních povětrnostních událostí, jako jsou povodně, sucho, vichřice a horka. To může ohrozit infrastrukturu, domovy a bezpečnost obyvatel.
- Zdravotní rizika: Zvyšující se teploty mohou zvýšit riziko vystavení horkým vlnám, což může mít negativní vliv na zdraví obyvatel, zejména na starší a zranitelné skupiny.
- Biodiverzita: Změny klimatu mohou ovlivnit místní ekosystémy a biodiverzitu. To může mít dopady na potravní řetězce, zemědělství a rekreační aktivity obyvatel.

Očekávané dopady klimatické změny na region Slavkovské bojiště mohou mít významné následky pro místní autority a obyvatele. Několik klíčových dopadů zahrnuje:

- Zranitelnost kulturního dědictví: Region Slavkovské bojiště je historicky významným místem spojeným s bitvou u Slavkova (bitvou u Slavkova) a napoleonskými válkami. Změny v klimatu, jako jsou extrémní povětrnostní události, eroze a zvýšená vlhkost, mohou ohrozit zachování a konzervaci kulturního dědictví, což bude vyžadovat zvýšenou pozornost a úsilí místních autorit.
- Přitažlivost pro turisty: Region je také turisticky atraktivní díky své historii. Pokud se klimatické změny projeví negativně na krajině, vegetaci a infrastruktuře, může to ovlivnit atraktivitu pro turisty a rekreační návštěvníky. To může mít dopad na místní ekonomiku závislou na cestovním ruchu.
- Vodní zdroje a infrastruktura: Zvýšené riziko povodní, eroze a degradace půdy může ohrozit infrastrukturu v regionu, včetně dopravních spojů, budov a vodohospodářských zařízení. Místní autority budou muset přijmout opatření k ochraně a zlepšení infrastruktury a zabezpečení dostupnosti vodních zdrojů.
- Biodiverzita a ekosystémy: Klimatická změna může mít vliv na místní ekosystémy, rostliny a živočichy. Změny v teplotě a srážkách mohou ovlivnit biodiverzitu a potravní řetězce v regionu. Místní autority by měly zvážit opatření na ochranu a udržení biologické rozmanitosti.
- Přizpůsobení a plánování: Místní autority budou muset vypracovat a implementovat plány přizpůsobení na změny klimatu. To zahrnuje zlepšení infrastruktury, ochranu před povodněmi, monitorování eroze, podporu udržitelného zemědělství a ochranu kulturních památek.
- Sociální a hospodářské důsledky: Negativní dopady změny klimatu mohou mít také sociální a hospodářské důsledky pro obyvatele regionu. Ztráta pracovních míst v důsledku změn v zemědělství a cestovním ruchu, zhoršené životní podmínky a zdravotní rizika mohou vyžadovat místní opatření a podporu.

6.3.4. Lidé a majetek ohrožení dopady změny klimatu

V rámci sekce Lidé a majetek ohrožení dopady změny klimatu bychom chtěli zdůraznit, že rizika spojená s dopady změny klimatu jsou mnohostranná a mají značný dopad na zdraví a ekonomiku. Vliv změny klimatu na lidské zdraví je obzvláště závažný, neboť ovlivňuje celou populaci, i když některé skupiny jsou vystaveny vyššímu riziku.

Zvláště citlivé na tyto vlivy jsou děti, starší osoby a osoby závislé na sociální nebo zdravotní péči nebo trpící chronickými onemocněními. Starší lidé a senioři s chronickými onemocněními jsou nesrovnatelně více ohroženi v období horkých vln ve srovnání s ostatními členy populace. Jejich riziko úmrtí se zvyšuje

zejména v důsledku kardiovaskulárních chorob, onemocnění cév v mozku a dýchacích onemocnění. Děti jsou zvláště ohroženou skupinou v souvislosti se znečištěným ovzduším. Jejich fyzický vývoj a imunitní systém jsou v procesu růstu a vyvíjení, což je činí mnohem citlivějšími na negativní vlivy znečištěného ovzduší. Děti mají tendenci dýchat více vzduchu ve srovnání s dospělými na svou tělesnou hmotnost, což zvyšuje riziko vystavení škodlivým látkám. Navíc, vzhledem k tomu, že děti tráví více času venku a jejich aktivity jsou často spojeny s hravými či sportovními činnostmi, jsou více vystaveny negativním účinkům nekvalitního ovzduší, což může mít dlouhodobé dopady na jejich zdraví.

Fyzický majetek obyvatel obce Blažovice, je vystaven různým rizikům v souvislosti s klimatickou změnou a častými změnami počasí. Tato oblast může čelit několika důležitým faktorům, které ohrožují majetek obyvatel:

- **Povodně a záplavy:** Změny v dešťových vzorech a častější extrémní srážky mohou zvýšit riziko povodní a záplav, což může mít devastující účinky na domovy, podniky a infrastrukturu v obci.
- **Sucho a nedostatek vody:** Naopak, prodloužené období sucha může mít negativní dopady na zemědělství a vodní zdroje v regionu, což ovlivní jak hospodářství, tak i dostupnost vody pro obyvatele.
- **Extrémní teploty:** Častější výskyty horkých vln a extrémních teplot mohou způsobit poškození budov a infrastruktury, zejména pokud nejsou dostatečně přizpůsobeny vyšším teplotám.
- **Větrné bouře a tornáda:** Změny v klimatu mohou také zvýšit frekvenci větrných bouří a tornád, což může poškodit střechy, okna a další části majetku obyvatel.

Pro zvládání těchto rizik je nezbytné implementovat adekvátní adaptační opatření a strategie, které by mohly zahrnovat zlepšení infrastruktury, záplavových ochranných opatření, zvýšenou regulaci vodních zdrojů, izolaci budov a plánování rozvoje obce s ohledem na budoucí klimatické výzvy. Tyto kroky jsou nezbytné pro ochranu majetku a životního prostředí v obci Blažovice před dopady změny klimatu.

6.3.5. Strategie pro případ extrémních klimatických událostí

V tomto oddílu Strategie pro případ extrémních klimatických událostí popíšeme a zanalyzujeme plánované strategie a opatření, která mají být realizována v případě výskytu extrémních klimatických událostí. Tato část obsahuje informace o předem stanovených krocích, reakčních mechanismech a prostředcích, které budou k dispozici pro ochranu obyvatelstva, majetku a infrastruktury v případě, že se objeví hrozby jako povodně, sucha, bouřky, větrné bouře, tornáda, eroze půdy nebo jiné mimořádné klimatické situace. Cílem této části je zajistit efektivní a koordinovanou reakci na extrémní události s ohledem na bezpečnost a blahobyt obce Blažovice.

Doporučení, která budou následovat, mají za cíl poskytnout návod na preventivní opatření a zlepšení kroků pro efektivní boj proti klimatické změně a jejím dopadům v obci Blažovice.

- **Sucho a nedostatek vody:**
Diversifikace zdrojů vody pro zemědělství, podpora úsporného využívání vody v domácnostech, monitorování stavu vodních zdrojů.
- **Extrémní horka:**
Vytvoření klimatizovaných útočišť pro obyvatele, osvěta o opatřeních pro ochranu před vysokými teplotami, zalesňování pro stínění.
- **Větrné bouře a tornáda:**
Rozvoj systému varování před tornádami, posílení staveb odolných proti větrným bouřím, vytvoření nouzových plánů pro evakuaci.
- **Eroze půdy a sesuvy:**
Zalesňování kritických oblastí pro stabilizaci půdy, regulace zemědělských postupů, které mohou zvyšovat erozi, a monitorování ohrožených lokalit.

- **Změna srážek a povodňová rizika:**

Aktualizace stávajících povodňových map a plánů pro řízení povodňového rizika, podpora územního plánování, které zohledňuje nové srážkové vzory.

I když Blažovice jako obec nedisponují žádným zemědělským podnikem, je důležité spolupracovat s okolními obcemi v rámci Místní Akční skupiny Slavkovské bojiště. Tímto způsobem bude možné realizovat některá z doporučených preventivních opatření, která byla zmíněna výše.

Seznam literatury a použitých pramenů

ACEA. 2022. Average CO₂ emissions of new cars in the EU, 2010-2021 trend. [Online] 1. 10 2022.

[Citace: 2. 09 2023.] <https://www.acea.auto/figure/average-co2-emissions-of-new-cars-in-eu/>.

Company car tax. 2023. Kg CO₂ per litre of petrol vehicles. [Online] Company car tax, 2023. [Citace: 22. 09 2023.]

<https://comcar.co.uk/emissions/co2litre/#:~:text=Petrol%20produces%202.3035%20kgs%20of,by%20the%20addition%20of%20oxygen.>

Czech Globe. Klimatická změna. [Online] <https://www.klimatickazmena.cz/cs/>.

Český hydrometeorologický ústav . [Online] <https://www.chmi.cz/>.

Český Statistický Úřad. 2023. Český Statistický Úřad.

https://www.czso.cz/csu/czso/data_pro_mistni_akcni_skupiny_mas. [Online] 30. 06 2023. [Citace: 21. 09 2023.] https://www.czso.cz/csu/czso/data_pro_mistni_akcni_skupiny_mas.

Český statistický úřad. 2021. ČSÚ. *Registr ekonomických subjektů*. [Online] 2021. [Citace: 22. 09 2023.]

https://www.czso.cz/csu/res/registr_ekonomickych_subjektu.

ČGS. 2023. Geovědní mapy. [Online] 2023. <https://mapy.geology.cz/geo/>.

ČHMÚ a Amatérská meteorologická společnost. 2023. Tornada-cz.cz. [Online] 2023.

<https://www.tornada-cz.cz/>.

ČHMÚ, FireRisk -. Požární klimatologie. *FireRisk - ČHMÚ*. [Online] [Citace: 31. 08 2023.]

<https://www.firerisk.cz/#node/18/>.

ČÚZK. 2022. [Online] 2022. <https://www.cuzk.cz/>.

European Commision. 2023. Climate action: CO₂ emission performance standards for cars and vans.

[Online] European Commision, 2023. [Citace: 22. 09 2023.] https://climate.ec.europa.eu/eu-action/transport/road-transport-reducing-co2-emissions-vehicles/co2-emission-performance-standards-cars-and-vans_en.

European Commission. Financing opportunities. *Covenant of Mayors - Europe*. [Online] [Citace: 9. 8 2023.]

https://eu-mayors.ec.europa.eu/en/resources/funding_guide.

Covenant of Mayors - Europe. Financing opportunities. [Online] [Citace: 04. 09 2023.] https://eu-mayors.ec.europa.eu/en/resources/funding_guide.

Eurostat . 2023. Data Browser. *Eurostat*. [Online] 2023. [Citace: 22. 09 2023.]

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/explore/all/transp?lang=en&subtheme=road.road_tf&display=list&sort=date&extractionId=TRAN_R_MAPA_NM.

Fakta o klimatu. [Online] <https://faktaoklimatu.cz/>.

Geofabrik. 2022. <http://www.geofabrik.de/>. [Online] 2022.

Česká geologická služba. Geologická mapa 1:50 000: *Mapová aplikace*. [Online]

http://www.geology.cz/app/ciselniky/lokalizace/show_map.php?mapa=g50&y=678400&x=1140800&s=1.

Geoportal. [Online] <https://geoportal.gov.cz/web/guest/map>.

Google maps. 2023. [Online] 2023. <https://www.google.com/maps>.

- International Organization for Standardization. 2022.** Climate change adaptation. [Online] 2022. [Citace: 09. 08 2023.] <https://www.iso.org/files/live/sites/isoorg/files/store/en/PUB100449.pdf>. ISBN 978-92-67-11116-2.
- Intersucho.** [Online] <https://www.intersucho.cz/cz/?from=2023-08-25&to=2023-09-22¤t=2023-09-17>.
- IPPC. 2022.** Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability. *ipcc.ch*. [Online] 2022. [Citace: 26. 8 2023.] <https://www.ipcc.ch/report/sixth-assessment-report-working-group-ii/>.
- JMK. 2017.** *Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Jihomoravského kraje: Obec Blažovice*. místo neznámé : AQUATIS, 2017.
- Lekeš, Vojtěch, Misiaček, Radim a Frélich, Zdeněk. 2017.** *Adaptační strategie města Chrudim na klimatickou změnu*. Chrudim : město Chrudim a Národní síť Zdravých měst ČR, 2017.
- Povodňový informční systém.** Mapa potencionálního vsaku. [Online] http://webmap.dppcr.cz/dpp_cr/povis.dll?MU=001&MAP=5440&lon=15.4589425&lat=49.7953893&sca le=1935360.
- Mapy.cz.** Mapy.cz. [Online] <https://sk.mapy.cz/zakladni?x=19.4402339&y=48.8084443&z=8>.
- MAS Slavkovské bojiště. 2014.** MAS Slavkovské bojiště. *Strategie komunitně vedeného místního rozvoje*. [Online] 2014. [Citace: 22. 09 2023.] <https://slavkovskebojiste.cz/wp-content/uploads/2018/01/422-sclld-mas-slavkovske-bojiste-ac.pdf>.
- MAS Slavkovské bojiště, z.s. . 2021.** *Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS*. [Online] 10. 08 2021. <https://slavkovskebojiste.cz/wp-content/uploads/2021/10/Koncep%C4%8Dn%C3%AD-%C4%8D%C3%A1st-SCLLD-MAS-Slavkovsk%C3%A9-boji%C5%A1t%C4%9B-v2.pdf>.
- Ministerstvo dopravy ČR. 2023.** Registr silničních vozidel. *Ministerstvo dopravy ČR*. [Online] 2023. [Citace: 22. 09 2023.] <https://www.mdcz.cz/Statistiky/Silnicni-doprava/Centralni-registr-vozidel>.
- Ministerstvo financí ČR. 2012.** *ÚFIS*. [Online] 02. 12 2012. <http://www.info.mfcr.cz/ufis/>.
- Monitor státní pokladny.** [Online] 12 2013. <https://monitor.statnipokladna.cz/>.
- Ministerstvo financí ČR . 2009.** *ARISweb*. [Online] 2009. <http://www.info.mfcr.cz/aris/>.
- Ministerstvo životního prostředí. 2021.** MŽP. *Národní akční plán adaptace na změnu klimatu*. [Online] 13. 09 2021. [Citace: 31. 8 2023.] [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/narodni_akcni_plan_zmena_klimatu/\\$FILE/OEOK_NAP_adaptace-aktualizace_2021.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/narodni_akcni_plan_zmena_klimatu/$FILE/OEOK_NAP_adaptace-aktualizace_2021.pdf).
- Ministerstvo životního prostředí.** Program švýcarsko-české spolupráce. [Online] [Citace: 07. 09 2023.] https://www.mzp.cz/cz/program_svycarsko_ceska_spoluprace.
- MŽP.** Digitální povodňový plán ČR. [Online] https://webmap.dppcr.cz/dpp_cr/isapi.dll?GEN=LST.
- c2004-2019.** Nahlížení do katastru nemovitostí. [Online] c2004-2019. <https://nahlizeniidokn.cuzk.cz/>.
- Obec Blažovice. 2020.** PROGRAM ROZVOJE OBCE BLAŽOVICE. *blazovice.eu*. [Online] 02 2020. [Citace: 25. 09 2023.] http://www.blazovice.eu/assets/File.ashx?id_org=557&id_dokumenty=8156.
- Příbyla, Ondráš a Grabovský, Matěj. 2023.** Jak se mění počet extrémně teplých a extrémně studených dní v Česku? *Fakta o klimatu*. [Online] 09. 03 2023. [Citace: 31. 08 2023.] <https://faktaoklimatu.cz/explainery/teplotni-extremy-cr?q=%C4%8Desko%20teplo#srovnatelnost-po%C4%8Das%C3%AD-a-budou%C3%AD-v%C3%BDvoj>.
- Ředitelství silnic a dálnic ČR. 2016.** *Census dopravy*. [Online] 2016. <https://www.rsd.cz/>.

ŘSD ČR. 2023. Sčítání dopravy (2000, 2005, 2010, 2016, 2020). [Online] 2023.

<https://www.rsd.cz/silnice-a-dalnice/scitani-dopravy#zalozka-celostatni-scitani-dopravy-2020>.

SKVMR. 2014. Strategie komunitně vedeného místního rozvoje. [Online] 2014.

<https://slavkovskebojiste.cz/wp-content/uploads/2018/01/422-sclld-mas-slavkovske-bojiste-ac.pdf>.

Státní fond životního prostředí ČR. 2020. Text výzvy 7/2020. *Národní program ŽP*. [Online] 22. 12 2020.

[Citace: 09. 08 2023.] <https://www.narodniprogramzp.cz/dokumenty/detail/?id=2373>.

ÚAP. 2022. [Online] 2022. <https://upmb.brno.cz/uzemne-planovaci-podklady/uzemne-analyticke-podklady/>.

Seznam tabulek

Tabulka 1: Základní charakteristiky obce Blažovice	5
Tabulka 2: Využití půdy	6
Tabulka 3: Způsob využití zastavěné plochy	7
Tabulka 4: Podniky se zaměstnanci.....	10
Tabulka 5: Neziskové organizace.....	10
Tabulka 6: Struktura veřejného sektoru.....	11
Tabulka 7: Emisní faktory pro transformaci spotřeby energií na produkci CO ₂ , dle metodiky SECAP.....	13
Tabulka 8: Bilance spotřeby energií dle druhů pro rok 2010	14
Tabulka 9: Bilance produkce CO ₂ v tunách pro rok 2010	14
Tabulka 10: Základní inventura emisí – končená spotřeba v referenčním roce 2010 (MWh)	15
Tabulka 11: Základní inventura emisí – končená spotřeba v referenčním roce 2030 (MWh)	15
Tabulka 12: Spotřeba elektrické energie v letech 2010, 2022 a 2030 v obecních budovách s výpočtem navržených úspor	16
Tabulka 13: Spotřeba zemního plynu v letech 2010, 2022 a 2030 v obecních budovách s výpočtem navržených úspor	17
Tabulka 14: Přehled odhadů spotřeb v oblasti obytných budov dle energií po přepočtu na domácnost.	27
Tabulka 15: Přehled spotřeby el. energie pro veř. osvětlení	28
Tabulka 16: Doprava.....	29
Tabulka 17: Emise CO ₂ na nájezd 1 km.....	31
Tabulka 18: Soukromý vozový park v obci	32
Tabulka 19: Účast na dotazníkovém šetření v rámci MAS Slavkovské bojiště	33
Tabulka 20: Nákup automobilu v budoucnosti	37
Tabulka 21: Souhrnná spotřeba energií dle segmentů budov	38
Tabulka 22: Souhrnný přehled produkce CO ₂ , dle segmentů budov	38
Tabulka 23: Vyčíslení úspor spotřeby energií mezi roky 2010 a návrhového stavu 2030.....	38
Tabulka 24: Základní statistiky zkoumané skupiny obcí.....	39
Tabulka 25: Průměr hodnot vykazovaných odpadů na osobu (v kg) a míry třídění za všech 7 obcí v MAS	41
Tabulka 26: Základní údaje o odkanalizování obce Blažovice	46
Tabulka 27: SWOT analýza obce Blažovice.....	47
Tabulka 28: Zjednodušené ekonomické posouzení konkrétních navržených opatření	58
Tabulka 29: Charakteristika kulturního domu	60
Tabulka 30: Charakteristika základní školy.....	61
Tabulka 31: Stanovení denní potřeby vody na splachování WC	65
Tabulka 32: Stanovení denní potřeby vody na úklid společných prostor	65
Tabulka 33: Stanovení denní produkce šedé vody.....	65
Tabulka 34: Bilanční posouzení produkce šedých vod a potřeby nepitné vody	66
Tabulka 35: Ekonomické zhodnocení v Blažovicích.....	67
Tabulka 36: Souhrnná tabulka k financování implementace mitigačních a adaptačních opatření z Evropských operačních programů.....	76
Tabulka 37: Klimatická rizika obzvláště relevantní pro obec Blažovice.....	90
Tabulka 38: Očekávané dopady na orgán veřejné správy dle metodiky SECAP.....	92

Seznam obrázků

Obrázek 1: Mapa zájmového území MAS Slavkovské bojiště (SKVMR, 2014)	5
Obrázek 2: Mapa zájmového území obce Blažovice	6
Obrázek 3: Rozložení zastavěné plochy a její struktura dle využití	7
Obrázek 4: Dopravní situace v obci a jejím okolí dle Sčítání dopravy 2016	29
Obrázek 5: Mapa geologických poměrů obce Blažovice	44
Obrázek 6: Mapa potenciálního vsaku obce Blažovice	45
Obrázek 7: Adaptační opatření v urbanizovaném prostoru	63
Obrázek 8: Situace lokality základní školy v Blažovicích.....	64
Obrázek 9: Ukázka jednotky čištění šedých vod AS-GW/AQUALOOP	66
Obrázek 10: Navržené řešení v Blažovicích	67
Obrázek 11: Záplavové území, příklad rozlivu povodně pro návrhový průtok Q_5	79
Obrázek 12: Záplavové území, příklad rozlivu povodně pro návrhový průtok Q_{20}	80
Obrázek 13: Intenzita sucha ku dnu 23.7.2023	81
Obrázek 14: Intenzita sucha ku dnu 24.7.2022	81
Obrázek 15: Odhadované dopady sucha na výnos hlavních plodin	82
Obrázek 16: Vývoj teplotních odchylek ČR.....	82
Obrázek 17: Průměrná roční teplota vzduchu 2030	83
Obrázek 18: Srovnání úhrnu srážek.....	84
Obrázek 19: Vodní bilance v krajině, predikce 2030, střední emise	84
Obrázek 20: Změny vodní bilance v krajině.....	85
Obrázek 21: Průměrná roční teplota vzduchu v období 1961-1990	86
Obrázek 22: Průměrná roční teplota vzduchu v období 1991-2020	86
Obrázek 23: Průměrná roční teplota vzduchu v roce 2022	87
Obrázek 24: Mapa tornád a příbuzných jevů	88
Obrázek 25: Riziko výskytu lesních požárů.....	89

Seznam grafů

Graf 1: Investice do obecního majetku dle odvětvového členění rozpočtové skladby v letech 2000 až 2020.....	12
Graf 2: Vývoj výdajů za energie a vodu (2000-2020)	12
Graf 3: Grafické znázornění spotřeby elektrické energie jednotlivých obecních budov.....	17
Graf 4: Spotřeba zemního plynu v letech 2010, 2022 a 2030 v obecních budovách	18
Graf 5: Vlastnictví ŘP (počet členů domácnosti).....	34
Graf 6: Využívání automobilu	34
Graf 7: Počet automobilů v domácnosti.....	35
Graf 8: Využívané dopravní prostředky.....	35
Graf 9: Kolikrát týdně využíváte daný dopravní prostředek	35
Graf 10: Průměrný počet pasažérů v automobilu srovnání obcí.....	36
Graf 11: Faktory ovlivňující výběr dopravního prostředku	36
Graf 12: Množství komunálních odpadů produkovaných v Blažovicích.....	40
Graf 13: Množství komunálních odpadů produkovaných v Blažovicích – rozdělení.....	40
Graf 14: Množství komunálních odpadů produkovaných v Blažovicích na osobu	41
Graf 15: Spokojenost se systémem odpadového hospodářství v Blažovicích (47 respondentů).....	42
Graf 17: Hodnocení nastavení poplatku za odpadové hospodářství v Blažovicích (47 respondentů)	43

Seznam příloh

Příloha 1: Shrnutí a BEI pro MAS Slavkovské Bojiště

Příloha 2: Případové studie pro hospodaření s vodou pro MAS Slavkovské bojiště

Příloha 3: Dotazník pro MAS Slavkovské bojiště